

Årsredovisning 2018

Växjö
kommun

Växjö kommun, ekonomiavdelningen

Tryck: Åtta45

Layout: Växjö kommun, kommunikationsavdelningen

Foto omslag: Anders Bergön

Innehåll

■ Förord.....	4
Fem år i sammandrag.....	6
Vart gick skatten 2018?	8
Året i korthet	10
■ Förvaltningsberättelse.....	17
Omvärldsanalys.....	18
Organisation Växjö kommun.....	23
God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning	24
Finansiell analys Växjö kommun	27
Sammanställd redovisning.....	36
Ekonomi på sikt	43
■ Verksamhetsredovisning	46
Personalredovisning.....	48
Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad.....	58
Utbilda för ett livslångt lärande	68
Utveckla och förvalta en växande stad, tätort och landsbygd.....	76
Stödja individen för ett tryggt och självständigt liv	86
Möjliggöra en aktiv fritid	96
Ett tryggt och hållbart samhälle för alla.....	104
■ Räkenskaper	113
Resultaträkning.....	114
Balansräkning	115
Kassaflödesanalys.....	117
Noter	118
Driftredovisning	131
Investeringsredovisning	132
Driftredovisning per verksamhet.....	132
Resultat- och balansräkning vatten och avlopp.....	146
Resultat- och balansräkning avfallshantering	147
Noter vatten och avlopp samt avfallshantering	149
■ Redovisningsprinciper.....	154
Revisionsberättelse	157

En kommun för de hoppfulla och som får människor att växa

2018 var ett händelserikt år som innehöll både höga vattennivåer i sjöar och vattendrag, men även torka och brandrisk. Nu blickar vi framåt mot en ny mandatperiod och ett 2019 där vi med gemensamma krafter kan göra en bra kommun ännu lite bättre.

Utgången efter valet 2018 var länge ovisst och Sverige var under en lång period utan regering på nationellt plan, men i Växjö kommun kvarstår ett stabilt ledarskap. Vi har även en stabil ekonomi. Bokslutet för 2018 visar på överskott för fjortonde året i rad. Det gör att vi med ordning och reda i ekonomin nu står välrustade inför utmaningar och kan lägga ett tydligt fokus på kvalitet och på vår övergripande kärnverksamhet. Under de senaste åren har vi gjort betydande satsningar på skolan och nu ser vi att resultaten vänder. Vi ska dock inte slå oss till ro, utan måste fortsätta kämpa för att sätta kunskap, barn och lärare i fokus. Det är nämligen mötet med en kvalificerad och engagerad lärare som är den enskilt viktigaste anledningen till att våra barn och elever ska kunna fortsätta att växa och förbättra sina resultat.

Växjö kommun bröt en nedåtgående trygghetsupplevelse under året som gick men mycket arbete kvarstår. Tryggheten har ökat men vi behöver fortsätta kämpa för att särskilda områden och platser inte ska utmärka sig som otrygga. I vår kommun ska det offentliga rummet vara tryggt och en mötesplats för alla.

Men det finns även tillfällen då vår trygghet och krisberedskap sätts på sin spets. Det gjorde den i somras när torka och

bränder härjade i vårt län. Under vårvintern prövades vi av väldiga vattenmassor. Mycket föll väl ut, tack vare kommunala, regionala och internationella insatser.

2018 var också året då Växjö kommun utsågs till Årets arkitektkommun. En lyckad kombination mellan en hög byggtakt i förhållande till bostadsbehov och bra villkor för att utveckla arkitekturen i kommunen var anledning till utmärkelsen. Det finns nu strax över 92 660 Växjöbor och vi fortsätter växa för varje dag som går. Byggtakten är fortsatt hög, jobbtillväxten likaså. Bara under 2017/2018 skapades lite mer än 1000 nya jobbtillfällen i vår kommun. Vi har ett företagsklimat i topp, men behöver fortsätta att vässa på vår strategi för att fler företag ska kunna växa, etablera sig och bidra till ännu fler arbetstillfällen.

Växjö är motorn för hela regionen och vi ska bibehålla vår position. Samtidigt behöver vi samarbeta mer med både region, kommuner, näringsliv och universitet. Jag är övertygad om att vi genom gemensamma krafter ökar våra möjligheter till god kompetensförsörjning till Kronoberg och fortsatt tillväxt. Tillsammans kan vi fortsätta att sprida eko i omvärlden och visa på att en hållbar utveckling låter tillväxt och minskad miljöpåverkan gå hand i hand. Växjö kommun ska vara en plats för de hoppfulla, individuell frihet och allas lika värde. Här hjälps vi åt att få fler människor att växa och förverkliga sina drömmar.

Anna Tenje (M)
kommunstyrelsens ordförande

Foto: Alexander Hall

Fem år i sammandrag

Kommunkoncernen	2014	2015	2016	2017	2018
Årets resultat, mkr	124	5	1 261	285	424
Eget kapital (inkl. ansvarsförbindelse pensioner), mkr	2 321	2 395	3 722	4 006	4 412
Investeringar, mkr	1 686	789	1 171	1 574	1 159
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. avskr. och finansnetto), %	4	-6	26	39	1
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m.	96	101	71	93	90
Långfristig låneskuld, kr/invånare	71 823	72 552	72 596	69 931	67 780
Eget kapital (inkl. ansvarsförbindelse pensioner) kr/ invånare	26 687	27 182	41 588	43 993	47 667
Soliditet, % (inkl. ansvarsförbindelse pensioner)	15,7	15,7	23,2	25,0	26,6
Antal tillsvidareanställda i kommunen (samt VKAB och Värends Räddningstjänst)	6 475	6 625	6 807	7 089	7 220
Antal invånare 31/12	86 970	88 108	89 500	91 060	92 567
Kommunen	2014	2015	2016	2017	2018
Årets resultat, mkr	42	82	139	159	108
Eget kapital (inkl. ansvarsförbindelse pensioner), mkr	1 013	1 165	1 369	1 547	1 674
Bruttoinvesteringar, mkr	313	268	248	294	335
Förändring av skatteintäkter, statsbidrag och skatteutjämning, exklusive jämförelsestörande poster, %	4	1	5	6	4
Förändring av verksamhetens nettokostnader (inkl. finansnetto), exklusive jämförelsestörande poster, %	6	0	3	6	8
Nettokostnader (inkl. finansnetto) i % av skatteintäkter m.m., exklusive jämförelsestörande poster	99	98	96	95	99
Soliditet, (inkl. ansvarsförbindelse pensioner), %	19,7	20,3	25,8	26,1	28,0

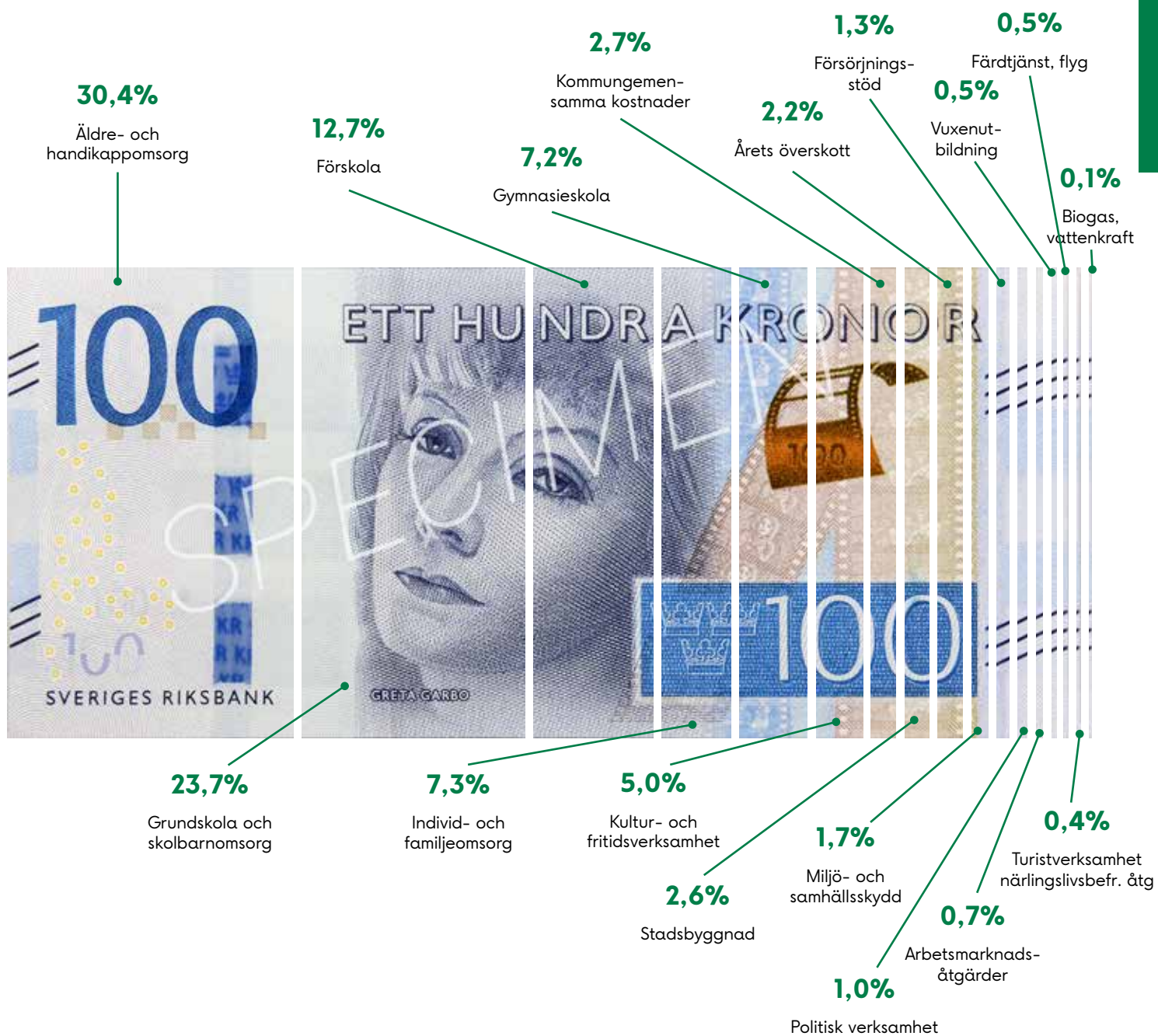

Foto: Anna Nordström

Vart gick skatten 2018?

Exemplet gäller en person som har en beskattningsbar inkomst på 30 000 kr/mån. Per år är inkomsten 360 000 kronor och 20,19% skatt till Växjö kommun uppgår till 72 683 kronor.

Skattefinansierad verksamhet	Netto kostnad, tkr	Procent av skatten	Skatt, kronor
Äldre- och handikappomsorg	1 516 363	30,4	22 068
Grundskola och skolbarnomsorg	1 184 228	23,7	17 234
Förskola	632 131	12,7	9 200
Individ- och familjeomsorg	364 858	7,3	5 310
Gymnasieskola	357 997	7,2	5 210
Kultur- och fritidsverksamhet	251 877	5,0	3 666
Kommungemensamma kostnader	133 732	2,7	1 946
Stadsbyggnad, gator, parker	129 171	2,6	1 880
Årets överskott	108 235	2,2	1 575
Miljö- och samhällsskydd	84 263	1,7	1 226
Försörjningsstöd	71 343	1,3	1 038
Politisk verksamhet	49 224	1,0	716
Arbetsmarknadsåtgärder	33 744	0,7	491
Vuxenutbildning	26 172	0,5	381
Färdtjänst, flyg	25 949	0,5	378
Turistverks, näringslivsfrämjande åtg	19 177	0,4	279
Biogas, vattenkraft	5 860	0,1	85
Summa	4 994 324	100,0	72 683

Året i korthet

Höga vattenflöden i Gemla

Stora mängder nederbörd under hösten och vintern 2017 tillsammans med snösmältning ledde till onormalt höga vattennivåer i början av året. I området kring Gemla och Öja var vattenståndet det högsta på 13 år. Växjö kommun och Värends Räddningstjänst gick ut med en varning för att vistas i över-svämmande områden. En period med kallare väder gjorde att markytan frös och att flödet kunde stanna av och sedan återgå till normala nivåer.

Ny återvinningscentral och gemensamt avfallsbolag

Under året pågick bygget av Växjö kommuns nya återvinningscentral på Norremark. Den nya återvinningscentralen är dimensionerad för att ta emot fler besökare, har större ytor som också gör det mer trafiksäkert för både personal och besökare. 2018 var också året då det blev klart att Växjö kommun tillsammans med Lessebo, Tingsryd, Älmhult och Markaryds kommuner bildar ett gemensamt avfallsbolag, Södra Smålands Avfall och Miljö AB.

Integrationsplan för en sammanhållen kommun

Kommunstyrelsen antog en integrationsplan för Växjö kommunkoncern. Planen pekar ut effektiva strategier, baserade på forskning och på de utmaningar som kommunen identifierat. Planen ska bidra till att stärka nyanlända barn, ungdomar och vuxnas möjligheter till etablering i samhället. Syftet är också att stärka integrationen i samhället.

Earth week – tema vatten

Vatten var temat för 2018 års framtidsvecka Earth Week. Under veckan kunde Växjöbor och besökare lyssna till intressanta föreläsningar kring hållbarhet och vatten och ta del av mängder av roliga evenemang till exempel schnippeldisco, fröbytar-dag och loppisar.

Gemensam överförmyndarnämnd i fyra kommuner

Växjö, Alvesta, Lessebo och Tingsryds kommuner tog beslut om att starta en gemensam överförmyndarnämnd. Handläggningen i en gemensam nämnd blir mer kostnadseffektiv och gemensamma rutiner säkerställer också i högre grad kompetensförsörjning och rättssäkerhet.

Växjöloftets arbetsgivarcenter – tillsammans för full sysselsättning

Växjö kommun och Arbetsförmedlingen skapade ett gemensamt arbetsgivarcenter med syfte att skapa en väg in för arbetsgivare där de kan få stöd i kompetensförsörjning. Växjöloftets Arbetsgivarcenter ska bidra till en gemensam målsättning om full sysselsättning och ha en stark koppling till den regionala samverkan.

Bidrag till bottenbehandling av Växjösjön

Växjö kommun beviljades 2,4 miljoner kronor i statligt stöd för att kunna genomföra bottenbehandling med aluminium av Växjösjön. Syftet med behandlingen är att stoppa fosforläckaget som orsakar stora algblomningar och övergödning. Höstens mätningar, som vanligtvis ger det sämsta resultatet på året, gav senare det bästa resultatet någonsin.

Historiskt första spadtag för Växjös nya station och kommunhus

I april togs det första spadtaget för Växjös nya station och kommunhus. Under hösten lämnades bygglov in för hela byggnaden tillsammans med den vidareutvecklade gestaltningen som tagits fram av Sweco. Hela bygget beräknas vara klart för inflyttning i mars 2021.

Ny gång- och cykelväg i Rottne

Under våren startade bygget av en ny gång- och cykelväg genom Rottne centrum till rondellen på Växjövägen. Cykelvä-

Foto: Anders Bergön

gen ansluter där till den gång- och cykelväg som Trafikverket bygger från Rydet väster om tätorten och en bit norrut mot Brittatorp.

Växjö bland de bästa i landet på sociala barn- och ungdomsvården

I en studie, med deltagande från 50 kommuner, sticker Växjö kommun ut bland de bästa med sitt arbete inom sociala barn- och ungdomsvården. Framgångsfaktorerna är bland annat kommunens arbete med tidiga och förebyggande insatser för barn och unga och konsten att rekrytera och behålla personal.

Vi firar Växjö Lakers SM-guld

2018 var året då Växjö Lakers tog sitt andra SM-guld. Det firades på Stortorget i Växjö med musik, hyllningar och tal. Konferencier var Peter Jihde.

Upplevelser och evenemang för alla

För fjärde året i rad intog Scensommar Växjö med omnejd. Totalt hade Scensommar evenemang på 34 olika scener runtom i kommunen. Under den (v)årliga stadsfesten Vårstad uppmärksammades i år även trafik och cykling. Under Växjö Pride fanns ett Pride house för unga – det första i Sverige. Första helgen i maj var det dags för Araby Folkfest med mängder av familjeaktiviteter, matupplevelser, livemusik och dans. Under början av sommaren kunde Växjöborna vara med och heja fram det svenska landslaget i fotbolls-VM genom att följa matcherna via storbildsskärm i Linnéparken. Evenemanget var en del av Växjö kommuns projekt Aktivt lov och helt kostnadsfritt.

Idrott, natur och expansion kännetecknen för Växjö visar attitydundersökning

För att få reda på vad som kännetecknar platsen Växjö genomfördes en attitydundersökning bland 1600 personer runt om

i Sverige. Överlag hade de svarande en positiv inställning till Växjö. Särskilt positivt inställda är företagarna i Växjö. Växjö kännetecknas av närheten till naturen samt sport och idrott i alla målgrupper. Tillväxt och expansion är ett tydligt kännetecken bland de som lever och arbetar i Växjö.

Invigningar under året

I maj invigdes en ny mötesplats vid Vattentorget i Växjö som knyter samman den norra bryggan (längs med IOGT-NTO) med den nord-sydliga bryggan (längs med lasarettet) och har försetts med sittplatser och trädäck ner mot Växjösjön.

I juni invigdes Tetraedern vid sjön Trummen. Konstverket, som är utformat som en pyramid, är en plats som förenar konst med träning och rekreation. Tetraedern är en del av Trummen Land Art som är Växjö kommuns satsning på konst, natur, träning och friluftsliv runt sjön Trummen.

Hinder, belysning och ökad vuxennärvaro för ett säkrare city

Växjö kommuns arbete för ett tryggare Växjö city fortsatte under 2018. För att försvåra fordons acceleration och därmed attacker placerades sex stora blomurnor ut i korsningarna Storgatan/Liedbergsgatan och Storgatan/Kungsgatan.

Socialstyrelsen använder Växjö som förebild för HBTQ

Växjö kommun kom tvåa på RFSL:s lista över de vänligaste hbtq-kommunerna. Bakom utnämningen ligger ett långsiktigt arbete med att göra Växjö till en inkluderande och hållbar stad med starkt mångfaldsarbete i fokus. En stor framgångsfaktor i det här arbetet har varit förvaltningens arbete och välfärdsarbete kring hbtq-frågor i mottagandet av ensamkommande barn och unga.

Pilbäckskolan lagar mat med HKH Kronprinsessan Victoria när Åsnens nationalpark invigs

Den 25 maj invigdes den nya nationalparken Åsnen. H.K.H Kronprinsessan Victoria genomförde under dagen sin landskapsvandring i Småland och fick uppleva guldkornen i nationalparken. Klass 3A från Pilbäckskolan i Växjö fick i uppdrag att visa olika friluftaktiviteter och lagade också lunch tillsammans med Kronprinsessan i vindskyddet på Trollberget.

Varmaste sommaren på flera år – eldningsförbud och uppmaning att spara på vatten

Juli 2018 blev den varmaste julimånaden i Sverige på 260 år. Den långvariga värmeböljan ledde till att sommaren dominerades av nyheter om vattentillgång, brandrisk, fodersituationen för djurägare och värmens konsekvenser. Under en lång period rådde totalt eldningsförbud i hela Växjö kommun. Allmän-

heten uppmanades att vara sparsamma med vatten på grund av låga grundvattennivåer.

Växjö årets arkitekturkommun 2018

Växjö kommun blev utsedd till årets arkitekturkommun av Sveriges arkitekter. Tävligen baseras på ett index från en enkät där Sveriges arkitektkår bedömt dialogklimatet mellan kommunen och arkitekterna, hur arkitekturkompetensen i kommunen ser ut och hur de anser att kommunen arbetar med att utveckla arkitektoniska värden.

Storgatan byggs om för ökad framkomlighet

Under hösten startade ett omfattande arbete med att bygga om delar av Storgatan, sträckan mellan Liedbergsgatan och Samarkandsrondellen, för att öka framkomligheten för buss, cykel och bil. Veckan innan jul blev arbetet färdigt och som en

Foto: Anna Nordström

kollektiv julklapp till alla Växjös invånare och besökare bjöd Växjö kommun på avgiftsfria bussresor med stadsbussarna från 17 till och med 23 december.

Skolresultaten ökade i Växjö kommun

Elevernas resultat ökade i Växjös skolor. Under läsåret 2017/18 höjdes det genomsnittliga meritvärdet och av alla elever i årskurs 9 nådde 83,1 procent gymnasiebehörighet. Det högsta värdet på fyra år. En positiv riktning syntes också genom att fler elever nådde kunskapskraven i alla ämnen. Det var pojkarna som gjorde den största resultatförbättringen.

Parad och konsert med Livgardets dragonmusikkår och Beridna högvakten

På valdagen gästade den beridna högvakten och Livgardets dragonmusikkår Växjö. De förgyllde valdagen och gav Växjö-

borna ett tillfälle att se vändresserade hästar och lyssna till en av landets främsta musikkårer.

Integrerad missbruks- och beroendemottagning invigd

Alla invånare i Kronoberg ska ha rätt och möjlighet till bra missbruks- och beroendevård. Därför öppnade länets kommuner och Region Kronoberg en ny mottagning där spetskompetensen inom missbruks- och beroendevård finns samlad.

Global sommarkollektion när daglig verksamhet samarbetar med IKEA

Unika och färgstarka mönster, utformade av deltagare vid daglig verksamhet i Växjö, kommer att synas i IKEA-varuhus över hela världen framöver. IKEA ville ha färgglada, starka mönster och uttryck till sin sommarkollektion 2019 och hitta-

de rätt hos denna grupp konstnärer som jobbar med papper, textil och skulptur. Totalt är det 26 konstnärer, kända för sin kreativa förmåga och unika formspråk, som har deltagit i produktionen.

Start för förskolebussar – på väg mot livslångt lärande

I oktober gick premiärturen för Växjö kommuns nya förskolebussar. Bussarna är mobila förskolor som varje dag tar med barnen ut till olika härliga naturområden. Genom förskolebussarna sätts utomhuspedagogiken i fokus, och barnen får vara med om olika spännande äventyr och samtidigt lära sig ett varsamt förhållningssätt till natur och miljö.

Reviderad Träbyggnadsstrategi stärker Växjöns arbete inom hållbart byggande

Under året antog kommunfullmäktige en reviderad Träbyggnadsstrategi som flyttar fram Växjöns position ytterligare. År 2020 ska hälften av allt som byggs i kommunal regi i Växjö vara träbaserat. Detta som ett led i Växjöns ambition att vara ledande i Europa inom hållbart byggande.

Hovs hemvård blir första intraprenad inom hemtjänsten Växjö kommun

Omsorgsnämnden har beslutat att Hovs hemvård ska bli intraprenad med start 1 mars 2019. Hovs hemvård blir först ut som intraprenad inom hemtjänsten. Hemvårdsenheten är verksam i Hov och norra Växjö tätort. Enheten har knappt 30 anställda och cirka 140 omsorgstagare.

Ny visuell identitet för Växjö kommun

Kommunfullmäktige beslutade under hösten om en ny kommunikationspolicy och en ny visuell identitet för Växjö kommunkoncern. Utgångspunkten i den föreslagna kommunikationspolicyn är att kvalitetssäkra att kommunikationen är enhetlig, trovärdig, tydlig och tillgänglig. En del i detta arbete är en ny gemensam visuell identitet med en enhetlig grafisk profil.

Trygghetsmätning visar på fortsatt tryggt i Växjö

Den årliga trygghetsmätningen i Växjö kommun, där kommuninvånare fått svara på en enkät kring trygghet i sitt bostadsområde, om de varit utsatta för brott eller känner oro för att utsättas för brott, visade på att Växjöborna känner sig fortsatt trygga. Index för Växjö kommun blev i år 1,62 (på en skala från 0-6 där 0 är bäst). 81,4 procent av de som svarat uppger att de under året inte varit utsatt för något brott.

Växjöborna bjuds in att ge sin bild av hur de vill se kommunen i framtiden

Under hösten hölls ett antal invånardialoger på olika platser runt om i kommunen. Åsikter som kommer fram under mötena ska sedan ligga till grund för det kommande arbetet med hur Växjö kommuns framtid ska se ut.

Växjö kommun får 16,5 miljoner kronor för ökat bostadsbyggande

Det byggs fortfarande mycket bostäder i Växjö kommun och även 2018 ansökte kommunen om byggbonus från regeringen, det statliga bidraget som ska ge ytterligare kraft till bostadsbyggandet. 2018 fick Växjö kommun 16,5 miljoner i byggbonus.

Växjö kommun inför cykelöverfarter

Från och med den 3 december 2018 införs cykelöverfarter i Växjö stad. Den nya trafikregeln införs för att öka säkerheten och underlätta framkomligheten för cyklister i trafiken. Bestämmelser om cyklister gäller även för den som kör moped klass II och för den som kör en rullstol i högre fart än gångfart.

Foto: Mats Samuelsson

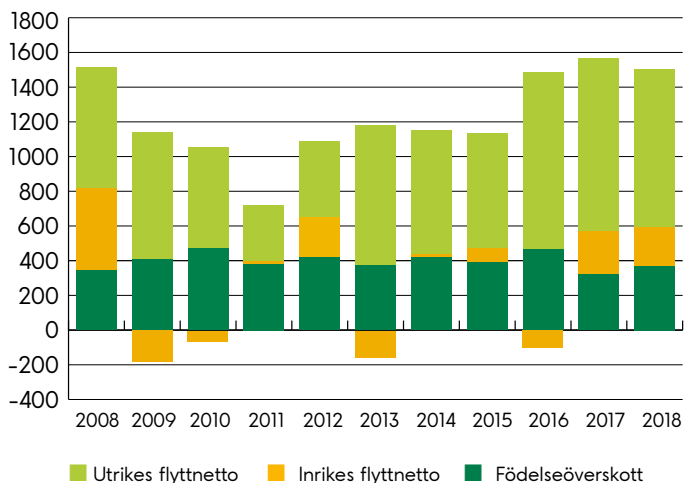
Förvaltningsberättelse

Omvärldsanalys

Befolkningsutveckling

Under 2018 ökade folkmängden i riket med 109 943 personer eller 1,1 procent och uppgick vid årsskiftet till 10 230 185. Befolkningen ökade i samtliga regioner förutom i Västernorrlands och Norrbottens län. I Kronobergs län steg invånarantalet med 1,2 procent. För Växjö kommun har befolkningsutvecklingen legat på en jämn och hög nivå under den senaste 10-årsperioden. Efter förra årets starka befolkningstillväxt, som var den näst största relativa folkökningssiffran i Växjö kommun sedan 1972, har tillväxttakten varit fortsatt hög även om den bromsat in något. I slutet av 2018 låg siffran på 92 567 invånare, vilket innebär en ökning på 1 507 personer eller 1,6 procent. 2018 års starka kommunsiffra innebär att Växjö stod för nästan 64 procent av den totala befolkningsökningen i Kronobergs län, vilket är en betydligt högre andel jämfört med 2017 då motsvarande siffra landade på 54 procent.

Folkökningens faktorer 2008-2018

Befolkningsökning kan till större del förklaras av ett positivt flyttnetto från utlandet (se diagram nedan). Ett fortsatt starkt

födelseöverskott och ett positivt inrikes flyttnetto, för andra året i rad, bidrog också till Växjö kommuns stigande invånarantal under 2018. Sett till den senaste 10 årsperioden har kommunens födelsenetto uppgått till 4 009 personer och det totala flyttningsnettot till 7 474 personer, varav flyttningsnettot från utlandet varit särskilt starkt med 7 186 personer.

Befolkningen ökade även i en majoritet av kommundelarna under 2018, vilket visas i tabellen nedan. Om vi ser till de senaste 10 åren har invånarna i Växjö stad ökat med 16,4 procent. Kommunens tätorter har under motsvarande period ökat med ett genomsnitt på 9,4 procent samtidigt som övriga landsbygden ökat med 7,3 procent.

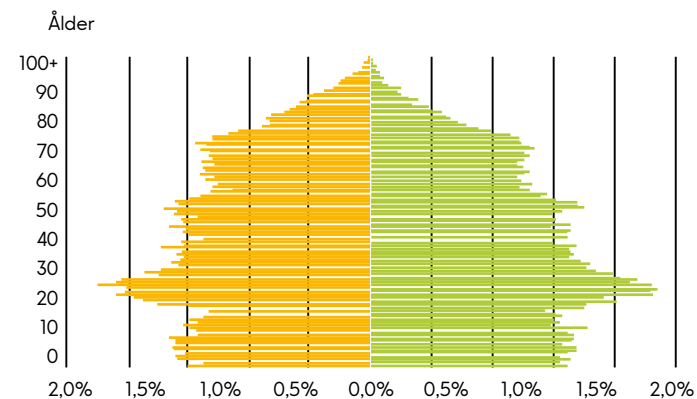
Område	2017	2018	Förändring (antal)	Förändring (%)
Braås	1 755	1 745	-10	-0,6
Furuby	352	360	8	2,3
Gemla	1 465	1 476	11	0,8
Ingelstad	1 800	1 829	29	1,6
Lammhult	2 005	2 041	36	1,8
Nöbbele	284	265	-19	-6,7
Rottne	2 415	2 411	-4	-0,2
Växjö	67 582	68 968	1 386	2,1
Åby	446	454	8	1,8
Åryd	701	666	-35	-5,0
Dädesjö	148	143	-5	-3,4
Tävelsås	345	355	10	2,9
Vederslöv	150	152	2	1,3
Landsbygd	11 523	11 603	80	0,7
På förs. skrivna	89	99	10	11,2
Summa	91 060	92 567	1 507	1,7

Källa: SCB

Antalet födselar, döda och flyttningar påverkar Växjö's antalsmässiga befolkningsutveckling. För en kommun och dess verksamheter sker dock de stora förändringarna främst genom att olika stora åldersgrupper åldras för varje år vilket medför förändrade behov.

Under 2018 ökade befolkningen i nästan samtliga åldersgrupper jämfört med året innan. En grupp som ökade starkt under 2018 var personer i arbetsför ålder (16-64 år), till följd av en stark inflyttning till kommunen. En annan åldersgrupp som också växte kraftigt var 7-15-åringarna och 16-19-åringarna, det vill säga barn som går i grund- eller gymnasieskolan. Gruppen ökade med nästan 420 personer vilket till viss del kan förklaras av att födelsetalen ökade i mitten och slutet av 2000-talet. Att även unga i gymnasieålder (16-19 år) återigen börjat öka i antal efter flera år av minskning kan förklaras av ökade födelsetal och de senaste årens migrationsflöden. Personer i pensionärsåldrarna har också växt i en hög takt under de senaste åren vilket beror på att fyrtioåringarna nu kommit in i dessa åldrar. (se befolkningspyramid nedan)

Befolkningspyramid, Växjö kommun, 2018

Källa: SCB

Ekonomisk utveckling

Den svenska konjunkturen nu har passerat toppen. Den globala tillverkningsindustri och handel visar på svaghetstecken och samtidigt påverkas den svenska exporten negativt vid en ränteuppgång då den svenska kronan förstärks. De senaste årens höga sysselsättningstillväxt är inte längre möjliga att upprätthålla då tillgängligt arbetsutbud inte kan matcha den efterfrågade arbetskraften samt att den inhemska tillväxten påverkas av minskat bostadsbyggande. Sedan länge har ekonomer varnat för den tid som nu har inletts i kommunsektorn. Den demografiska utvecklingen kommer att ställa höga krav på välfärden. Hittills har dessa varningar inte resulterat i den försvagning av ekonomin som förutspåts. För kommunsektorns del beror det främst på den snabba ökningen av skatteintäkter, att kommunerna haft tillfälliga rea- och exploateringsvinster, positivt finansnetto, statsbidrag för bostadsbyggande samt omfattande ersättningar från staten för flyktingmottagandet. Kommunsektorns preliminära resultat 2018 visar på ett överskott på 15 miljarder, vilket är 5 miljarder sämre än föregående år. Inför 2019 höjer tolv kommuner skatten och sju kommuner sänker den.

Den kommande period bjuder på betydligt sämre förutsättningar. I ekonomirapporten från Sveriges kommuner och landsting (SKL) i december 2018 görs bedömningen att kostnaderna i sektorn ökar i takt med de demografiska kraven, det vill säga en oförändrad personaltäthet, uppstår ett gap mellan intäkter och kostnader motsvarande 43 miljarder kronor fram till 2022. Det baseras på ett sammantaget resultat på 1 procent som andel av skatter och statsbidrag, vilket ligger under målet för god ekonomisk hushållning. Flera företrädare från olika partier har uttalat en vilja att öka statsbidragen. Om det skulle finnas ett system med värdesäkrade statsbidrag, skulle dessa öka med 17 miljarder kronor fram till år 2022. Resterande 25 miljarder skulle kommunsektorn ändå få ansvara för, om inte staten skulle skjuta till ytterligare medel. Det innebär omfattande effektiviseringsbehov och ändrade sätt att bedriva verksamheten i sektorn.

Det ökade demografiska trycket hittills

I kommunsektorn har det ökade demografiska trycket, hittills främst kommit ifrån barn och unga och ännu inte så mycket från den åldrande befolkningen. Detta syns bland annat genom omfattande investeringar i förskolor, skolor, va-anläggningar med mera. Den stora grupp människor som föddes strax efter andra världskriget är nu 73 år eller yngre och det är först om några år som de kommer att ha mer omfattande behov av äldreomsorg.

Sedan 2010 har kostnaderna ökat med i snitt 4,5 procent per år i löpande priser, vilket ger en ökningstakt på 1,8 procent per år i fasta priser. De ekonomiska utmaningarna börjar successivt visa sig i många kommuner, inte minst inom individ- och familjeomsorgen, där bland annat effekterna av bostadsbristen och statens minskade ersättningar för ensamkommande har lett till att de senaste årets snabba kostnadsutveckling slår igenom i budgetunderskott.

Hur kan utmaningarna mötas?

Det behövs förändringar för att möta de ökade behoven. Verksamheterna måste bli effektivare för att klara behoven med tillgängliga resurser och inte minst tillgänglig personal. Kommuner arbetar redan för att klara de kommande utmaningarna och få till stånd nödvändiga förändringar. Enligt SKL:s ekonomirapport behöver arbetssätt och strukturer utvecklas och förnyas. Implementeringen av digitalteknik måste påskyndas! Bättre system behöver utformas för uppföljning. Invånarnas egna förmågor måste tas tillvara bättre. Det behövs utbildning för förändring och en bättre arbetsmiljö för de som arbetar inom vård, omsorg och skola. Förändringarna kan underlättas och stödjas genom en tydlig och medveten, övergripande strategi och inte minst av långsiktiga finansiella och planeringsmässiga förutsättningar. En mer aktiv dialog kan skapa en samsyn kring utmaningar och förändringsbehov som gör det möjligt att komma överens om gemensamma satsningar för långsiktigt hållbara förändringar – med ett gemensamt ansvarstagande och utan detaljstyrning. Att möjliggöra ett längre

arbetsliv och öppna möjligheter för nya intäktskällor är andra alternativ för att möta de kommande utmaningarna.

Varför ska en kommun gå med överskott?

Det är lag på att kommuner och landsting ska ha god ekonomisk hushållning och därmed också gå med överskott. Kommunerna ska inte förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov och inte finansiera driften med lån. Realt sett ska kommunen täcka pengarnas värdeminskning över tid. En generell bedömning av god ekonomisk hushållning innebär ett överskott över tid på 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Det 2 procenten bör vara olika i vilken situation kommunen befinner sig i. Till exempel är det skillnad på en kommun som växer med flera procent i invånarantal per år och eller har en stor förmögenhet. De mest offensiva kommunerna finns det antaganden om att ligga upp emot 5 procent för att bibehålla en sund ekonomi. Samtidigt finns det en möjlighet för kommuner att spara medel via en resultatutjämningsreserv och använda dessa medel då konjunkturen är sämre. Här följer några förklaringar till varför en kommun bör gå med överskott.

- **Finansiera investeringar och värdesäkra anläggningstillgångar.** För att täcka kostnader för förslitning av tillgångar görs avskrivningar. Avskrivningar görs på historiska anskaffningsvärden utan hänsyn till inflationsrelaterad värdeminskning. Samtidigt är ny utrustning ofta utvecklad och mer avancerad än den som ersätts vilket ofta innebär att den är dyrare. För att ersätta anläggningstillgångar med egna medel i takt med att de är uttjänta behövs överskott som täcker skillnaden mellan investeringsnivå och avskrivningar. I annat fall måste ersättning av uttjänta tillgångar ske genom ökad upplåning, vilket kan leda till att räntekostnader tar i anspråk en allt större del av driftbudgeten.
- **Beakta samtliga pensionsåtaganden** I många kommuner är pensionsrättigheter intjänade före 1998 inte finansierade. Den redovisningsmetod som anvisats för dessa pensionsåtaganden innebär att de inte bokförs som skulder i balansräkningen utan

som ansvarsförbindelse. Därmed kostnadsförs inte uppräknin-
gen för värdesäkringen, vilket gör att många redovisar för låga
pensionskostnader.

- **Stora pensionsavgångar medför ökade pensionsutbetalningar.**

Om inte pengar sätts av för framtida pensionsutbetalningar kommer dessa att ta i anspråk en allt större del av de medel som står till verksamhetens förfogande. Redan idag använder vissa kommuner och landsting överskott till att bygga finansiella tillgångar för finansiering av kommande pensionsutbetalningar.

- **Hantera risker och osäkerheter.** Konjunkturen påverkar skatteunderlaget. Många kommuner har svårt att hinna parera kostnadsutvecklingen vid intäktssvängningar. Det finns alltid en viss osäkerhet om vad utfallet för skatter och statsbidrag blir. Det är även svårt att förutse eller styra kostnadsutveck-

lingen för vissa verksamheter. Via överskott får man en buffert som gör att man bättre kan hantera osäkra prognoser utan att tvingas till kortsiktiga besparingsåtgärder.

- **Konjunkturen passar resultat.** Det innebär att under goda tider ha ett större positivt resultat, och under sämre tider ett mindre positivt resultat. Detta skapar utrymme för att undvika neddragningar vid lågkonjunktur.

- **Resurser för utveckling.** En allmän erfarenhet är att det finns ett samband mellan en välskött ekonomi och en bra verksamhet. För att även genomföra offensiva satsningar och verksamhetsutveckling krävs att man har en ekonomi som tillåter detta. De som alltid lever på eller under marginalen hamnar lätt i ett läge med ett ständigt ekonomiskt gnetande. Detta arbete tar ofta en så stor kraft från organisationen att man inte orkar med en mer strategiskt och långsiktig planering.

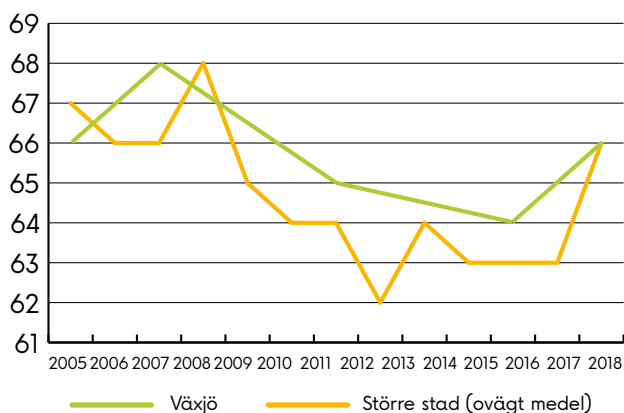

Foto: Mats Samuelsson

Medborgarundersökning

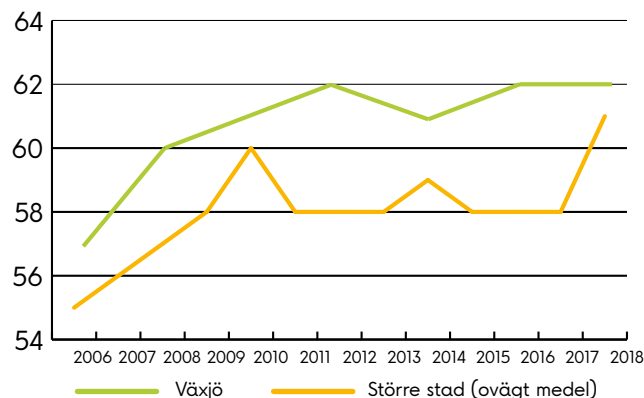
Under hösten 2018 skickade Statistiska Centralbyrån, SCB, ut medborgarundersökningen till 1 600 personer i Växjö kommun i åldrarna 18-84 år. Andel svarande på enkäten var 39 procent. SCB:s medborgarundersökning är en attitydundersökning. Undersökningen är ett av flera verktyg för att få en bild av hur invånarna ser på sin kommun. Därför inhämtar Växjö kommun kunskap genom brukarundersökningar, direktmöten, invånardialog och möjlighet att lämna synpunkter och klagomål. För Växjö kommun har inga frågeområden fått säkerställt förändrade betygsindex jämfört med våren 2016.

Det sammanfattande betygsindex Nöjd-Region-Index (NRI) för hur medborgarna bedömer Växjö kommun som en plats att bo och leva på blev 66 jämfört med 64 i medborgarundersökningen 2016. Jämfört med 2016 har frågeområdet Arbetsmöjligheter och Bostäder fått högre betygsindex. För Växjö kommun är det främst förbättringar av betygsindexen för frågeområden Bostäder, Trygghet och Kommunikationer som kan höja helhetsbetyget Nöjd-Region-Index. 50 procent av medborgarna i Växjö kommun kan starkt rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen (betyg 8-10 på den 10-gradiga skalan).

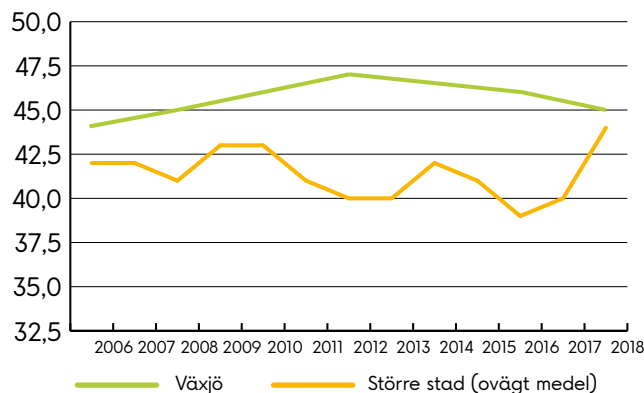

Det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Medborgar-Index (NMI) för hur medborgarna bedömer kommunens verksamhe-

ter i Växjö kommun blev 62, samma betyg som i förra undersökningen. För Växjö kommun är det främst förbättringar av betygsindexen för verksamheterna äldreomsorgen, gator och vägar, grundskolan samt stöd för utsatta personer som kan höja helhetsbetyget Nöjd-Medborgar-Index.

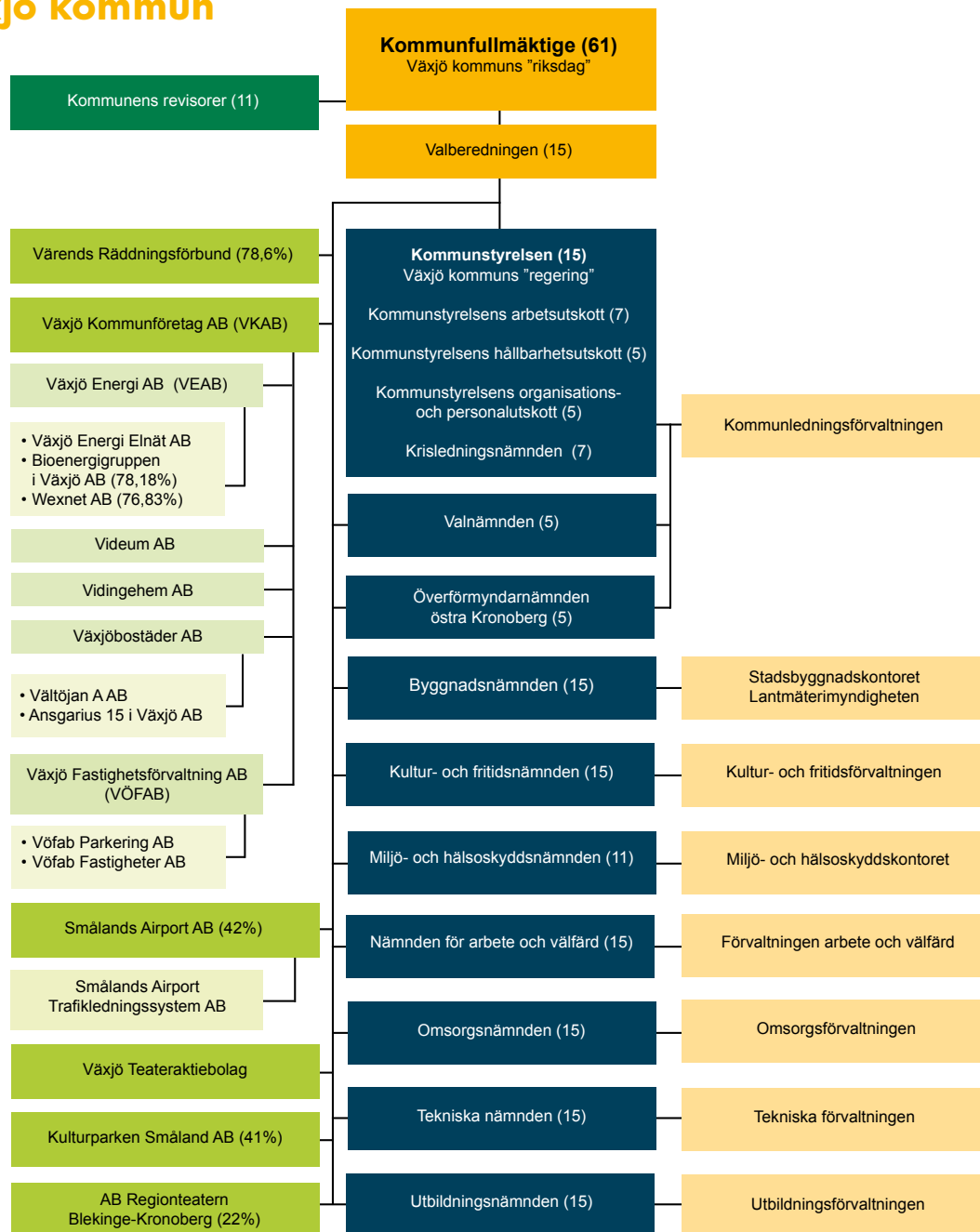
Det sammanfattande betygsindex Nöjd-Inflytande-Index (NII) för hur medborgarna bedömer möjligheterna till inflytande i Växjö kommun blev 45 jämfört med 46 år 2016. Frågeområden som bör prioriteras är Påverkan och Förtroende.

Organisation Växjö kommun

Kommunfullmäktige är Växjö kommuns högsta beslutande organ. Kommunen ger service inom en mängd olika verksamhetsområden. Den kommunala verksamheten bedrivs till största delen i förvaltnings- och aktiebolagsform. Verksamheten bedrivs även i entreprenadform. Bilden beskriver samtliga nämnder och bolag som ingår i kommunkoncernen. I det högra fältet finns nämndernas förvaltningsorganisation. Där inget anges är bolaget helägt av kommunen. Antal ledamöter inom parantes. Överförmyndarnämnden östra Kronoberg är en gemensam nämnd mellan Alvesta, Lessebo, Tingsryd och Växjö.

Växjö kommun har även intressen i kommunalförbunden Vård och behandling i Kronoberg (VoB), Samordningsförbundet Värend, Växjö & Co AB, Växjö Citysamarverkan AB, Huseby Bruk AB samt två stiftelser, Stiftelsen Smålands museum och Stiftelsen Emigrantinstitutet.

God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning

I kommunallagen fastställs att kommuner och lands-ting ska ta fram särskilda mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det innebär finansiella mål för ekonomin och mål för verksamheten. God ekonomisk hushållning innebär för Växjö kommun att ha en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande. Verksamheten ska vara inriktad mot ett långsiktigt hållbart samhälle såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt. Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt där samband finns mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Metod utvärdering ekonomisk hushållning

För att bedöma om Växjö kommun har god ekonomisk hushållning används sju indikatorer vid utvärderingen av verksamhetsmålen samt två finansiella mål. För att kommunen ska anses ha god ekonomisk hushållning måste både indikatorerna (verksamhetsmålen) och de finansiella målen vara uppnådda. De sju indikatorerna är knutna till de fem huvudprocesserna, området Tryggt och hållbart samhälle och Växjö kommun som arbetsgivare. Om hälften av dessa indikatorer har en positiv utveckling eller är minst i nivå med jämförbara kommuner anses kommunen ha god ekonomisk hushållning. De finansiella målen är att kommunens överskott över en rullande femårsperiod ska uppgå till minst en procent av summan av skatteintäkter och utjämning samt att effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer.

Utfall indikatorer

Indikator	
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel	●
Andel som avslutats till egen försörjning från ekonomiskt bistånd	■
Andel förvärvsarbetande vistelsetid 4-9 år	●
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel	●
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel	●
Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton	●
Sjukfrånvaro, kommunalt anställda totalt	●
Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning	●
Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer	●

Analys god ekonomisk hushållning

Verksamhetsmål/indikatorer för god ekonomisk hushållning

Av de sju indikatorerna som kopplas till resultat- och kvalitetsmått inom kommunens huvudprocesser utvecklas sex av sju i rätt riktning sedan senaste mätning eller är minst i nivå med jämförbara kommuner/accepterat värde. Måttet Andel som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd indikerar både en negativ utveckling sedan senaste mätning och har ett sämre utfall än det accepterade värdet.

Andel som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd är ett lokalt mått som avser gruppen individer i åldern 29 år och uppåt. Detta nyckeltal jämförs med hittills bäst inrapporterad data som utgör jämförelsebas i avsaknad av genomsnittsvärde för jämförbara kommuner.

Finansiella mål

Överskottsmålet är uppfyllt vid årsskiftet. Utfallet uppgår till 2,4 procent av skatteintäkter och utjämning vilket är en ökning med 0,1 procentenheter från föregående år. Det genomsnittliga överskottet de senaste åren har uppgått till 106 mkr. Effektivitetsmålet bedöms vara uppnått då 85 procent av indikatorerna (märkta med E i verksamhetsredovisningen) utvecklas antingen i rätt riktning sedan senaste mätning eller är minst i nivå med jämförbara kommuner/accepterat värde.

Sammantagen bedömning

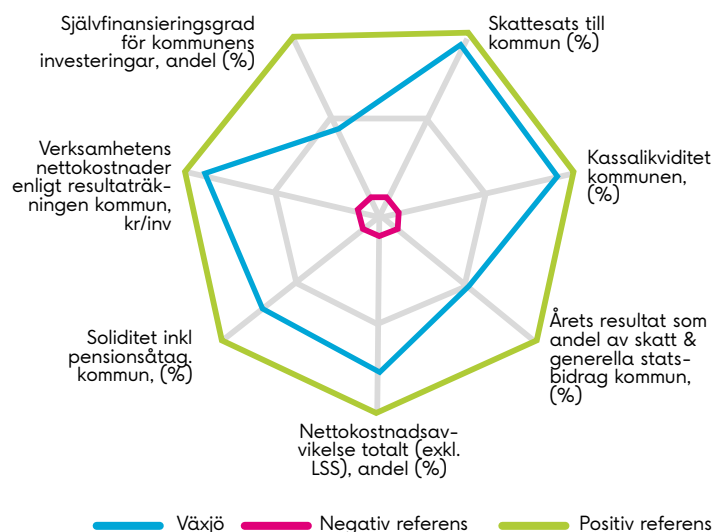
Kommunfullmäktige har stadgat att god ekonomisk hushållning för Växjö kommun innebär att ha en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande. Verksamheten ska vara inriktad mot ett långsiktigt hållbart samhälle såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt. Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt där samband finns mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Finansiella mål och verksamhetsmål har satts upp för att nå dessa effekter.

Kommunen redovisar på övergripande nivå goda måluppfyllelser och uppåtgående trender i bokslutet för 2018.

Kommunen har en god och stabil ekonomi och uppfyller det finansiella målet. Kommunen har redovisat överskott i flera år och står därför väl rustad när skatteintäkternas utveckling nu viker. Sammantaget visar nämnderna en mindre negativ budgetavvikelse. I beaktande ska då göras att utbildningsnämnden har kunnat finansiera extra kostnader för nyanlända. Jämförelse med andra kommuner visar att verksamheten kan anses bedrivas kostnadseffektivt med en godtagbar kvalitet.

Kommunens ekonomiska läge kan beskrivas med hjälp av ett spindeldiagram i SKL:s databas Kolada bestående av finansiella nyckeltal och ett som beskriver läget i kommunens verksamheter. De finansiella nyckeltalen speglar kommunens ekonomiska läge på kort och lång sikt. Diagrammet visar Växjö kommuns förhållande till de 10 procent av kommunerna som har bäst respektive sämst resultat 2017. Siffror för 2018 finns tillgängliga först till sommaren 2019 för övriga kommuner. Växjö kommun hade 2017 en jämförelsestörande post avseende bidrag till statlig infrastruktur för trafikplats Fagrabäck med 78 mkr som inverkar på resultatnivån och självfinansieringsgraden. Diagrammet visar på att Växjö kommun har goda finansiella nyckeltal i förhållande till andra kommuner. Växjö kommun har dessutom fått Svensk Kommunratings certifiering för bokslutsåren 2017 och 2016. Certifieringen ges till de kommuner som erhåller högsta betyg avseende finansiella nyckeltal.

Finansiella nyckeltal

I SKL:s sammanställning av kommunens kvalitet i korthet uppvisar kommunen en god kvalitet inom de områden som

mäts. I SCB:s medborgarundersökning visar kommunen goda resultat vid jämförelse med övriga kommuner. Inom organisationen pågår effektiviseringsarbete på flera håll och mycket är kopplat till det processinriktade arbetssättet, samarbete och transparens.

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges definition, en sammanvägning av måluppfyllelse av finansiella och utvalda verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning görs bedömningen att Växjö kommun uppnår god ekonomisk hushållning under 2018.

Balanskravsutredning

Enligt balanskravet i kommunallagen ska kommunen ha balans mellan intäkter och kostnader i resultaträkningen. Om kostnaderna överstiger intäkterna ska det anges när och på vilket sätt det negativa resultatet ska regleras. Realisationsvinster får inte räknas med i resultatet.

Mkr	2014	2015	2016	2017	2018
Årets resultat	42	82	139	159	108
Realisationsvinster	0	0	0	0	-1
Balanskravsresultat	42	82	139	159	107
Synnerliga skäl	-	-	-	-	-
Ackumulerade överskott	785	827	909	1 048	1 207
Summa ackumulerade överskott	827	909	1 048	1 207	1 314

Finansiell analys Växjö kommun

Växjö kommun redovisade 2018 ett positivt resultat på 108 mkr. Det är en förbättring med 101 mkr jämfört med budget. Det positiva resultatet beror främst på överskott i kommunens exploateringsverksamhet samt högre utfall i utjämningsystemet än budgeterat. Nämnderna visar sammantaget ett mindre underskott. Omsorgsnämnden och utbildningsnämnden visar negativa budgetavvikelser som möts upp av positiva utfall på främst kommunstyrelsen och nämnden för arbete och välfärd.

Resultat och kapacitet

För att beskriva och analysera Växjö kommuns förmåga att upprätthålla en god ekonomisk hushållning används en finansiell analysmodell som bygger på fyra olika aspekter, Resultat, Kapacitet, Risk och Kontroll. Analysen inom varje perspektiv grundas på ett antal finansiella nyckeltal vilkas uppgift är att belysa ställning och utveckling inom respektive aspekt.

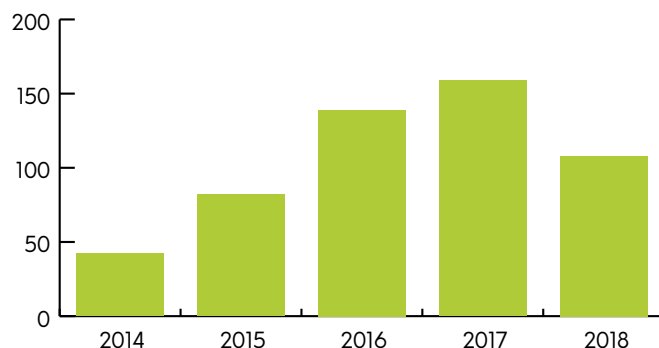
Årets resultat

Årets resultat uppgick till 108 mkr vilket är 101 mkr bättre än budget. Föregående års resultat var 159 mkr. Kommunens verksamheter visar sammantaget ett underskott med 4 mkr jämfört med budget. Budgeterat resultat för 2019 är 2 mkr.

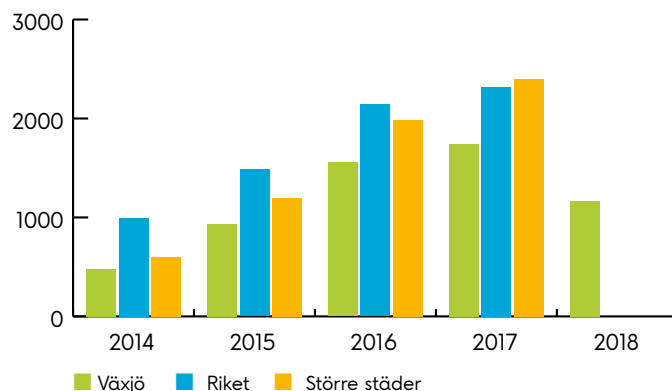
Jämförelsestörande poster

För att resultatet ska vara jämförbart mellan åren justeras vissa nyckeltal för jämförelsestörande poster, resultat från händelser som stör jämförelser med andra perioders resultat. I kommunens resultat för 2018 uppgår jämförelsestörande poster till 36 miljoner kronor avseende positiva exploateringsresultat.

Årets resultat

Årets resultat, kr/invånare

År	Jämförelsestörande post	+ intäkt, -kostnad mkr
2015	Nedskrivning anläggningstillgångar	-44
2015	Återbetalning av premier för avtalsförsäkringar från AFA	+32
2016	Exploateringsresultat	-50
2017	Exploateringsresultat	+20
2017	Medfinansiering statlig infrastruktur	-78
2018	Exploateringsresultat	+36

Budgetavvikelser

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att nämnder och styrelser klarar att hålla sina budgetramar. Budgeterat resultat för 2018 var 7 mkr. Totalt sett

redovisas en positiv budgetavvikelse på 101 mkr. Den skattefinansierade verksamheten redovisar underskott mot budget med 4 mkr. Den avgiftsfinansierade verksamheten, renhållning marknad, redovisar ett nollresultat.

Budgetavvikelser, mkr	2014	2015	2016	2017	2018
Budget	57	6	26	50	7
Kommunstyrelse	3	-3	26	45	32
Gymnasienämnd	10	-	-	-	-
Skol- och barnomsorgsnämnd	-24	-	-	-	-
Utbildningsnämnd	-	0	37	0	-7
Omsorgsnämnd	29	38	25	-10	-47
Nämnd för arbete och välfärd	-13	27	29	19	11
Ekonomiskt bistånd	-4	-9	4	1	-3
Teknisk nämnd skattefinansierat	-1	6	8	9	-4
Fritidsnämnd	-2	-	-	-	-
Kulturnämnd	0	-	-	-	-
Kultur- och fritidsnämnd	-	-2	-1	9	7
Övriga nämnder	5	5	7	13	7
Skattefinansierad verksamhet	3	62	134	86	-4
Taxefinansierad verksamhet	-2	-8	8	1	0
Gemensam finansiering	98	22	30	22	105
Summa årets resultat	42	82	139	159	108

Kommunstyrelsens visar en positiv budgetavvikelse med 32 mkr. De största budgetavvikelserna finns inom måltidsorganisationen (+14 mkr), IT (+4 mkr), anslag för e-arkiv (+5 mkr) och försenade rekryteringar (+6 mkr). Utbildningsnämnden visar underskott på 7 mkr. I kostnaderna återfinns satsningar från digitaliseringsfond 5 mkr, satsningar från eget kapital 12 mkr samt merkostnader för nyanlända med 36 mkr. Utan dessa resultatstörande poster hade nämnden visat på ett

överskott om 46 mkr. Detta i sin tur förklaras till stor del av att antalet barn och elever har varit lägre än de demografital som budgeten baserats på.

Omsorgsnämnden gör ett underskott på 47 mkr. I underskottet ingår beslutade satsningar mot eget kapital med 9 mkr, såsom utvecklingsprojekt och utbildning av personal. Underskottet härleds till volymökningar, svårigheter för enheter att

vara i balans bland annat på grund av tomlatser och kostnadsökningar i personlig assistans.

Nämnden för arbete och välfärd redovisar ett positivt resultat med 8 mkr. Förvaltningsövergripande redovisas ett överskott på drygt 17 mkr som till stor del kan hänföras till intäktsposter av engångskaraktär; bonusmedel för extratjänster, äldre statsbidrag samt intäkter för att minska segregationen. Även avdelning arbete och lärande redovisar ett större överskott. Underskott finns för institutionsplaceringar och ekonomiskt bistånd.

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamheter redovisar underskott inom skog och natur och biogasen medan övrig verksamhet visar överskott. Biogasens underskott är hänförligt till nedskrivning av förbehandlingsanläggningen.

Kultur- och fritidsnämnden visar överskott med 7 mkr mot budget. Detta beror på effektiviseringsarbete, god budgetdisciplin, icke bemannade tjänster samt högre intäkter än budgeterat. Bland övriga nämnder ingår byggnadsnämnden som visar en positiv budgetavvikelse om 4 mkr till följd av högre bygglov- och planintäkter än budgeterat.

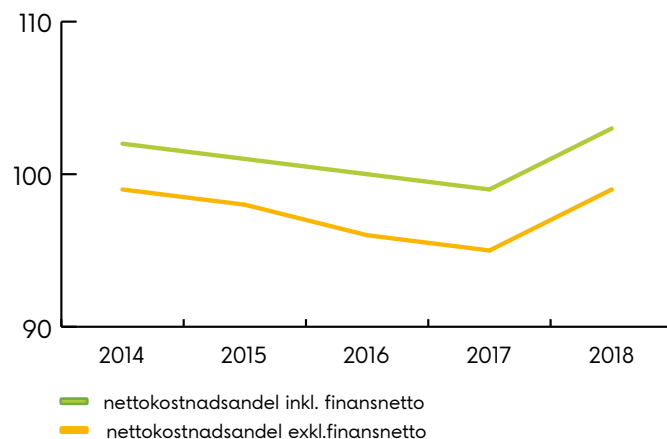
Bland övriga nämnder ingår också kommunfullmäktige +0,1 mkr, kommunens revisorer + 0,2 mkr, miljö- och hälsoskyddsnämnden + 1,2 mkr, överförmyndarnämnden + 0,7 mkr, valnämnden + 0,3 mkr samt Värends räddningstjänst - 0,3 mkr.

För 2018 redovisar gemensam finansiering ett överskott med 105 mkr jämfört med budget. Skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag visar en positiv avvikelse med 24 mkr. Ett prognostiserat exploateringsöverskott på 36 mkr har intäktsförts. Anslagen till löneökningar, pensioner samt biogas och skog har inte förbrukats fullt ut samt ett bättre utfall av finansnettot ger en positiv budgetavvikelse på 45 mkr.

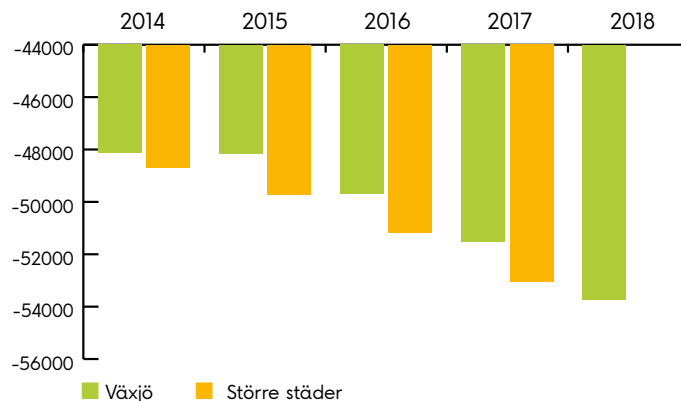
Utveckling av nettokostnadsandel

En viktig förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är att ha balans mellan löpande intäkter och kostnader. Nettokostnadsandelen (verksamhetens nettokostnader inklusive avskrivningar och finansnetto / skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning) ska därför vara så låg som möjligt och högst uppgå till 99 procent enligt kommunens finansiella målsättning. Nettokostnadsandelen uppgår till 99 procent 2018. Om finansnettot exkluderas uppgår nettokostnadsandelen till 103 procent.

Nettokostnadsandel i %

Verksamhetens nettokostnader kr/inv

Ökning från föregående år, %, exkl. jämförelsestörande poster	2014	2015	2016	2017	2018
Skatteintäkter, statsbidrag och skatteutjämning	3,8	1,4	5,2	6,3	4,1
Verksamhetens nettokostnad inkl. finansnetto	5,5	0,1	3,0	5,9	7,6
Verksamhetens nettokostnad exkl. finansnetto	5,6	1,0	3,5	5,7	8,3

Skatteintäkter, statsbidrag och skatteutjämning har ökat med 192 mkr eller 4,1 procent jämfört med föregående år. Verksamhetens nettokostnader inklusive finansnetto har ökat med 7,6 procent. Om finansnettot exkluderas uppgår ökningen istället till 8,3 procent. Kommunen har god ekonomi och klarar högre nettokostnadsökningar under några år. På sikt är det viktigt att intäkterna överstiger kostnaderna i enlighet med den finansiella målsättningen. Sett över en femårsperiod har intäkterna ökat med 18,1 procent. Nettokostnader inklusive finansnetto har ökat med 17,5 procent. Vid beräkning av nyckeltalen har justeringar gjorts avseende jämförelsestörande poster.

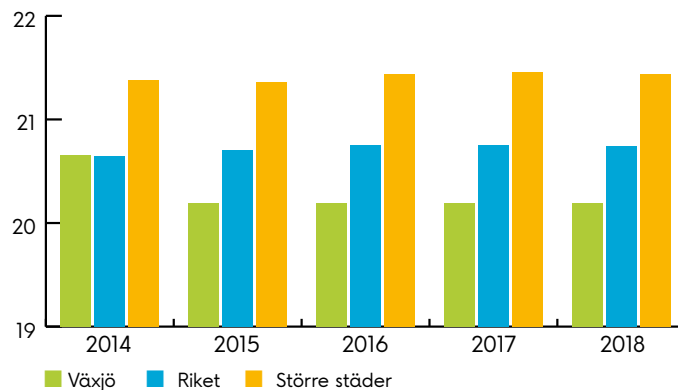
Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens bruttokostnader uppgår till 6 536 mkr, en ökning med 401 mkr eller 6,5 procent jämfört med föregående år. Kostnaderna ökar framförallt till följd av större verksamhetsvolymmer inom flera områden. Närmare 60 procent av bruttokostnaden utgörs av personalkostnader. Lönekostnader och pensionskostnader ökade med 207 mkr jämfört med föregående år. Från och med 2018 bruttoredovisas kommunens exploateringsverksamhet. I bruttokostnader ingår exploateringskostnader med 184 mkr. Föregående år nettoredovisades denna verksamhet, läs mer under redovisningsprinciper. Verksamhetens intäkter uppgår till 1 706 mkr vilket är en ökning med 128 mkr jämfört med 2017. Större del av ökningen beror på att exploateringsverksamheten från och med 2018 bruttoredovisas, 220 mkr. Om denna effekt exkluderas har intäkterna minskat vilket främst beror på minskade statsbidrag från Migrationsverket.

Skatteintäkter

Skatten är den dominerande intäktskällan och är beroende av utdebiteringens nivå samt skatteunderlaget. Kommunalskatten uppgår till 20,19 procent. Kommunalskatten i Växjö kommun ligger under den genomsnittliga nivån i Sverige. Vid jämförelse med kommungruppen större städer är skattesatsen betydligt lägre.

Skattesats, %

Skatteintäkterna från kommunens invånare uppgick till 3 872 mkr, en ökning med 121 mkr eller 3,2 procent jämfört med 2017. Utfallet är 28 mkr lägre än budgeterat. I bokslut 2017 redovisades en preliminär slutavräkning på - 18 mkr avseende 2017 medan den definitiva slutregleringen uppgick till - 31 mkr. Detta innebär att slutavräkningen för inkomståret 2017 påverkade resultatet 2018 med - 13 mkr. För inkomståret 2018 ingår en negativ preliminär slutavräkning på - 5 mkr beräknad enligt rekommendation utifrån SKL:s prognos i december. Slutlig avräkning görs i bokslutet 2019.

Generella statsbidrag

De generella statsbidragen består av LSS-utjämningsbidrag, kommunal fastighetsavgift, statsbidrag välfärd och byggbonus. Kommunen erhöll 30 mkr (35 mkr) i bidrag för utjämnning av LSS-kostnader enligt lagen om stöd och service till funktionshindrade. Den kommunala fastighetsavgiften gav kommunen 157 mkr för 2018 (147 mkr). I beloppet ingår en positiv preliminär slutavräkning på + 14 mkr och som slutregleras under 2019. Statsbidraget till välfärd uppgick till 60 mkr och i byggbonus erhöll kommunen 17 mkr.

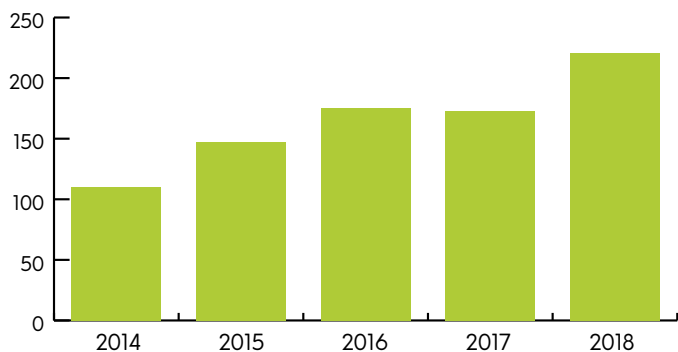
Kommunalekonomisk utjämning

Det statliga utjämningsbidraget garanterar kommunen 115 procent av medelskattekraften. Räcker inte anslaget nivå för att finansiera den garanterade nivån justeras detta genom att kommunerna får betala en regleringsavgift. Överstiger anslaget nivå den garanterade nivån betalar staten ut ett regleringsbidrag. För 2018 uppgick utjämningsbidraget till 825 mkr (787 mkr) och regleringsbidraget till 14 mkr (-1 mkr). Avgiften i kostnadsutjämningsystemet uppgick till 113 mkr (133 mkr).

Finansnetto

Det externa finansnettot var positivt och uppgick till 220 mkr (172 mkr). Förutom räntor på utlåning till de kommunala bolagen, föreningar och Arenastaden består finansnettot av

Externt finansnetto, mkr

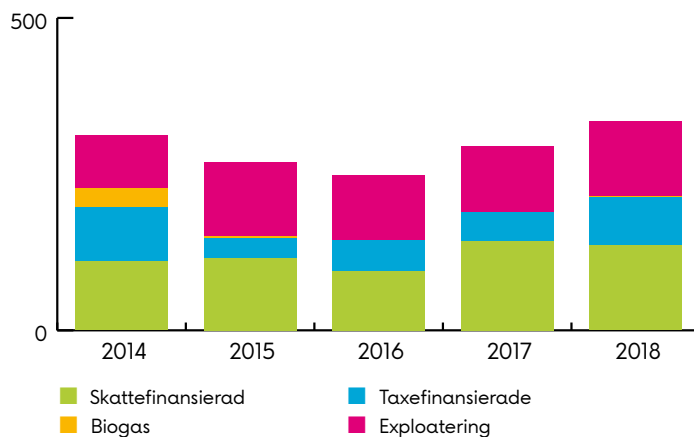

borgensavgifter på 54 mkr (56 mkr) och utdelningar på aktier och andelar på 165 mkr (116 mkr). Utdelningen har erhållits från de kommunala bolagen med 144 mkr. Resterande 21 mkr avser utdelning från Kommuninvest.

Investeringar

Växjö kommuns bruttoinvesteringar uppgick till 335 mkr (294 mkr). Inom VA-verksamheten har 70 mkr investerats varav 40 mkr inom exploateringsområden. I gator, vägar och parker har investeringar skett med 139 mkr varav 81 mkr inom exploateringsområden. I ÅVC Norremark har 44 mkr investerats. Förvärv av inventarier, bilar, IT med mera har gjorts med 68 mkr. Fastighetsförvärv har gjorts med 2 mkr. Förvärv av aktier i Södra Smålands Avfall och Miljö AB har gjorts med 3 mkr. Inkomster har influiter med 63 mkr varav 47 mkr avser ersättningar inom exploateringen och 8 mkr i anläggningsavgifter. Under 2018 redovisas en nettoutgift av investeringar på 272 mkr.

Bruttoinvesteringar, mkr

Inkomster har influiter med 63 mkr varav 47 mkr avser ersättningar inom exploateringen och 8 mkr i anläggningsavgifter. Under 2018 redovisas en nettoutgift av investeringar på 272 mkr.

Skattefinansieringsgrad av investeringar

mkr	2014	2015	2016	2017	2018
Årets resultat	42	82	139	159	108
Avskrivningar (ej likviditetspåverkande)	144	164	131	127	144
Summa	186	246	270	286	252
Nettoinvesteringar	223	175	12	111	272
Försäljning av anläggningstillgångar	0	10	1	0	0
Summa	223	185	13	111	272
Skattefinansieringsgrad, %	83	133	2 077	258	93

2018 är inte jämförbart med tidigare år pga ändrad redovisning för exploateringsverksamheten.

Skattefinansieringsgraden har minskat under 2018 till följd av ändrad exploateringsredovisning. Om exploateringsinkomsterna exkluderas 2017 och 2016 uppgår skattefinansieringsgraden till 99 procent 2017 och 116 procent 2016. Om finansieringsgraden ligger under 100 procent visar det att investeringarna inte finansieras med egna medel. Detta är hanterbart under en begränsad tid. Investeringar i VA och avfallshantering finansieras genom avgifter. På sikt ska även investeringar i biogasanläggningen täckas av avgifter. Investeringar i exploateringsområden finansieras med försäljningsinkomster. Investeringar i verksamhetslokaler görs främst av de kommunala bolagen varvid kommunen betalar lokalhyra.

Växjö's nya station och kommunhus

Arbetet med ny station och nytt kommunhus har fortsatt enligt beräknad tidplan. Året 2018 inleddes med att Sweco påbörjade sitt uppdrag efter att ha vunnit arkitektuppdraget för Fas 2 och därmed fortsatte att utveckla White:s vinnande grundförslag.

Ett första utkast till fasadlösningar presenterades av Sweco i augusti 2018, ett förslag som fick kritik på ett antal punk-

ter. Den politiska styrgruppen beslutade att ett nytt förslag för fasadutformningen skulle tas fram för bygglovet. Det nya förslaget presenterades för den politiska styrgruppen och för allmänheten under november månad 2018.

Det nya förslaget möttes av många positiva signaler och blev det förslag som lämnades in för bygglovsansökan.

Bygglovet beviljades i byggnadsnämnden den 12 december 2018. Bygglovet har överklagats och väntar på länsstyrelsens hantering av ärendet.

Under året har byggnation av källarplanet genomförts och under mars månad 2019 påbörjas monteringen av trästommen. Ekonomiskt följs projektet löpande av den politiska styrgruppen men också av extern granskare från EY. Projektet beräknas vara klart för inflyttning mars 2021.

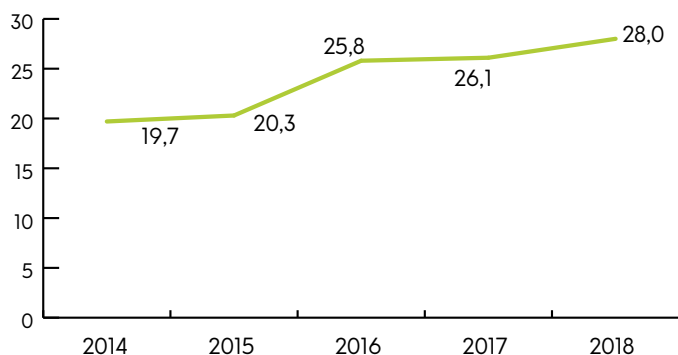
Risk och kontroll

Soliditet

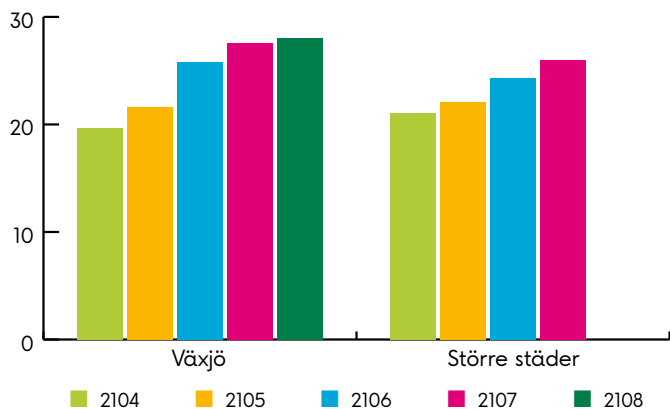
Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av egna medel. Ju högre soliditeten är desto mindre är kommunens andel av låneskulden. Vid beräkning av soliditeten räknas ansvarsförbindelsen avseende pensioner som en avsättning i balansräkningen.

Soliditeten är 28 procent i bokslutet 2018, vilket är en liten förbättring jämfört med föregående år.

Soliditet inkl. pensionsåtagande

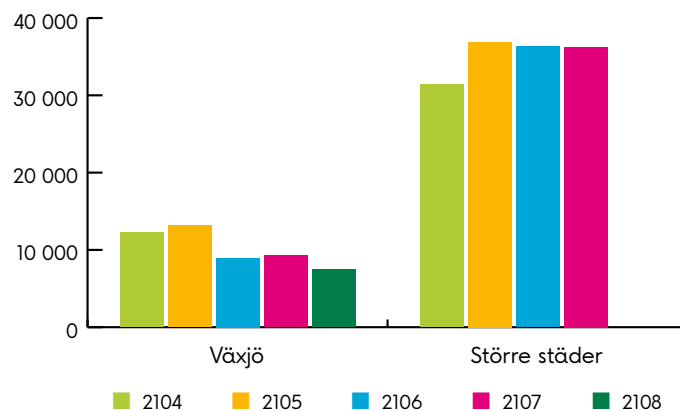
Soliditet jämförelse

Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden beskriver den del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Växjö Kommun har en förhållandevis låg skuldsättningsgrad till följd av att kommunens bolag äger större delen av verksamhetslokalerna. Större del av den externa upplåningen görs i de kommunägda bolagen.

Långsiktiga skulder kommunen, kr/inv

Skuldsättningsgrad, %	2014	2015	2016	2017	2018
Total skuldsättningsgrad	44	45	42	43	45
varav avsättningsgrad	5	6	6	8	8
varav kortfristig skuldsättningsgrad	18	18	21	21	26
varav långfristig skuldsättningsgrad	21	22	15	15	11

Likviditet

	2014	2015	2016	2017	2018
Omsättningstillgångar, mkr	1 201	1 329	1 929	2 102	2 220
Kortfristiga skulder exkl. semesterlöneskuld, mkr	758	793	922	961	1 325
Balanslikviditet, %	158	168	209	219	168

Kommunens betalningsförmåga på kort sikt uppehålls av tillgänglig likviditet och av kreditmöjligheten i koncernkon-tot. Kommunens finansiella betalningsberedskap bedöms vara mycket god, balanslikviditeten uppgick till 168 procent per bokslutsdatum. Översyn av den fortsatta hanteringen av likvida medel pågår.

Utlåning

Utlåningen till de kommunala bolagen har minskat de senaste

åren till följd av osäkerhet avseende den skattemässiga avdragsrätten för räntekostnader. Från och med 2017 har utlåningen återupptagits. Den totala utlåningen till de kommunala bolagen uppgick till 663 mkr (383 mkr). Kommunens utlåning till SEB, som en del i finansieringen av VEAB:s kraftvärmeverk Sandvik 3, uppgick till 736 mkr (736 mkr). Utlåning till föreningsägda fastighetsbolag i Arenastaden uppgick till 515 mkr (525 mkr).

Pensionsskuld

Pensionsskuld, mkr	2014	2015	2016	2017	2018
Pensioner som kortfristig skuld	121	127	137	147	138
Avsättningar för pensioner	274	303	317	332	376
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	1 846	1 777	1 712	1 643	1 624
Total pensionsskuld	2 241	2 207	2 166	2 122	2 138

Kommunens pensionsåtagande redovisas enligt blandmodel-len i enlighet med kommunallagen. Detta innebär att intjänade pensionsförmåner före 1998 tas upp som en ansvarsförbin-

delse utanför balansräkningen. Ansvarsförbindelsen är viktig att beakta ur risksynpunkt eftersom skulden ska finansieras i takt med att pensionerna betalas ut.

Kommunens totala pensionsskuld och pensionsåtagande uppgår till 2 138 mkr per bokslutsdatum. Jämfört med föregående år är detta en ökning vilket beror på att avsättningar för pensioner intjänade efter 1998 ökar.

Kommunen har utifrån en 40-årsprognos gjort en analys av pensionsskuldens förändring, utveckling av kostnader för pensioner och likviditetspåverkan. Jämfört med andra faktorer som påverkar kommunens ekonomi framåt bedömdes inte utvecklingen av pensionskostnader och likviditetspåverkan som någon större risk. Kommunfullmäktige har därför beslutat att inte bygga upp några särskilda reserver för framtida pensionsåtaganden. Pensionskostnader och utbetalningar belastar därmed ekonomin det år de inträffar.

Borgensåtagande

mkr	2014	2015	2016	2017	2018
Borgensåtagande	6 782	7 012	6 864	6 466	6 286
Koncernresultat	124	5	1 261	285	424

Kommunens borgensåtagande uppgår till 6 286 mkr vilket är en minskning jämfört med föregående år. Minskningen beror främst på att extern upplåning har ersatts med utlåning från kommunen. Kommunen har ett högt borgensåtagande vid jämförelse med andra kommuner bland annat till följd av att den externa finansieringen av verksamhetsfastigheter ligger i de kommunala bolagen. En stabil befolkningsutveckling har inneburit att bostads- och lokalproduktionen under många år legat på en hög nivå. Så länge de kommunala bolagen har en stabil ekonomi med en låg andel av outhyrda lägenheter och lokaler bedöms risken i ett högt borgensåtagande som liten.

Borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser kommun, kr/inv.

Entreprenader

Växjö kommun har valt att lägga ut delar av huvudverksamheten på entreprenad. En kommunal entreprenad definieras som ett "företag som helt ägs av andra juridiska personer än kommunen och till vilka kommunen överlämnat vårderna av en kommunal angelägenhet". De största entreprenaderna under 2018 finns i kommunens omsorgs- och vårdverksamhet. Delar av särskilt boende för äldre och bostäder med särskild service bedrivs av Norlandia Care AB, Humana Omsorg AB, Attendo Sverige AB och Nytida AB. Entreprenader finns även för hemtjänst, hemsjukvård och hemtjänst i form av serviceinsatser. Antal omsorgstagare inom hemtjänst som valt privat utförare uppgick i december 2018 till 16 procent.

Exempel på andra verksamhetsområden med privata utförare är vuxenutbildning, sysselsättningsverksamhet för personer med psykisk ohälsa, skötsel av kommunala anläggningar och hantering av hushållsavfall.

För varje mandatperiod beslutar kommunfullmäktige om ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. Programmet håller på att revideras med anledning av en ny mandatperiod.

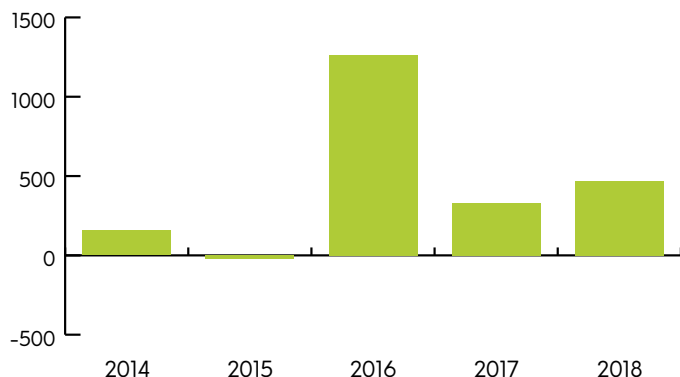
Sammanställd redovisning

Årets resultat för kommunkoncernen uppgick till 469 mkr före bokslutsdispositioner och skatt. Föregående års resultat uppgick till 330 mkr. Ökningen från föregående år beror på realisationsvinster från försäljning av ett antal fastigheter i VKAB-koncernen under året. För mer ingående beskrivning av vilka försäljningar som skett se under rubriken VKAB-koncernen.

Syftet med den sammanställda redovisningen är att få en helhetsbild av kommunens ekonomi och åtaganden. Denna kan ligga till grund för analyser och ge ökade möjligheter till styrning av kommunens ekonomi, oavsett om verksamheten bedrivs i förvaltnings- eller bolagsform. Den sammanställda redovisningen omfattar företag och organisationer med ett kommunalt ägande om minst 20 procent som är av väsentlig betydelse. Växjö kommun bedriver verksamhet i förvaltnings- och bolagsform. I koncernen Växjö kommun ingår, förutom kommunen, hel- och delägda aktiebolag samt ett kommunalförbund (se organisationsschema under rubrik Organisation Växjö kommun).

Resultat och kapacitet

Årets resultat, Växjö kommunkoncer, mkr

Resultatet i kommunkoncernen före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 469 mkr. Föregående års resultat uppgick till 330 mkr. Resultatet efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 424 mkr (285 mkr).

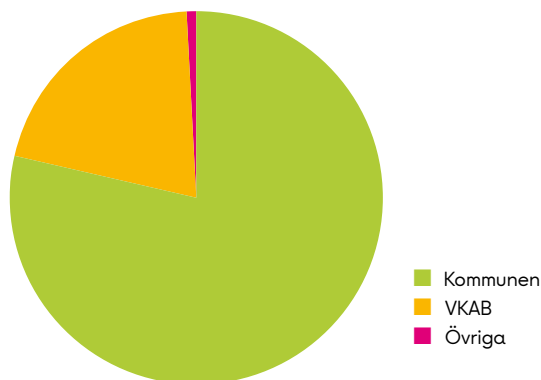
Årets resultat, mkr	2017	2018
Växjö kommun	159	108
VKAB-koncernen	262	494
Småland Airport AB	1	-3
Värendes Räddningstjänstförbund	1	0
AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg	0	0
Växjö Teateraktiebolag	0	0
Kulturparken Småland AB	0	0
Elimineringar	-93	-130
Summa	330	469

Koncernelimineringar har gjorts med 130 mkr hänförliga till utdelningar och nedskrivning av aktier till följd av aktieägar-tillskott.

Verksamhetens intäkter och kostnader

Under 2018 omsatte koncernen 7 526 mkr (7 039 mkr). Omsättningen utgörs av kommunens verksamhetskostnader samt bolagens rörelseintäkter exklusive intern försäljning mellan bolagen och kommunen. Realisationsvinster räknas inte med i omsättningen. Koncernens nettokostnader uppgick till 4 313 mkr (4 229 mkr). Verksamhetens kostnader ökade med 6 procent främst på grund av ökade personalkostnader till följd av demografiskt betingade volymökningar inom vård, omsorg och utbildning. Verksamhetens intäkter, exklusive realisationsvinster, ökade med 3 procent.

Omsättning, mkr

Finansnetto

Finansnettot för koncernen är negativt, 80 mkr (112 mkr). Räntekostnaderna i kommunkoncernen är i huvudsak hänförliga till VKAB-koncernen. Räntekostnaderna har minskat jämfört med föregående år framförallt till följd av en lägre genomsnittlig ränta under 2018 och en lägre upplåning.

Begränsningar av ränteavdrag

Nya skatteregler för företagssektorn gäller från den 1 januari 2019. De nya reglerna innebär sänkt bolagsskatt samt utökade regler för ränteavdragsbegränsningar. En översiktlig analys visar att de nya reglerna kommer att få begränsad effekt på de kommunala bolagen.

VKAB har för inkomståren 2014, 2015 och 2016 nekats avdrag avseende räntekostnader för interna lån från kommunen. VKAB har överklagat och ärenden ligger hos Förvaltningsrätten för avgörande.

Balansomslutning

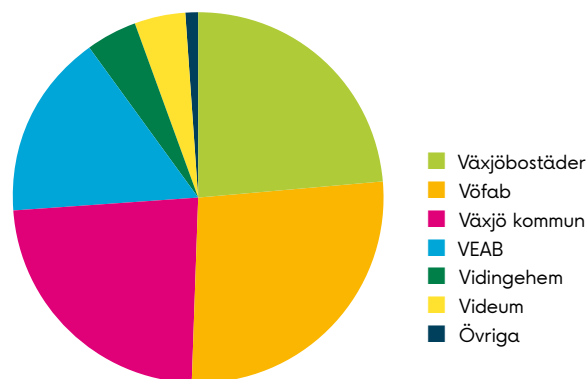
Koncernens balansomslutning ökar något jämfört med föregående år och uppgår till 16 560 mkr (föregående år 16 338 mkr efter uppdatering av ny redovisningsprincip för exploatering). Ökningen beror på ökade anläggningstillgångar till följd av

investeringar främst i VKAB-koncernen och uppgår till 14 326 mkr (14 050 mkr). Kommunens avsättningar och skulder uppgår till 10 502 mkr vilket efter justering av jämförelseåret enligt ny redovisningsprincip för exploatering är en minskning med 2 procent. Minskningen beror framförallt på att den externa upplåningen har minskat genom amorteringar.

Investeringar

Årets bruttoinvesteringar uppgick till 1 159 mkr (1 574 mkr). Större del av investeringarna är hänförliga till bolag inom VKAB-koncernen och uppgår till 879 mkr. Av de kommunala bolagen står Vöfab och Växjöbostäder för de största investeringsvolymerna.

Investeringar, mkr

Investeringar Växjö kommunkoncern, mkr 2017 2018

	2017	2018
Bostäder	289	191
Station och kommunhus	-	144
Exploateringsområden	105	121
Veab, Wexnet	87	78
Studentbostäder	221	74
Gator, vägar, parker och trafikåtgärder	55	58
Veab, kraft och värme	65	55
Veab, elnät	53	55
Videum, Hus Charlie	51	53
Förskolor	67	51
Skolor	189	37
VA	38	30
Videum, Hus Epic	45	-
Markinköp	33	-
Övrigt	276	212
Summa	1 574	1 159

Risk och kontroll

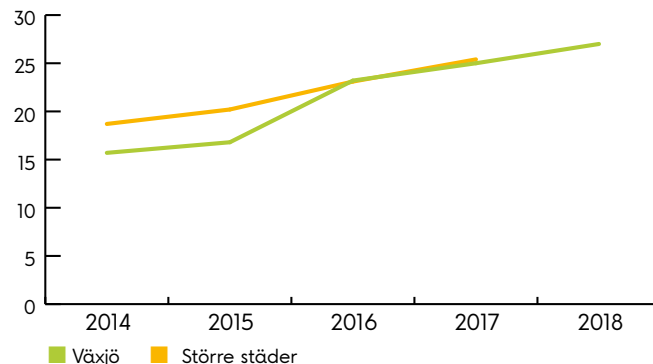
Soliditet

Soliditeten visar den långsiktiga betalningsförmågan, det vill säga hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Koncernens soliditet inklusive ansvarsförbindelser avseende pensioner uppgick till 27 procent för 2018. Denna förbättring jämfört med föregående år beror på en lägre skuldsättning och ett positivt resultat.

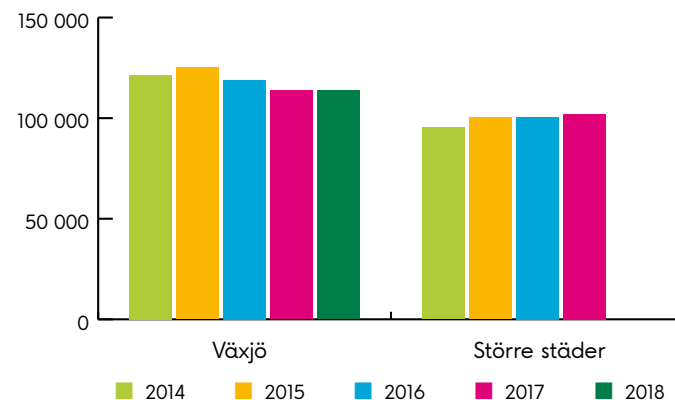
Skuldsättningsgrad

Den del av tillgångarna som finansierats med främmande kapital benämns skuldsättningsgrad. Koncernens skuldsättningsgrad uppgår till 63 procent vilket är en minskning med 2 procentenheter jämfört med föregående år då kommunkon-

Soliditet inkl pensionsåtagande kommunkoncern, %

Skulder och avsättningar kommunkoncern, kr/inv

cernens skulder inte har ökat i samma takt som tillväxten i balansräkningen.

Det framtida upplåningsbehovet förväntas vara fortsatt stort med anledning av kommunens starka expansion och behov av investeringar.

Koncernen har något högre skuldsättningsgrad vid jämförelse med andra kommuner. Vid denna jämförelse bör man beakta att Växjö kommunkoncern finansierat utbyggnaden av universitetsområdet med externt upplånade medel.

Likviditet

	2014	2015	2016	2017	2018
Omsättningstillgångar, mkr	1 309	1 654	2 719	1 977	2 233
Kortfristiga skulder exkl. semesterlöneskuld, mkr	3 509	3 835	3 254	3 021	3 162
Balanslikviditet, %	37	43	84	65	71

Balanslikviditeten beskriver betalningsförmågan inom det närmsta året. Balanslikviditeten uppgick till 71 procent vilket är en ökning från 65 procent jämfört med föregående år. Jämförelsesiffror har omräknats enligt förändring av redovisning av kortfristiga skulder.

Kommunens bolag är anslutna till koncernkontot med Växjö kommun som huvudkontohavare. Dessa medel används för en effektiv likviditetshantering och som byggnadskreditiv. Likvida medel uppgick per bokslutsdatum till 1 155 mkr. Kommunkoncernens finanspolicy håller på att ses över avseende likviditetsförvaltningen.

Finansiell uppföljning och riskhantering

Kommunkoncernens verksamhet ska drivas så att den medverkar till att säkerställa betalningsförmågan på kort och lång sikt. Finansieringsverksamheten ska genomföras på ett säkert och effektivt sätt utan spekulativa inslag. I syfte att minska fluktuationer i resultat och kassaflöden till följd av förändring i elpris, valutakurser och räntenivåer används finansiella instrument.

Kommunkoncernens externa upplåning uppgick vid årsbokslutet till 6 967 mkr varav 100 procent är lån från banker och kreditinstitut. Den största långivaren är Kommuninvest med 90 procents andel av lånen. Räntebärande skulder har minskat med 543 mkr under 2018.

Ränterisken beror främst på räntebindningstiden. För att begränsa ränterisken sprids räntebindningstiden för olika lån

över tiden. Enligt finanspolicyn bör inte räntebindningstiden för enskilda lån överstiga 10 år. Finansiering av Sandvik 3 görs med rörlig ränta. För att hantera ränterisken har derivatavtal tecknats på ett sammanlagt värde om 600 mkr vilket under året har medfört en ökaad räntekostnad med 11 mkr (11 mkr). Största motparten vad gäller derivat är Skandinaviska Enskilda Banken med 58 procents andel av derivaten.

För att minska koncernens risker med fluktuerande elpriser säkras priserna med elterminer. Elterminerna används för att säkra priset på främst försäljning men även inköp av el. Enligt koncernens finanspolicy får inga valutarisker tas vid upplåning. Vid köp av varor och tjänster med betalning i utländsk valuta och med framtida betalning elimineras valutarisken med hjälp av terminskontrakt om inköpen avser större belopp. För samtliga derivatinstrument tillämpas säkringsredovisning vilket innebär att verkliga värden inte bokförs. För information om verkliga värden per bokslutsdatum se räkenskaper not 8.

Pensionsskuld

Kommunkoncernens totala åtagande för avtalspensioner inklusive särskild löneskatt uppgick vid årets slut till 2 251 mkr (2 204 mkr). Av det totala åtagandet har 1 674 mkr (1 662 mkr) upptagits som ansvarsförbindelse, 423 mkr (382 mkr) som en avsättning i balansräkningen samt 154 mkr (160 mkr) som en kortfristig skuld. Kommunen redovisar pensionsåtaganden i enlighet med blandmodellen vilket innebär att pensionsskulder intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Bolagens verksamhet

VKAB-koncernen

Växjö kommunföretag AB är moderbolag för fyra fastighetsbolag och en energikoncern och står för den större delen av verksamheten som bedrivs i kommunala bolag. Koncernens resultat efter finansiella poster uppgick till 500 mkr (262 mkr). Kommunens andel uppgår till 494 mkr efter justering av ägarandel i Wexnet. Samtliga bolag visar bättre resultat än budget och samtliga bolags resultat är påverkade av reavinst från försäljningar som har skett under året. Vältöjan, dotterbolag till Växjöbostäder har sålt Norrelid med en reavinst på 144 mkr samt Hovslund med en total reavinst på 19 mkr. Vidingehem har sålt Solvändan på Åbovägen med en reavinst på 54 mkr. Vöfabs försäljning av Bergundaskolan har påverkat positivt med 23 mkr och Videum har sålt Stenladan med vinst på 10 mkr. VEAB har sålt aktier i Bixia med en vinst på 17 mkr. Bruttoinvesteringarna i koncernen uppgår till 880 mkr efter justering av köp och försäljning inom koncernen.

Växjöbostäder AB

Bolaget har som uppdrag att verka för att kommunen inom centralorten har ett pris- och kvalitetsvarierat utbud av attraktiva bostäder i hyresform. Bolaget ska vid nybyggnation alltid pröva möjligheten att bygga ägarlägenheter. Årets resultat i tabellen nedan inkluderar resultat i Växjöbostäders dotterbolag. Årets resultat visar på ett överskott jämfört med budget främst med anledning av realisationsvinst vid försäljningar som har skett under året. Under året har 248 lägenheter färdigställts i Docenten och byggandet av kvarteret Arken med 85 lägenheter pågår där första inflyttning skedde i februari 2019.

Växjöbostäder, mkr	2016	2017	2018
Nettoomsättning	650	608	631
Resultat efter finansiella poster	1 066	191	271
Balansomslutning	4 091	3 523	3 702
Soliditet, %	45	55	53
Medelantal anställda	118	89	92
Bruttoinvesteringar	416	538	275
Avkastning totalt kapital, %	29,5	4,0	4,2

Mål avkastning totalt kapital 2017-2020 > 3,9%

VÖFAB

Bolagets uppdrag är att i första hand tillgodose Växjö kommuns behov av ändamålsenliga och prisvärda lokaler för olika verksamheter. Resultatet i tabellen nedan inkluderar även Vöfabs dotterbolags resultat. Bolagets resultat överstiger budget vilket beror på realisationsvinst från försäljning av fastigheten Ansgarius till Växjöbostäder och försäljningen av Bergundaskolan. Uppförande av paviljonger och färdigställda ombyggnationer av bland annat Elin Wägner skolan och Ljungfälleskolan bidrar till en ökning av nettoomsättningen för året.

VÖFAB, mkr	2016	2017	2018
Nettoomsättning	327	362	390
Resultat efter finansiella poster	4	29	109
Balansomslutning	2 336	2 513	2 680
Soliditet, %	3	3	6
Medelantal anställda	68	69	68
Bruttoinvesteringar	325	266	392
Avkastning totalt kapital, %	2,3	3,1	2,7

Mål avkastning totalt kapital 2017-2020 > 2,5%

Vidingehem AB

Bolagets verksamhet är att främja bostadsförsörjningen inom kommunen och tillgodose i första hand Växjö kommuns behov av ändamålsenliga och prisvärda lokaler för olika verksamheter. Resultatet efter finansiella poster är 75 mkr jämfört med budget på 15 mkr. Det högre resultatet beror främst på en realisationsvinst från försäljningen av Solvändan på Åbovägen som påverkat resultatet med 53 mkr. Övriga rörelseintäkter och kostnader ökar på grund av branden i Braås.

Vidingehem AB, mkr	2016	2017	2018
Nettoomsättning	233	238	238
Resultat efter finansiella poster	16	34	75
Balansomslutning	1 248	1 282	1 234
Soliditet, %	14	16	22
Medelantal anställda	55	55	55
Bruttoinvesteringar	62	53	50
Avkastning totalt kapital, %	3,7	3,3	3,8

Mål avkastning totalt kapital 2017-2020 > 3,2%

Videum AB

Bolagets uppdrag är att tillhandahålla lämpliga lokaler för nyetablering av så kallade kunskapsföretag och liknande företag och att skapa en fysisk miljö som stimulerar kreativitet och kunskap. En annan viktig funktion är att bidra till samverkan mellan näringsliv och samhälle samt stärka universitetets roll i regionen. Resultatet efter finansiella poster för 2018 är 19 mkr vilket är 14 mkr bättre än budget där 10 mkr beror på reavinst på försäljning av Stenladan. Övrig förbättring beror på högre hyreintäkter och något lägre kostnader än budgeterat.

Videum AB, mkr	2016	2017	2018
Nettoomsättning	109	110	111
Resultat efter finansiella poster	14	10	19
Balansomslutning	958	1 109	1 115
Soliditet, %	11	10	12
Medelantal anställda	19	20	22
Bruttoinvesteringar	9	186	53
Avkastning totalt kapital, %	3,4	2,2	1,9

Mål avkastning totalt kapital 2017-2020 >3,1%

VEAB koncernen

Bolagets syfte är att enligt god teknisk praxis och med optimalt resursutnyttjande främja en god el- och värmeförsörjning samt IT-kommunikation. VEAB-koncernen har tre affärsområden, Elnät, Wexnet och Kraft och Värme. Verksamheten bedrivs genom moderbolaget Växjö Energi AB och dotterbolagen Växjö Energi Elnät AB och Wexnet AB. Koncernen redovisar ett resultat som är bättre än budget med ett resultat på 114 mkr jämfört med 79 mkr i budget. Resultatet påverkas av en vinst vid försäljning av aktier i Bixia på 17 mkr. Övrig förbättring av resultatet beror främst på bättre resultat i Elnät och Wexnet där resultaten påverkas positivt av många nya anslutningar.

VEAB koncernen, mkr	2016	2017	2018
Nettoomsättning	707	767	826
Resultat efter finansiella poster	41	63	114
Balansomslutning	2 867	2 927	3 110
Soliditet, %	21	22	25
Medelantal anställda	178	195	199
Bruttoinvesteringar	168	205	203
Avkastning totalt kapital, %	1,4	3,7	4,5

Mål avkastning totalt kapital 2017-2020 >1,2%

Växjö Småland Airport AB

Växjö Småland Airport AB ägs till 55 procent av Region Kronoberg, 42 procent av Växjö kommun och 3 procent av Alvesta kommun. Bolagets verksamhet är att äga, förvalta och driva Småland Airport i syfte att därigenom främja flygtrafiken på flygplatsen. Växjö Småland Airport redovisar ett resultat på -6 mkr (2 mkr), varav kommunens andel är -3 mkr (42 procent). Under 2018 flög 278 000 passagerare från Växjö flygplats, en ökning med 15 procent från 2017. Ökningen av antal passagerare beror på ökning av charterresor samt KLM:s satsning på en ny flyglinje till Amsterdam som startade i maj. Berlin har också tillkommit som ny linje och startades i april av flygbolaget BRA. Även de linjer som startades under 2017, Ryanair till Gdansk och Wizzair med linjer till Tuzla och Skopje, har inneburit ett ökat antal passagerare. För 2018 blir resultatet negativt trots ett ökat antal passagerare vilket kan hänföras till ett underskott från Flygkalaset, högre personalkostnader och kostnader relaterade till lansering av KLM:s linje till Amsterdam. I resultatet ingår ett driftbidrag på 10 mkr från ägarna.

Växjö Småland Airport AB, mkr	2016	2017	2018
Nettoomsättning	41	49	55
Resultat efter finansiella poster	2	2	-6
Balansomslutning	80	84	76
Soliditet, %	54	54	52
Medelantal anställda	36	39	44
Bruttoinvesteringar	4	5	6

Värends Räddningstjänst

Värends Räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund som bedriver räddningstjänst i Växjö och Alvesta kommuner. Växjö kommuns ägarandel är 78,6 procent. Förbundet redovisar ett resultat om 0 mkr (1 mkr) efter finansiella poster, där kommunens andel uppgår till 0 mkr (78,6 procent).

Värends Räddningstjänst, mkr	2016	2017	2018
Nettoomsättning	8	9	10
Resultat efter finansiella poster	-2	1	0
Balansomslutning	45	44	50
Soliditet, %	6	8	8
Medelantal anställda	61	63	63
Bruttoinvesteringar	10	5	9

Övriga kommunala bolag

Kommunens andel av resultatet i övriga koncernbolag uppgår till mindre belopp.

Känslighetsanalys Växjö kommunkoncern

Växjö kommuns beroende av omvärlden kan beskrivas genom att göra en känslighetsanalys. Av sammanställningen framgår hur olika händelser var för sig påverkar kommunens resultat. Små förändringar kan medföra stor påverkan på kommunens ekonomi vilket visar att det är viktigt att det finns en marginal när budgeten fastställs. Vissa händelser kan kommunen påverka medan andra ligger utanför kommunens kontroll.

Om den kommunala skattesatsen ändras med en krona påverkar detta kommunens intäkter med 192 mkr. En genomsnittlig ökning av lön till anställda innebär en ökad kostnad om 35 mkr. En viktig faktor för utvecklingen är det kommunala utjämningsystemet som består av flera delar där inkomstutjämnings och kostnadsutjämnings är de största.

Resultateffekt Växjö kommun	mkr
Förändring av skatt 1 kr	192
Medelskattkraft, %	38
Löner 1 % inkl. arbetsgivaravgifter	35
Arbetsgivaravgifter 1 %	25
Priser 1 % på varor och tjänster	24
Taxor 1 %	4
Försörjningsstöd 1 %	1
Ränta 1 %	2

Resultateffekt Växjö kommunkoncern	mkr
Löner 1 % inkl. arbetsgivaravgifter	41
Vakansgrad 1 % fastigheter VKAB-koncernen	8
Ränta 1 %	13

Ekonomi på sikt

Kommunsektorn står inför stora verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar. Kostnadsökningarna kommer att tillta, samtidigt som skatteintäkterna ökar långsammare. Det är därför nödvändigt att ha ett starkt fokus på åtgärder som kan bromsa kostnadsutvecklingen. Det finns ingen enskild lösning utan det kommer krävas en rad åtgärder under lång tid.

God utveckling av resultatet 2018

Växjö kommun har redovisat överskott i många år och redovisar nu ett resultat på 108 mkr i bokslut 2018. I resultatet ingår utdelningar från bolagen men även jämförelsestörande poster avseende exploateringsintäkter. Rensat från jämförelsestörande poster skulle kommunen ha redovisat ett resultat på 72 mkr. Det finansiella målet överstiger budgeterat värde och överstiger även ofta tillämpade riktlinjer om 2 procent.

Budget 2019 och framöver

Budgeterat resultat för 2019 uppgår till 2 mkr. Efter fastställt budget 2019 har en justering gjorts på utbildningsnämndens driftbudget med -35 mkr och motsvarande post redu-

cerar skatteintäkterna. Nettoeffekt 0 på kommunens resultat. Justeringen genomfördes till följd av minskad demografi avseende barn samt att prognosen för skatteintäkterna har blivit lägre. Efter den senaste genomgången av budgetförutsättningarna så har besked lämnats avseende byggbonus och statsbidrag för segregation, vilket gör att kommunens resultat ligger på cirka minus 50 mkr. Detta förutsätter även att nämnderna håller sin budget. Beslut om har fattats om ianspråktaganden av eget kapital på vissa nämnder, vilket försämrar budgetläget. Växjö's fortsatta expansion innebär att kommunen behöver en handlingsberedskap, ett utrymme i resultatet för att kunna anpassa sig efter aktuell skatteutveckling. Resultatnivån i planer för 2020 och framåt ligger på en ytterligare lägre nivå, -70 mkr innan kompensation för demografi för barn och nya lokalkostnader.

Hantering eget kapital

Växjö kommun har under de senaste 14 åren gått med överskott och har sedan 1998 byggt upp ett eget kapital genom en modell för över- och underskottshantering. Efter bokslut 2018

finns ett eget kapital på 1,3 miljarder kronor varav nämnderna har cirka 400 mkr. Det egna kapitalet får användas till att möta eventuella tillfälliga intäktsminskningar och/eller kostnadsökningar med hänvisning till synnerliga skäl. Det är viktigt att det är just tillfälliga satsningar annars förbrukas det egna kapitalet snabbt för årliga löpande driftskostnader. I samband med beslut om årsredovisningen fattas beslut om nämnderna utöver tilldelad budgetram får förbruka eget kapital till engångsinsatser efter beslut i respektive nämnd/ styrelse.

Kostnadsutjämningen

En utredning pågår avseende den del av utjämningsystemet som avser kommunernas och landstingens kostnader för obligatoriska verksamheter, den så kallade kostnadsutjämningen. Uppdraget innefattade att bedöma om tillräcklig hänsyn tas till flyktingmottagandet och att se över de ersättningar som går till glesare delar av landet. Utredningen konstaterar att dagens kostnadsutjämning i huvudsak fyller sitt syfte men att mer fokus behöver ges åt socioekonomi och glesbygdens villkor. Finansdepartementet har skickat utredningen om Kostnadsutjämningen på remiss och remisstiden går ut den 17 maj. Förslaget innebär en kostnadsminskning för Växjö kommun på 20 mkr.

Fortsatt högt investeringstryck

Inom kommunsektorn har investeringarna dubblats de senaste tio åren, banklån har ökat och därigenom minskar självfinansieringsgraden av investeringarna. Växjö kommunkoncern har liksom övriga större städer en hög och ökande låneskuld med behov av extern finansiering av nya investeringar. Nivån på kommunkoncernens upplåning håller sig inom de gränsvärden som Kommuninvest ställer för kommunens upplåning. Finanseringsbehovet är stort kommande år med ett behov av fler verksamhetsfastigheter och bostäder. Beaktande av kommunkoncernens totala belåning görs tillsammans med kommunens stora överlikviditet. Det är viktigt att jobba med en tydlig strategi för sin balansräknings uppbyggnad och utveckling. En genomtänkt balansräkning med

klok finansiering och tillgångar som ger god avkastning bidrar i sin tur till starka kassaflöden.

Ny redovisningslag 1 januari 2019

Den nya kommunala redovisningslagen gäller från och med 2019. Pensionsredovisningen enligt den så kallade blandmodellen finns kvar men en vidareutredning ska göras om konsekvenser för en ändrad redovisningsmodell. Om kommunen innehar finansiella instrument för att generera avkastning eller värdestegring ska som huvudregel värderas till verkligt värde. Idag har kommunen inga sådana.

Osäkerhet för kommunkoncernens bolag

Nya skatteregler för företagssektorn gäller från den 1 januari 2019. De nya reglerna innebär sänkt bolagsskatt samt utökade regler för ränteavdragsbegränsningar. En översiktlig analys visar att de nya reglerna kommer att få begränsad effekt på de kommunala bolagen.

I kommunfullmäktiges budget 2019 finns ett uppdrag om att ta fram en bolagsstrategi med skärpt koncernstyrning, långsiktiga avkastningskrav och nya ägardirektiv.

Långsiktig finansiell analys

En långsiktig finansiell analys skapar ett bättre underlag för kommunfullmäktiges beslut och bidrar till att tillförsäkra nuvarande och framtida kommuninvånare en bibehållen eller förbättrad nivå på verksamhet och service. Under 2018 har en ny simuleringsmodell anskaffats och arbetet med att tydliggöra den "röda tråden" och få en sammanhållen strategisk planering i den långsiktiga planeringen har påbörjats. Arbetet kommer fortsätta de kommande åren.

Verksamhetsredovisning

I de följande kapitlen ges en verksamhetsredovisning i processperspektiv. Växjö kommun har strukturerat koncernens styrning i fem huvudprocesser samt två processer kopplade till hållbarhet och personal. Processerna löper över organisationsgränser och fokuserar på ett gemensamt värdeskapande och en tydlig leverans till dem vi är till för.

De fem huvudprocesserna är:

- Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad
- Utbilda för ett livslångt lärande
- Utveckla och förvalta en växande stad, tätort och landsbygd
- Stödja individen för ett tryggt och självständigt liv
- Möjliggöra en aktiv fritid

Verksamhetsredovisningen inleds med en personalredovisning varefter beskrivning av huvudprocesserna följer. Avslutningsvis ges en beskrivning av verksamhet inom processen för Tryggt och hållbart samhälle för alla. Denna ger en beskrivning av koncernens hållbarhetsarbete avseende såväl miljö och klimat som trygghet och mångfald.

Läsanvisning och bedömningsgrunder

Varje process beskrivs i ett eget kapitel med separata avsnitt för de till processen kopplade riktningmålen.

Varje avsnitt inleds med en kort beskrivning av riktningmålets utveckling. Målen saknar explicita måltal och är av karaktären riktningsmål där önskvärd riktning eller utveckling definieras med hjälp av angivna nyckeltal. Genom att inte ange absoluta värden för respektive mål främjas ett ständigt förbättringsarbete där bra alltid kan bli bättre.

Riktningmålen anses utvecklas i rätt riktning om fler än hälften av nyckeltalen för resultat och kvalitet påvisar ett lika bra eller bättre utfall än vad som noterades vid förra mätningen eller ligger på en nivå som är lika eller bättre än snittet för jämförbara städer i kommungruppen större stad i Kolada. Om så är fallet noteras riktningmålet med en grön markering över rubriktexten. Om utfallet är det motsatta noteras riktningmålet med en röd markering.

Indikatorerna för effektivitet bedöms samlat i det övergripande effektivitetsmålet som beskrivs i avsnittet för God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning.

I den sammanfattande beskrivningen och analysen av verksamhet, uppdrag och nyckeltal som följer efter den inledande beskrivningen av riktningmålets utveckling ges information om för perioden betydelsefulla aktiviteter, åtgärder, resultat och effekt. Här ges även tillfälle att ge en djupare analys och åtgärdsförslag avseende de nyckeltal som avviker väsentligt från önskvärd utveckling. Avsnittet avslutas med ett resonemang om framtid och omvärld.

I avsnittet rörande uppdrag beskrivs den aktivitet samt det resultat och effekt som har uppnåtts avseende de till riktningmålet kopplade uppdragen. Under respektive rubrik indikeras status på uppdragets realiserade effekt med en röd, gul eller grön färgmarkering där grön markering anger att uppdraget är avslutat och förväntad effekt är uppnådd.

Under rubriken nyckeltal redovisas utfallet i de nyckeltal som fungerar som indikatorer för såväl riktningmålets utveckling som bedömning av det samlade effektivitetsmålet. Nyckeltalen är märkta med RK för resultat och kvalitet och E för effektivitet. Kolumnrubriken period anger vilken period som utfallet noteras för. Positiv utveckling av noterat utfall i förhållande till den förra mätningen anges med en uppåtgående pil och negativ utveckling av noterat utfall anges med en nedåtgående pil. Kolumnrubriken jämförelse med större stad ger

information om respektive nyckeltals utfall i förhållande till det genomsnittliga värdet för kommungruppen större stad i Kolada. Samma utfall eller bättre indikeras med grön färgmarkering och sämre utfall indikeras med röd färgmarkering. I de fall där vi använder lokala mått som inte kan jämföras med denna referensgrupp utgör hittills bäst inrapporterad data för Växjö kommunkoncern bas för jämförelsen och är därmed det accepterade värdet. I de fall detta förekommer noteras det i anslutning till aktuellt nyckeltal.

Merparten av indikatorerna för måluppföljning kommer från Kolada som är en nationell statistikdatabas för kommun och landsting. Information publiceras med viss fördröjning vilket får till följd att flera av nyckeltalen refererar till annan period än det aktuella verksamhetsåret.

Foto: Mats Samuelsson

Växjö kommun som arbetsgivare

Attraktiv arbetsgivare med bättre kompetensförsörjning

● Riktningens målets utveckling

Nyckeltalen som indikerar riktningens målets utveckling påvisar ett bättre resultat än övriga städer i referensgruppen. Analysen visar att Växjö kommunkoncern har en god förmåga att både attrahera och behålla personal.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

För att synliggöra Växjö kommunkoncern som en attraktiv arbetsgivare och samtidigt marknadsföra verksamheter och yrkesgrupper har flera uppmärksammande kommunikationsinsatser genomförts under året. I sociala medier har enskilda medarbetare i kommunkoncernen veckovis berättat om sitt arbete och sin arbetsplats. Genom utmärkelsen Växjös hjälte har medarbetare lyfts fram som genom sitt arbete bidragit med särskilt betydelsefulla insatser och resultat.

Kompetensförsörjning har identifierats som en stor utmaning bland Sveriges kommuner och ett prioriterat område är Växjö kommunkoncerns successionsplanering med fokus på chefsroller. Successionsplaneringen syftar till att säkra en funktionell planering av tillsättning av nyckelbefattningar samt att stärka möjligheten till interna karriärvägar. En modell för successionsplanering har prövats.

I syfte att främja kompetenshöjning och kompetensförsörjning har en mängd åtgärder genomförts i förvaltningar och bolag med god effekt. Handledarutbildning och mentorsprogram, utbildningsinsatser för icke utbildad personal samt rekryteringskampanjer riktade till lärarstudenter är några exempel.

Sedan hösten 2018 används ett nytt stödmaterial för medarbetarsamtalet som lägger särskilt stor vikt vid utvärdering av prestation och kompetensutveckling. Detta är en insats som väntas bidra till att både utveckla och behålla medarbetare samt säkra kontinuerligt hög kvalitet i tjänsteleveransen.

Framtid och omvärld

Kommunal sektor står inför stora utmaningar när det gäller högre krav och förväntningar på kommunal service. Den demografiska utvecklingen påverkar kompetens- och rekryteringsbehoven i Sveriges kommuner. Det innebär ett ökat tryck på rekrytering av personal inom främst utbildningsnämndens och omsorgsnämndens verksamheter. Då det råder brist på personal inom flera yrkesgrupper inom dessa områden blir konkurrensen om arbetskraften betydande.

För att kunna säkerställa att Växjö kommunkoncern har medarbetare med rätt kompetens har arbetet med en kompetensförsörjningsstrategi inletts. Syftet är att skapa en övergripande och sammanhållen strategi och metod för kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Kompetensförsörjningsstrategin blir en naturlig del av kommunkoncernens verksamhetsstyrning och länkas samman med förvaltningars och bolags verksamhetsplanering. I detta sammanhang spelar det gränsöverskridande samarbetet i koncernens processorienterade arbetssätt en väsentlig roll för att säkra kompetens i en föränderlig omvärld. Strategin kommer att utvecklas med bas i kommunkoncernens värdegrund.

Vikten av ett starkt arbetsgivarvarumärke är i detta sammanhang väsentlig och bedöms vara en förutsättning för att lyckas med kompetensförsörjning på både kort och lång sikt.

Uppdrag

● **Underlätta vägarna till ett medarbetarskap i Växjö kommun, exempelvis genom extratjänster, trainee- eller praktikplatser**

Syftet med extratjänster är att möjliggöra anställning för individer som står utanför arbetsmarknaden. Växjö kommunkoncern ser även extratjänster som ett sätt att verka för kommunkoncernens långsiktiga kompetensförsörjning. Under 2019 upphör dock extratjänster som arbetsmarknadsinsats med anledning av arbetsförmedlingens ändrade budgetförutsättningar. Härutöver har flertalet förvaltningar och bolag erbjudit möjlighet till traineeprogram, lärlingsutbildning eller praktik med goda resultat.

● **Införa gemensam vikarieförmedling**

Resultatet av årets arbete är ett mer ändamålsenligt nyttjande av vikarier i kommunens olika verksamheter samt en mer effektiv hantering av administrativa resurser. Detta bedöms sammantaget bidra till såväl ökad ekonomisk effektivitet som förbättrade möjligheter till goda arbetsförhållanden. En gemensam vikariepool där verksamheter kopplade till omsorgsförvaltningen, förvaltningen för arbete och välfärd samt måltidsorganisationen inom kommunledningsförvaltningen skapas. Utbildningsförvaltningens vikarieförmedling kommer att fortsätta på samma sätt som tidigare då behoven och förutsättningarna i denna verksamhet inte bedöms kunna inrymmas på ett ändamålsenligt sätt i den gemensamma poolen.

▶ **Samordna administrationen i koncernen**

Att samordna administrationen förväntas ge kvalitets- och effektivitetsvinster genom exempelvis ökad kompetens, minskad sårbarhet, högre servicenivåer och eliminering av dubbelarbete. Det finns ett antal processer och funktioner som har identifierats för samordning av administration. Fokus i första läget har varit ekonomiadministration. Genom införandet av ett koncernövergripande verksamhetsstyrningssystem har administrationen avseende uppföljning och rapportering minskat väsentligt. Utveckling och utvidgning av systemet kommer att fortsätta under 2019. Andra exempel på samordning av administration är kommunkoncernens lånehantering som nu har samlats i ett och samma system.

Växjö kommun deltar i ett benchmarkingprogram avseende ekonomiadministration tillsammans med andra större kommuner. Genom programmet kartläggs bland annat kund- och leverantörsfakturaprocesserna och på så sätt kan jämförelsen av processer och nyckeltal ge stora möjligheter till utveckling. Under hösten påbörjades en verksamhetsbaserad dokumenthanteringsplan för kommunkoncernens ekonomidokumentation. Dokumenthanteringsplanen kommer att färdigställas under 2019 och standarden väntas på sikt ge betydande kvalitets- och effektivitetsvinster.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Nya tillsvidareanställda under året, kommun, andel (%)	2017	13	↗	●
Avgångna tillsvidareanställda under året, kommun, andel (%)	2017	9	→	●

Hållbart arbetsliv med friskare medarbetare

● Riktningens utveckling

Nyckeltalen indikerar att utvecklingen sammantaget går i positiv riktning även om nivåerna på de enskilda nyckeltalen bör förbättras. I jämförelse med andra städer i referensgruppen ligger Växjö resultat på en något högre nivå förutom när det gäller nivån på lönegap mellan kvinnor och män där Växjö kommuns utfall är sämre än genomsnittet i jämförelsegruppen.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Som ett led i det övergripande arbetsmiljöarbetet har en omorganisation av Kommunhälsan inletts under 2018. Syftet är att använda kommunens interna expertresurser till ett mer proaktivt och strategiskt arbetsmiljöarbete. Särskilda aktiviteter som erbjudits till förvaltningarna är arbetsmiljöhandledning för chefer samt utbildning i hälsofrämjande ledarskap. En stor del av de åtgärder som bedrivs syftar till att förbättra förutsättningarna för det goda ledarskapet och därigenom bidra till en god arbetsmiljö och på sikt minskad sjukfrånvaro.

För att säkerställa den framtida nyttan och förstå kommun-koncernens behov av företagshälsovård har förvaltningar och bolag involverats i förändringsarbetet. Workshops har genomförts med chefer och skyddsombud inom kommunkoncernen för att få nödvändig input.

Verksamheterna redovisar flera goda exempel som främjar ett hållbart arbetsliv och friskare medarbetare. Omsorgsnämnden har under 2018 samarbetat med Kommunhälsan och Försäkringskassan i ett rehabiliteringsprojekt med målsättningen att helt eller delvis få tillbaka medarbetaren i arbete tidigt i sjukskrivningsperioden. En av framgångsfaktorerna i detta arbete har varit den rehabiliteringsplan som tas fram gemensamt av de medverkande aktörerna och som följs upp successivt tillsammans med medarbetaren. Samarbetet ger gott hopp om effekterna av ett proaktivt arbetssätt när det gäller tidig återgång i tjänst efter sjukskrivning.

Under senaste året har personalstyrkan i Växjö kommunkoncern ökat med nära två procent till att omfatta totalt drygt 7 200 anställda. 18 procent av koncernens anställda har utländsk

bakgrund och 77 procent av personalen med utländsk bakgrund utgörs av kvinnor. Balanstalet visar att Växjö kommun ligger under värdet 1 vilket visar på en lägre andel utrikes födda bland anställda än i befolkningen.

Omsorgsnämnden har den högsta relativa andelen personal med utländsk bakgrund med 23,1 procent. Bland kommunens bolag har Växjöbostäder högst andel och redovisar 18,5 procent. Inom yrkeskategorierna är det köks- och måltidsarbeten samt städ-, tvätt- och renhållningsarbeten som har högst andel personal med utländsk bakgrund. Den lägsta andelen hittas inom rehabilitering med 1,9 procent följt av arbete inom räddningstjänsten med 4,1 procent anställda med utländsk bakgrund.

Framtid och omvärld

Arbetet med att forma den nya avdelningen Friskt arbetsliv kommer att fortsätta under 2019. Växjö kommun ser genom denna förändring stora möjligheter till att ytterligare förstärka det strategiska och proaktiva arbetet för ett hållbart arbetsliv och friskare medarbetare

Den koncernövergripande processen för systematiskt arbetsmiljöarbete kommer under 2019 att integreras i koncernens systemstöd för verksamhetsstyrning. Detta sker i syfte att synliggöra det systematiska arbetsmiljöarbetet i förvaltnings- och bolags verksamhetsplanering och därmed skapa förutsättningar för ett systematiskt och proaktivt arbetssätt.

För att kunna arbeta proaktivt och främjande med arbetsmiljöinsatser krävs hög kompetens och förståelse för området bland chefer och skyddsombud. Därför läggs även framåtriktat ett stort fokus på utbildningsinsatser för dessa grupper. En ny arbetsmiljöutbildning kommer att vara tillgänglig under 2019.

I budget för 2019 har friskvårdsbidraget höjts med 25 procent till 1 000 kr per medarbetare och år. Förhoppningen är att fler medarbetare nyttjar bidraget vilket också förväntas bidra till friskare medarbetare.

Uppdrag

Proaktivt rehabiliteringsarbete

En ny metod för arbetsmiljöarbete har tagits fram. Förändringen innebär att en extern företagshälsövård med inriktning på reaktiva insatser på individnivå samt lagstadgade hälsoundersökningar upphandlas. I samband med att extern leverantör är avtalad kommer Kommunhälsan att byta namn till Friskt arbetsliv. Friskt arbetslivs uppdrag består i att arbeta med förebyggande och främjande insatser och ha en sammanhållande funktion i arbetsmiljöarbetet.

Att arbeta med tidiga rehabiliteringsinsatser för att tidigt kunna sätta in rätt åtgärder som underlättar för individer att återgå i arbete väntas bidra till sjunkande sjuktal i koncernen.

OSA-verktyget är framtaget under året och är ett hjälpmedel för att chefer och medarbetare ska få kunskap om föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4). Materialet behandlar bland annat områdena arbetsbelastning, arbetstider och kränkande särbehandling

Utveckla en modell för IT-skyddsronder för att identifiera ineffektivitet och förbättringspotential i den digitala arbetsmiljön

Digital teknik i arbetslivet underlättar på många sätt vardagen men kan också vara en källa till ohälsa. Arbetsgivarens arbetsmiljöansvar innefattar även den digitala arbetsmiljön och hur digitala verktyg påverkar arbets-situationen. Här har chefen samma ansvar för att arbeta systematiskt som i andra arbetsmiljörelaterade frågor. Kommunhälsan och den koncernövergripande HR-funktionen har i samarbete med IT-avdelningen tagit fram en checklista för digital skydds rond som årligen ska användas på arbetsplatser inom kommunkoncernen.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt (%)	2017	6	→	●
Andel återgång i tjänst efter långvarig sjukfrånvaro	2018	0*	—	—
Lönegap median kvinnor - median män anställda av kommunen, kr	2017	-368	↗	■
Anställda utrikes födda, kommun, balanstal	2017	0,8	→	●
Genomsnittlig medarbetarupplevelse enligt lokal barometer	Dec 2018	4,8**	→	●
E Årsarbetare, kommunalt anställda i administrationsarbete, antal	2017	828	↘	●

* Relevant indata för nyckeltalet finns inte tillgänglig i kommunens källsystem och kan därför inte hanteras. Nyckeltalet utgår under 2018 och återfinns inte i 2019 års budget.

** Nyckeltalet är ett lokalt mått som inte kan jämföras med referensgruppen. Istället används hittills bäst inrapporterat värde som bas för jämförelsen.

Temperaturmätaren

Fortsatt utveckling av Temperaturmätaren

Temperaturmätaren är verktyget för att mäta och analysera hur medarbetarna i Växjö kommunkoncern upplever sin arbetsituation. Temperaturmätaren utgörs av en enkät som alla månadsavlönade medarbetare besvarar. Enkäten ger en bild av utveckling och trender i organisationen så att förbättringsåtgärder kan vidtas och det som är bra uppmärksammas och sprids vidare till andra delar av organisationen.

Sedan förra mätningen, den fjärde i ordningen, har konceptet analyserats och utvecklats. Enkäten har inför 2019 kompletteras med ytterligare frågor. Enkäten kommer fortsättningsvis att distribueras till personalen vid två tillfällen per år istället för som tidigare vid fyra tillfällen. Genom att öka intervallerna mellan undersökningarna får chefer och medarbetare mer tid att diskutera resultatet och tillsammans ta fram förbättringsåtgärder.

Svarsfrekvens, resultat och trender

Svarsfrekvensen på koncernnivå har mellan mätningarna varierat med några procentenheter. Som högst var svarsfrekvensen vid första mätningen med 71 procent och som lägst var den vid tredje mätningen med 65 procent. Medelvärdet för resultatet på koncernnivå har vid samtliga fyra mätningar varit 4,8 på en sexgradig skala. Variationsbredden mellan högsta och lägsta värdet för bolag och förvaltning sett till samtliga mättillfällen är 1,0. Det högsta värdet har noterats på 5,1 och det lägsta värdet har noterats på 4,1. Sett till resultat på arbetsplatsnivå är variationsbredden 2,8 där det högsta värdet är 5,8 och det lägsta är 3,0.

Förbättringsarbete

Koncernövergripande aktiviteter har genomförts mot bakgrund av förbättringsbehov som identifierats i Temperaturmätaren. Bland annat har en övergripande kartläggning av arbetslokaler och personalutrymmen genomförts som påvisat

förbättringsåtgärder i arbetsmiljön. Ett verktyg har tagits fram för vägledning avseende tillämpningen av föreskriften om organisatorisk och social arbetsmiljö. Detta verktyg adresserar bland annat frågor som arbetsbelastning, stresshantering och aktiviteter för ökad arbetsglädje och stärkt gemenskap. Ett nytt koncept för utbildning av nya medarbetare och nya chefer har tagits fram och utbildningsinsatser rörande förändringsledning har vidtagits.

Personalstatistik

Antal anställda

	TOTALT		KVINNOR				MÄN			
	201712	201812	Föränd- -ring	201712	201812	Föränd- -ring	201712	201812	Föränd- -ring	
Tillsvidareanställda	7 090	7 221	131	5 344	5 390	46	1 746	1 831	85	
Omräknade heltider	6 901	7 040	139	5 181	5 239	58	1 720	1 801	81	
Personalomsättning *	9,7 %	10,8 %	1,1	9,5 %	10,7 %	1,2	10,8 %	11,1 %	0,3	

Sysselsättningsgrad

	TOTALT		KVINNOR				MÄN			
	201712	201812	Föränd- -ring	201712	201812	Föränd- -ring	201712	201812	Föränd- -ring	
Andel 100 % *	89,0 %	90,1 %	1,1	87,8 %	88,6 %	0,8	93,7 %	94,4 %	0,7	
Genomsnittlig ssgr	97,3 %	97,5 %	0,2	97,0 %	97,2 %	0,2	98,5 %	98,3 %	-0,2	

Åldersstruktur

	TOTALT		KVINNOR				MÄN			
	201712	201812	Föränd- -ring	201712	201812	Föränd- -ring	201712	201812	Föränd- -ring	
-29	757	811	54	554	579	25	203	232	29	
30-39	1 536	1 636	100	1 178	1 226	48	358	410	52	
40-49	1 932	1 929	-3	1 426	1 409	-17	506	520	14	
50-59	1 923	1 942	19	1 480	1 498	18	443	443	0	
60-	939	903	-36	706	678	-28	233	225	-8	
Medelålder	45,5	45,8	0,3	43,5	44,0	0,5	46,5	46,3	-0,2	

Sjukfrånvaro

	TOTALT		KVINNOR			MÄN			
	2017/12	2018/12	Föränd- -ring	2017/12	2018/12	Föränd- -ring	2017/12	2018/12	Föränd- -ring
Sjukfrånvaro -14 dgr	32 814	37 110	4 296	26 318	29 760	3 442	6 496	7 350	854
Sjukfrånvaro 15-59 dgr	15 711	16 300	589	13 230	13 317	87	2 481	2 983	502
Sjukfrånvaro 60- dgr	95 378	91 669	-3 709	81 948	80 392	-1 556	13 430	11 277	-2 153
Totalt antal dagar	143 903	145 079	1 176	121 496	123 469	1 973	22 407	21 610	-797
Sjukdagar/snittanst. *	21,4	20,3	-1,1	23,4	23,0	-0,4	14,1	12,1	-2,0
Ej sjukfrånvarande	43,9 %	37,3 %	-6,6	31,3 %	29,4 %	-1,9	51,2 %	43,9 %	-7,3
Övertid timmar	51 725	60 183	8 458	29 692	32 039	2 347	22 033	28 144	6 111
Övertid belopp, mkr	13,6	17,1	3,5	6	6,9	0,9	7,7	10,2	2,5

* 2018 är första gången dessa nyckeltal följs upp på koncernnivå varför jämförelseåret endast avser kommunorganisationen

Analys och förslag till förbättring

Antal anställda

Under senaste året har antalet anställda i Växjö kommunkoncern ökat med 1,9 procent till att omfatta totalt drygt 7 200 anställda. 6 700 av dessa arbetar i kommunens förvaltningar. Personalstyrkan består av 74,7 procent kvinnor och 25,3 procent män.

Utbildningsförvaltningens personalstyrka har vuxit med 120 medarbetare som en följd av fler enheter och förstärkningar i befintlig utbildningsverksamhet. I omsorgsförvaltningen noteras en liten minskning med 35 personer vilket delvis beror på en brist på utbildade undersköterskor.

Sysselsättningsgrad

Sysselsättningsgraden har ökat något i hela koncernen. Denna

ökning kan antas vara i linje med en ökad medvetenhet bland yrkesverksamma om betydelsen av att arbeta heltid. En möjlighet till att arbeta heltid kan anses vara en förutsättning för att vara attraktiv som arbetsgivare.

Åldersstruktur

Medelåldern har inom Växjö kommunkoncern minskat med ett par månader och är nu 45,3 år. Antalet anställda i intervallerna upp till och med 39 år har ökat med dryga 150 personer och i intervallerna över 40 år har antalet minskat med ett tjugotal personer.

Lägst medelålder är det inom miljö- och hälsoskyddsförvaltningen med 42,4 år och högst medelålder återfinns på Vöfab

med 52,0 år. Vid utbildningsförvaltningen är det i intervallet upp till 29 år en ökning med 55 personer och i intervall 30 – 39 en ökning med 44 personer. Äldsta gruppen från 60 och uppåt har minskat med fem personer.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron mätt i sjukdagar per snittanställd och år är inom kommunkoncernen 20,3 dagar. Trenden är positiv och det proaktiva arbetsmiljöarbetet ger positiva effekter. Positivt är att den långa sjukfrånvaron 60 dagar och mer visar en väsentlig minskning. Minskningen är synbar hos flertalet förvaltningar och bolag och särskilda insatser för att minska den långa sjukfrånvaron har genomförts. Betydande resultat av dessa insatser återfinns vid måltidsorganisationen inom kommunledningsförvaltningen, omsorgsförvaltningen och miljö- och hälsoskyddskontoret.

En negativ utveckling av den korta frånvaron noteras och sjukfrånvaron upp till 14 dagar har ökat markant. För att finna orsaken till ökningen krävs fördjupad analys av sjukfrånvaron på både organisations- och individnivå.

I det proaktiva arbetet för att minska sjukfrånvaron framhålls vikten av att tidigt initiera stödande samtal mellan chef och medarbetare vid korttidssjukfrånvaro. För dessa samtal finns rutinbeskrivningar som möjliggör fullgoda underlag för individuella handlingsplaner.

Övertid

Antalet övertidstimmar har ökat i flera förvaltningar. En bidragande orsak till denna ökning är svårigheten att rekrytera och tillsätta vikarier i önskad omfattning. Vid akuta händelser och incidenter kopplat till exempelvis beredskap krävs också övertidsuttag.

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Nya steg mot full sysselsättning

● Riktningens målets utveckling

Under 2018 har riktningens målet sammantaget utvecklats i positiv riktning med minskad arbetslöshet och stabilt låga nivåer av bidragsberoende. En bakomliggande faktor är förutom konjunkturen en förstärkt organisatorisk samverkan mellan Växjö kommun, Arbetsförmedlingen och näringslivet. Inom ramen för Växjöloftet har Växjö kommun och Arbetsförmedlingen fördjupat sin samverkan och har idag ett unikt samarbete där aktörerna kommer samman i en gemensam ledningssamverkan.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Matchning av arbetssökande till arbete

I arbetet med att sänka trösklarna för Växjöbor i utanförskap matchas arbetssökande till praktik, arbetsmarknadsanställning eller extratjänst i kommunkoncernen. Hela kommunkoncernen bidrar och ser positivt på att ta emot personer på praktik och extratjänst när möjligheten finns. Under året har 606 praktikanter och arbetsmarknadsanställningar placerats ut på kommunens förvaltningar och bolag. På flera förvaltningar och bolag ses praktikplatser och arbetsmarknadsanställningar som en del i arbetsplatsens kompetensförsörjning. På flera arbetsplatser finns exempel på individer som gått från praktik eller arbetsmarknadsanställning till ett vikariat, visstidsanställning eller tillsvidareanställning.

Ett fördjupat samarbete pågår mellan Arbetsförmedlingen och Växjö kommun genom den samordnade kundmottagningen Kronobergsgatan 18. Denna vänder sig till invånare i Växjö kommun och Kronobergs län som söker arbete och utbildning. Årets jobbvecka och jobbmässa genomfördes under februari 2018 och jobbmässan drog nära 4 600 besökare och ett hundratal utställare.

Starkt arbetsmarknadsläge i Kronobergs län

Arbetsförmedlingens senaste prognos för Kronobergs län visar att det starka arbetsmarknadsläget bidrar till att fler får arbete. Bland grupper med lägst gymnasial utbildning har arbetslösheten minskat avsevärt och kommer att fortsätta vara på låga nivåer. Motsatt utveckling gäller dock för personer med högst förgymnasial utbildning och andra inskrivna arbetslösa i utsatt ställning på arbetsmarknaden. Gällande kommunens förvärvsarbetande invånare mellan 20-64 år ligger resultatet för 2017 över större städer och visar en positiv trend över en fyraårsperiod. Såväl män som kvinnor ökar och andelen förvärvsarbetande ligger på 81 respektive 79 procent.

Arbetsmarknadsinsatser ger resultat

Riktningen för Växjö kommuns arbetsmarknadsinsatser visar på en positiv utveckling under de senaste åren vilket också avspeglas i att allt fler Växjöbor kommer i arbete. Resultaten i Kolada visar för 2017 att 38 procent av deltagarna kommer ut i arbete eller studier efter avslutad arbetsmarknadsinsats, varav merparten (34 procent) avslutas till arbete. När det gäller avslut till arbete har Växjö kommun en positiv utveckling och ligger över riksgenomsnittet. Om man ser till avslut till studier visar resultat för 2017 det motsatta och nyckeltalet påvisar en negativ riktning sedan 2016. Detta härrör till viss del till de stora förändringar som har genomförts inom vuxenutbildningen under 2017 samt en god arbetsmarknad med många möjligheter för målgruppen att komma ut i arbete. Statistik från Kolada är ännu inte tillgänglig för verksamhetsåret 2018. Manuellt framtagen statistik för 2018 visar när det gäller avslut efter arbetsmarknadsinsatser att 39 procent avslutats till arbete eller studier vilket innebär en ökning med en procentenhet jämfört med 2017. Merparten avslutas fortsatt till arbete men andelen har sjunkit till 28 procent. Avslut till studier ökar 2018 till 11 procent vilket är en ökning med sju procentenheter från 2017.

Fler studieplatser inom Växjöloftet Vuxenutbildning

Fler studieplatser erbjuds inom Växjöloftet Vuxenutbildning än tidigare och under 2018 har antalet platser ökat på grundläggande och gymnasial nivå, yrkesvux samt SFI. Prognosen är att fler personer kommer att studera inom vuxenutbildningen de kommande åren. Det är ett resultat av såväl arbetsmarknadens behov som de många utbildningsvägar som erbjuds. Ett ökat antal elever inom vuxenutbildningen är utrikes födda och Växjö kommun satsar på att främja kombinationen av SFI-studier med yrkesutbildning. När det gäller andelen som slutfört kurs har vuxenutbildningen förbättrat sitt resultat från föregående år både på grundläggande och gymnasial nivå och ligger därmed över större städer vid en jämförelse. Deltagare på gymnasial vuxenutbildning och påbyggnadsutbildning som slutför kurs ligger över jämförelsegruppen i utfallsnivå. Gällande grundläggande vuxenutbildning ligger kommunen i nivå under större städer och har under en treårsperiod en relativt oförändrad utveckling. När det gäller kostnaderna per heltidsstuderande för vuxenutbildningen redovisas sänkta kostnader över tid. Utfallet är lägre i jämförelse med referensgruppen.

Kostnaden för ekonomiskt bistånd sjunker

Kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare har under en längre period minskat. Utfallet för 2017 visar att kommunen ligger lägre än större städer och har under en längre period haft en nedåtgående trend. Statistik från Kolada för 2018 är inte ännu tillgänglig. Manuellt framtagen statistik visar dock att kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd per invånare ökat något sedan föregående år. Växjö kommun har aktivitetskrav gällande de individer som söker ekonomiskt bistånd av arbetsmarknadsskäl. För att vara berättigad till bistånd krävs att individen inom fem dagar deltar i kompetenshöjande insatser. Andelen individer sett till totalen som uppbär ekonomiskt bistånd och som avslutas och går till egenförsörjning efter ekonomiskt bistånd har sjunkit från 54 procent 2017 till 49 procent 2018. I detta resultat finns dock en osäkerhet på grund av att ett större antal har avslutsorsak okänd under 2018 än 2017.

Framtid och omvärld

Likt första delen av 2018 fortsätter det generellt gynnsamma klimatet för tillväxt i kommunen. Efterfrågan på arbetskraft är förhållandevis stort lokalt såväl som nationellt vilket är ett resultat av företagens expansionskraft. Dock kvarstår de många utmaningar som både Växjö och Sverige har gällande kompetensförsörjning. Arbetsförmedlingen ringar in fyra grupper som bedöms ha hög tröskel in på arbetsmarknaden. Dessa innefattar utomeuropeiskt födda personer, de som saknar gymnasiekompetens, personer med funktionsnedsättning som påverkar arbetsförmågan samt personer i åldersspannet 55-64 år. Av andelen inskrivna arbets sökande i Växjö kommun bedöms 77 procent tillhöra de utsatta grupper som riskerar långtidsarbetslöshet. En betydande andel av de som har högst grundskoleutbildning utgörs av kvinnor.

För att möta arbetsmarknadens behov på lång och kort sikt är matchning till utbildning av stor vikt i synnerhet för ovan nämnda grupper. För att främja jämställdhet på arbetsmarknaden krävs en fortsatt analys och medvetenhet gällande vilka insatser och utbildningar som erbjuds respektive individ. Män får fortsatt i högre utsträckning än kvinnor ta del av såväl fler som mer kostsamma insatser.

Arbetslöshetens sammansättning i kommunen är heterogen. Bland inrikes födda är andelen arbets sökande drygt tre procent och för utrikes födda drygt 25 procent.

Arbetsförmedlingens prognos visar vidare på en avsvallning av konjunkturläget under kommande år. Glappet mellan företagens kompetenskrav och befintlig utbildnings- och kompetensnivå hos arbetskraftsreserven kvarstår. Företagen kan således inte expandera i önskad takt då tillgänglig arbetskraft inte når upp till arbetsmarknadens krav på meriter. Detta innebär en ökad risk för långtidsarbetslöshet för de individer som av olika skäl inte etablerat sig i arbetslivet.

Uppdrag

● **Alla förvaltningar och bolag ska bidra till att sänka trösklarna till arbetsmarknaden för Växjöbor i utanförskap, exempelvis med extratjänster och praktikplatser**

I arbetet med att sänka trösklarna för Växjöbor i utanförskap matchas arbetssökande till praktik, arbetsmarknadsanställning eller extratjänst i kommunkoncernen. Under året har drygt 600 praktikanter och arbetsmarknadsanställningar placerats ut på kommunens förvaltningar och bolag. På flera arbetsplatser finns exempel på individer som gått från praktik eller arbetsmarknadsanställning till ett vikariat, visstidsanställning eller tillsvidareanställning.

För akademiker med pedagogisk utbildning skapas möjligheter inom ramen för programmet Korta vägen. Korta vägen är en arbetsmarknadsutbildning som riktar sig mot personer med utländsk utbildning inom pedagogik och syftar till att öka deltagarnas chanser att snabbare kunna komma i arbete inom skola och förskola. Även en traineeutbildning till barnskötare där eleverna studerar halvtid vid Vuxnas lärande och NTI-skolan samtidigt som de arbetar på en subventionerad anställning på en förskola har genomförts.

● **Stärk kompetensförsörjningen med yrkesinriktad vuxenutbildning i Växjöloftet Vuxenutbildning**

Fler studieplatser erbjuds inom Växjöloftet Vuxenutbildning än tidigare och under 2018 har antalet platser ökat på grundläggande och gymnasialnivå, yrkesvux samt SFI. Prognosen är att fler personer kommer att studera inom vuxenutbildningen de kommande åren. Det är ett resultat av såväl arbetsmarknadens behov som de många utbildningsvägar som erbjuds. Ett ökat antal elever inom vuxenutbildningen är utrikes födda och Växjö kommun satsar på att främja kombinationen av SFI-studier med yrkesutbildning.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	2017	80	↗	●
Andel som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd (%)	2018	49*	↘	■
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som A. Börjat arbeta, andel (%)	2017	34	↗	●
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som B. Börjat studera, andel (%)	2017	4	↘	■
Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel (%)	2017	73	↗	●
E Kostnad utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/inv	2017	774	↗	●
E Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	2016	539	↗	●
E Kostnad komvux, kr/heltids-studerande	2017	45 217	↗	●

* Detta är ett lokalt mått där jämförelse med större stad inte är möjlig. Jämförelsen görs därför mot hittills bäst inrapporterat värde.

Växande näringsliv

● Riktningens utveckling

Växjö kommun har ett växande näringsliv och samtliga nyckeltal inom området indikerar ett utfall som står sig väl i jämförelse med städerna i jämförelsegruppen. En viss nedgång i aktuell ranking och index kan dock noteras för perioden.

Utvecklingen under 2018 visar på en fortsatt stark tillväxt bland företagen. Expansionsbehovet märks tydligt på efterfrågan på verksamhetsmark som är fortsatt hög. Antalet varsel är lågt och endast ett fåtal företag har minskat personalstyrkan och då på grund av omstruktureringar i verksamheten. Personal som varslats har snabbt fångats upp av andra företag i regionen.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Växjö upplever en fortsatt stark expansionstakt bland kommunens företag och flertalet företag har en hög tillväxttakt och god lönsamhet. Efterfrågan på verksamhetsmark är hög och tillgången på den samma har ökat då detaljplaner om 23 hektar verksamhetsmark har fått laga kraft.

Tillväxtbranscher i Växjö kommun

Bisnodes senaste tillväxt- och lönsamhetsanalys för perioden 2012-2017 visar att Växjö kommuns näringsliv haft en relativt god tillväxt i förädlingsvärde och i antal företag. Kommunen har samma andel anställda inom nationellt krympande respektive växande branscher som riket i helhet. Detaljhandel, partihandel och bygg är de största branscherna i fråga om antal anställda och antal företag. Jobbtillväxten är högst inom partihandel, företagservice och bygg. Nyföretagandet sker främst inom företagstjänster, detaljhandel och fastigheter.

Kommunens bemötande och effektivitet spelar roll för företagsklimatet

Med ett bra företagsklimat kan fler företag startas och etable-

rade företag kan växa och anställa fler medarbetare. Varje år mäts företagsklimatet bland Sveriges 290 kommuner i Svenskt Näringslivs ranking. I 2018 års ranking ligger Växjö kommun på plats 40 och tappar därmed sju placeringar jämfört med 2017. Växjö kommun rankas dock som den främsta kommunen bland residensstäder. Växjö har legat på en stabil nivå i mätningen sedan 2009. Ett annat mått på företagsklimatet är Nöjd Kund Index där Växjö ligger på ett index på 73 vilket kan jämföras med snittet i referensgruppen som ligger på 71. De kommunala serviceområden som generellt bedöms som centrala av tillfrågade företag är effektivitet, bemötande och kompetens. I arbetet med att förbättra företagsklimaten prioriterar kommunen områden som kompetensförsörjning och förbättrad myndighetsutövning. Under 2018 har flera myndighetsutövande handläggare gått utbildning i kommunikation och bemötande för att bli ännu bättre i mötet med företag och allmänhet.

Kommunen stärker näringslivet och främjar kompetensförsörjning

Under 2018 har Växjö kommun genomfört flera insatser för att stärka näringslivet och kompetensförsörjningen. Kommunen har bland annat arbetat för att stödja småföretagande, nyetablering och starka tillväxtföretag. Andra insatser handlar om att utveckla samverkan mellan akademi, näringsliv och offentliga aktörer och om att driva kampanjer för kompetensförsörjning inom exempelvis IT-området. Arbetet med att utveckla en smart guide för att underlätta utveckling och etablering av företag fortlöper under kommande år. Växjö kommun har även i samverkan och nätverksträffar stöttat småföretagare genom bland annat expertmingel, MAT, träff med småföretag, frukostmöten i Nätverket Expansiva Växjö samt företagsträff Växjö city.

Företagandet i kommunen stärks genom att Växjö kommun tillhandahåller lokaler för expanderande företag i den aka-

deminära miljön Videum Science Park 2.0. Med en väl fungerande Videum Science Park 2.0 och ett måldrivet arbete av inkubatorn Företagsfabriken kommer identifieringen av Start Ups med tillväxtpotential att öka och därmed kommer med stor sannolikhet andelen Scale Ups också att öka.

Nyföretagandet tenderar att sjunka i högkonjunktur

Antalet nystartade företag har under 2018 sjunkit något i Växjö kommun. Under 2018 startade knappt 450 företag i Växjö jämfört med dryga 550 under 2017. Antalet nystartade företag minskar även nationellt. Att nyföretagandet minskar såväl nationellt som i Växjö antas hänga samman med den rådande högkonjunkturen. Människor tar i högre utsträckning anställning i företag där jobb erbjuds som följd av stark efterfrågan. En annan orsak till färre nystartade företag kan vara förekomsten av de egenanställningsbolag genom vilka enskilda utövare fakturerar sina uppdrag istället för att skaffa F-skattesedel.

Framtid och omvärld

Sydsvenska Industri, Handelskammaren och Industrifakta har i sin rapport Sydsverige Live (2018) ringat in ett antal viktiga faktorer som spelar roll för ökad tillväxt i Sydsverige. Rapporten uppmärksammar särskilt att företag tenderar att följa

mjuka gränser som bas för sin etablering istället för formella läns- och kommungränser. Dessa mjuka gränser definieras exempelvis av goda pendlingsmöjligheter för arbetskraft och smidig förflyttning av nära tjänster. Det noteras vidare att det pågår en urbanisering av nya jobb till tätorter och mellanstora städer. Det är alltså inte bara en fråga om tillväxt i storstäder. För att skapa tillväxt i BNP är både sysselsättning och produktivitet centralt. Tillväxt handlar inte bara om hur många som jobbar, utan mer om hur vi arbetar och med vad vi arbetar. Faktorer som driver på produktivitet är stora lokala arbetsmarknader, internationalisering och framväxten av nya större företag.

Växjö kommun har en hög andel nya jobb som kräver högskolekompetens men även service-, omsorgs- och försäljningsyrken står för en betydande andel av de nya jobben i kommunens näringsliv. Den faktor som i särklass rankas högst när det gäller företagets möjlighet att växa är rekrytering av kompetens. Ett annat hinder för framtida tillväxt är infrastrukturens inverkan på möjligheten till arbetspendling. Att identifiera och verka för olika sätt att säkra framtidens kompetensbehov blir avgörande för en fortsatt utveckling av ett starkt näringsliv för Växjö.

Uppdrag

Förbättra information om myndighetsutövning till företag och allmänhet

Växjö kommun har utökat informationen till verksamhetsutövarna om myndighetsutövning. Vid tillsyns- eller kontrollbesök informeras om de olika skedena i handläggning. Vid bokning av inspektion förmedlas information på ett tydligare sätt så att företagen kan vara bättre förberedda och att tillsynsbesöken därmed blir effektivare. Information som kan hjälpa verksamhetsutövarna att göra rätt eller tydligare förstå myndighetsrollen skickas ut inför tillsyn eller kontroll.

I arbetet med att säkerställa en god handläggning och förbättra informationen om myndighetsutövning arbetar alkoholhandläggarna med kontinuerliga utbildningsinsatser. Detta görs tillsammans med Region Kronoberg och Polisen.

Utveckla digital tillståndsguide

Syftet med en digital tillståndsguide är att underlätta start, utveckling och etablering av företag genom en webbtjänst. Plattformen ska göra det smidigt att göra tillståndsansökningar och att skaffa sig överblick över de tillstånd som krävs för verksamhetsutövaren. Under året har en projektledare utsetts och en behovsanalys har arbetats fram. Resultatet så här långt är att underlag för en klickguide över kommunens alla tillstånd är sammanställd, en behovsanalys för möjlighet att ansluta kommunen till Serverat är påbörjad och en intern arbetsgrupp är bildad. Arbetet fortsätter 2019 och tillståndsguiden beräknas bli klar i början på året. Arbetet med att utveckla digitala tjänster, exempelvis genom att införa e-tjänster för tillstånd, är ett långsiktigt utvecklingsarbete.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Nyregistrerade företag kommun, antal/1000 invånare	2017	6	→	●
Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	2018	40	↘	●
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	2017	73	↘	●
E Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder, kr/inv	2017	194	↘	●

Snabbare etablering för nyanlända

● Riktningens utveckling

Riktningens målet utvecklas sammantaget i positiv riktning. Två av tre nyckeltal utvecklas i rätt riktning trots att senast inrapporterade värden ligger lägre än för jämförbara städer. Senaste värde för nyckeltalet som indikerar andel elever på SFI som klarat högsta kurs visar dock både negativ utveckling och ett något sämre utfall än större städer.

Utvecklingen för 2018 har varit positiv med en minskad arbetslöshet och effektivare samverkan såväl lokalt som regionalt. Uppnådda effekter beror på arbetsmarknadens förhållandevis gynnsamma läge men också på den väl rustade arbetskraftsreserv i form av kommunens nyanlända som stått till förfogande. Växjö samverkansarbete med berörda myndigheter, civilsamhället och näringslivet ger nytillkomna medborgare möjligheten att etablera sig i kommunen.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Positiv utveckling av förvärvsfrekvens

Den genomsnittliga förvärvsfrekvensen bland flyktinginvandrare som varit folkbokförda i Växjö kommun under minst fyra år visar på en positiv riktning. Sedan 2012 har andelen förvärvsarbetande ökat från 45,8 till 51,5 procent. Trenden visar att förutsättningarna att etablera sig på arbetsmarknaden har förbättrats över tid. Växjö kommun ligger dock i detta avseende på en lägre nivå än riket som helhet.

Avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år (andel) är en indikator på hur Växjö kommuns integrationsarbete utvecklas mot bakgrund av arbetsmarknadsetablering. Måttet baseras på flyktinggruppens sammansättning och tar hänsyn till vistelse-tiden i Sverige, utbildningsnivå och den lokala arbetsmarknaden. Dessa tre faktorer påverkar individernas möjligheter

till etablering och skiljer sig mellan kommunerna beroende på hur gynnsamma förutsättningarna är lokalt. Kommunen visar en positiv utveckling sedan 2015 och har gått från -6,2 till -3,4 procent 2017, men når ännu inte upp i nivå med större städer som ligger på -1,7 procent.

Regional och nationell samverkan för utsatta grupper på arbetsmarknaden

Växjö kommun har under året intensifierat arbetet för att främja en snabbare etablering för nyanlända. ESF-projektet Etableringssamverkan Kronoberg fokuserar på särskilt utsatta grupper på arbetsmarknaden och har under 2018 fortsatt fungera som ett nav för integration. Projektet har deltagare från samtliga åtta kommuner i Kronoberg och har levererat goda resultat kopplat till avslut till arbete eller studier.

För att strategiskt kunna arbeta med hälsofrågor som rör nyanlända knöt Växjö kommun projektet Hälsofrämjande etablering till sig. Syftet är att utveckla arbetsmetoder för att överbrygga hälsorelaterade hinder för etablering på arbetsmarknaden och självförsörjning. SKL, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan är sammanhållande parter på nationell nivå och sammanfogar de olika delprojekten via gemensamma riktlinjer och mål.

Sammanhållet Mottagnings- och etableringscentrum

Under 2018 har arbetet med att utreda och kartlägga förutsättningarna för ett sammanhållet Mottagnings- och etableringscentrum pågått. Diskussion har förts kring inrättande av ett statligt servicekontor på Araby och dialog har påbörjats med ansvarig myndighet. I väntan på beslut avvaktas ytterligare ansatser för ett sammanhållet Mottagnings- och etableringscentrum. Dock kvarstår ambitionen att bättre samla och effektivare samverka mellan verksamheter som riktar sig till nyanlända. En stor del av det utvecklingsarbete som krävs kommer dock att genomföras inom ramen för det utveck-

lingsarbete som pågår inom kommunkoncernens huvudprocesser.

Viss resultatförsämring inom SFI

Elever på SFI som klarat högsta kurs på studievägen av nybörjare två år tidigare har haft en positiv utveckling sedan 2013. Dock visar resultaten för 2017 en viss försämring i förhållande till 2016. Samverkan pågår mellan personal hos utbildningsanordnare, specialpedagoger och kuratorer för att förebygga studieavbrott och tidigt initiera insatser utifrån individuella behov.

Gällande kostnaderna för svenskundervisning för invandrare ligger kommunen lägre än större städer och har gjort så under treårsperiod. Kommunen har dock ökat sina kostnader mellan 2016 och 2017. Detta beror främst på en omfördelning av OH-kostnader i underlaget till kostnadsmättet. Måttet inkluderar även verksamhet som på kommunens uppdrag drivs av annan utbildningsanordnare.

Framtid och omvärld

Växjö kommun fortsätter arbetet med att tillvarata och

utveckla den kompetens som nyanlända medborgare bidrar med. Den arbetskraftsreserv som utrikes födda personer utgör är ett betydande tillskott för att expansion och tillväxt på arbetsmarknaden ska kunna ske i önskad takt.

På grund av ändring i lag om uppehållstillstånd och gränskontroller befinner vi oss nu i ett annat läge än hösten 2015. Många av de som kom till Sverige under denna period börjar nu lämna Arbetsförmedlingens etableringsprogram vilket öppnar upp möjligheter för arbetsgivare som är i behov av personal. Samtidigt ställer det krav på kommunen då inte alla har möjlighet att ännu försörja sig på egen hand. För de som fortfarande deltar i etableringsprogrammet gäller nya regler med högre krav på medverkan och en tydligare koppling till studier via utbildningsplikten.

Personer med låg utbildningsbakgrund kommer ha fortsatt svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Könsfördelningen är ojämn när det kommer till förvärvsarbete och kvinnor riskerar att hamna i en utsatt position på arbetsmarknaden.

Nyckeltal	Period	Utafl	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)	2017	-3,4	↗	●
Elever på SFI som klarat högsta kurs på studievägen av nybörjare två år tidigare, andel (%)	2017	47	↘	■
Andel förvärvsarbetande vistelsetid 4-9 år (%)	2017	53,9*	↗	■
E Kostnad svenska för invandrare, krlinv	2017	221	↘	●

* Detta nyckeltal saknar jämförelsebas mot referensgruppen större stad och jämförs därför med ett rikssnitt.

Utbilda för ett livslångt lärande

Fler barn och elever ska utmanas i sitt lärande och nå kunskapsmålen

● Riktningens utveckling

Den sammantagna bedömningen är att riktningens utveckling är i positiv riktning. En viss förbättring i utfall noteras för såväl andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram som andel elever med examen eller studiebevis efter fyra år. Resultatet är också i nivå med genomsnittet i referensgruppen.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Kunskapsresultaten går i positiv riktning

Av de grundskoleelever som är folkbokförda i Växjö kommun når 85 procent behörighet till gymnasieskolan läsåret 2018 vilket innebär en viss ökning i jämförelse med föregående års resultat. Resultatet är i nivå med större städer och visar en stabilitet med få avvikelser över tid. Över en fyraårsperiod visar resultatet en liten ökning. Resultatet för flickor är en procentenhet högre och resultatet för pojkar en procentenhet lägre än föregående år. Ett särskilt fokus läggs på att minska skillnaderna mellan flickor och pojkar.

När det gäller gymnasieskolan når 79 procent av eleverna folkbokförda i Växjö kommun examen eller studiebevis inom fyra år. Det är en ökning med två procentenheter jämfört med föregående år. Utfallet är i princip i linje med snittet för referensgruppen större stad. Fler flickor än pojkar tar examen eller studiebevis inom fyra år och utfallet är 81 procent för flickor och 77 procent för pojkar.

Kvalitetshöjande insatser

Det utvecklingsarbete som bedrivits under 2018 har inbegripit insatser med fokus på utveckling av undervisningens kvalitet samt stöd och stimulans för barn och elever. Detta har skett dels som förvaltningsövergripande stödjande insatser och dels inom förskolans och skolans löpande utvecklingsarbete.

Insatserna Resultat i fokus och Samverkan för bästa skolan syftar till att stödja främst 7-9 skolor i arbetet med att utveckla resultaten utifrån skolornas förutsättningar och behov. Det har skett genom exempelvis riktade personalförstärkningar och kompetensutveckling. Den fleråriga satsningen på det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats genom kompetenshöjning och en tydligare styrning med fokus på struktur, ramar, stöd för analys samt dialog.

I arbetet med nyanländas lärande har insatser genomförts kring studiehandledning och förstärkning av mottagande och introduktion av nyanlända elever på enhetsnivå. Under året har det även genomförts kompetensutvecklingsinsatser för personalen avseende psykisk ohälsa och trauma hos nyanlända elever.

Digitaliseringen i skolan

Digitaliseringen av skolan har under året intensifierats och satsningar avseende såväl teknisk utrustning som utveckling av olika systemstöd för administrativa och pedagogiska processer har fått genomslag. Kompetensutvecklingsinsatser för att nyttja verktygen som stöd för undervisningen är en förutsättning för framgångsrika resultat.

Effektivitet i jämförelse med andra kommuner

Referenskostnaden indikerar verksamhetens modellberäknade nivå på nettokostnad givet faktorer kopplade till demografisk struktur, socioekonomiska faktorer och geografiska betingelser. En analys av 2017 års nettokostnader för grundskolan respektive gymnasieskolan i relation till referenskostnaden visar att Växjö kommuns kostnader för verksamheterna är lägre än vad referenskostnaderna indikerar. Referenskostnaden utgör ett komplement till jämförelsen av nettokostnaden mellan städer i referensgruppen och tar hänsyn till strukturella och socioekonomiska skillnader.

Framtid och omvärld

Skolan är en central arena för att nå de globala utvecklingsmålen inom Agenda 2030. Det handlar bland annat om att uppnå jämställdhet, bekämpa klimatförändringen, säkerställa god hälsa och likvärdig utbildning. Att åstadkomma denna samhällsförändring kräver kunskap och engagemang för hållbar utveckling. Agenda 2030 är därmed ett område som framgent blir mer betydelsefullt i utbildningen.

Styrningen av skolan med en fortsatt hög nationell reformtakt och allt fler statsbidrag skapar komplexitet och utmaningar för den lokala styrningen och skolutvecklingen i kommunen. Utöver beslutade reformer sker utredningar där reformer kan väntas inom gymnasieskolan såväl som inom barn- och elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen.

2019 prioriteras ledarskapet på alla nivåer. Därtill fortsätter arbetet med digitalisering i skolan och i förskolan. Lärare utbildas för att tekniken ska bli ett redskap för ökad måluppfyllelse. Den digitala kompetensen är allt mer avgörande för både studieresultatet och det kommande arbetslivet. I skolans värld innebär digitalisering också att använda digitala verktyg för att stödja lärandet samt likvärdig tillgång och användning av digitala verktyg. Den strategiska kompetensen att leda digitalisering är central.

De stora utmaningarna för skolans utveckling består. Att möta den rådande bristen på behöriga lärare och förskollärare kvarstår under en lång tid framöver. Kompetensförsörjningen har högsta prioritet, såväl för Växjö kommun som nationellt.

Uppdrag

- **Prioritera skol- och förskoleledare för att säkerställa pedagogiska förutsättningar och arbetsmiljö**
Rektorer och förskolechefer har i löneöversynen prioriterats och utöver den ordinarie revisionen tillfördes 5 mkr i löneutrymme som fördelades individuellt.
- **Digitalisering av skolan med nytt elevadministrativt stöd, ny hårdvara och kompetensförstärkning för att tillvarata digitala hjälpmedel i undervisningen**
Under 2018 har upphandlingen av den nya skoladministrativa lösningen slutförts. Nulägesanalyser av de administrativa processerna har bidragit till värdefulla insikter kring nuvarande arbetssätt samt förbättrade funktioner och möjligheter för ett kommande arbetssätt.

Under 2018 gjordes en behovsanalys av förskolans förutsättningar och alla förskolechefer gavs möjligheten att delge sina tankar angående digitalisering i förskolan. Det har resulterat i en bättre bild av förskolans fortsatta digitalisering från både ett tekniskt och pedagogiskt perspektiv.

En bredd av kompetensutvecklingsmöjligheter har erbjudits i samverkan med både externa och interna resurser. Kompetensutveckling har genomförts i form av användarträffar samt utbildningar på olika nivåer i lärplattformen IST lärande och samarbetsplattformen GSE (Google Suite for Education). Under året har det gjorts riktade insatser inom flera olika områden och kontinuerlig kompetensutveckling har erbjudits i hela organisationen.

● Öka måluppfyllelsen med pilotprojekt för ökad motion och rörelse i skolan

Rörelseprojektet PULS på Elin Wägnerskolan har genomförts med elever i årskurs 7 och 8 under 2018. Målet med projektet är en ökad fysisk rörlighet bland eleverna vilket i sin tur främjar koncentration, studiero och studieresultat. Eleverna har haft tre 45-minuters pass per vecka med bland annat kondition och styrka. Fysiska tester samt en hälsoenkät har gjorts tre gånger under året i samband med projektet.

Enkätundersökningen visar att det finns en viss påvisbar koppling mellan deltagande och fysiskt och psykiskt mående. De flesta lärare tycker att eleverna har blivit lugnare och mer fokuserade på lektionerna jämfört med tidigare. Måluppfyllelsen är god för de klasser som har deltagit aktivt i projektet.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	<i>Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)</i>	2018	85	→	●
	<i>Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)</i>	2018	79	↗	●
E	<i>Referenskostnad grundskola, kr/elev</i>	2017	100 656*	↘	—
E	<i>Nettokostnad grundskola åk 1-9, kr/elev</i>	2017	95 775	↘	●
E	<i>Referenskostnad gymnasieskola, kr/elev</i>	2017	105 646**	↗	—
E	<i>Nettokostnad gymnasieskola, kr/elev</i>	2017	100 035	↗	●

* Referenskostnad för grundskola redovisas i kronor per elev och bygger bland annat på nettokostnaden för grundskolan i riket, andel 7-15-åringar i kommunen, andel barn med utländsk bakgrund samt antaganden om merkostnader för små skolor och skolskjuts.

** Referenskostnad för gymnasieskola redovisas i kronor per elev och bygger bland annat på nettokostnaden för gymnasieskolan i riket, andel 16-18-åringar i kommunen, elevernas programval samt antaganden om mer kostnader för små skolor, skolskjuts och inackorderingsbidrag.

En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund

● Riktningens utveckling

Den sammantagna bedömningen av riktningens utveckling indikerar en positiv riktning. När det gäller perioden 2015 till 2018 visar resultatet att Växjö elever i årskurs 9 i högre grad blir behöriga till gymnasiet. En positiv resultatutveckling kan även ses för de modellberäknade värdena som mäter kunskapsresultatet utifrån elevgruppens förutsättningar. Trenden pekar mot att under den senaste fyraårsperioden minskar avvikelsen mellan de faktiska och de förväntade värdena.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Positiv riktning för kunskapsresultaten

För att få en bild av hur verksamheterna lyckas möta skillnader i förutsättningar mäts prestationer för årskurs 9 utifrån ett modellberäknat värde som tar hänsyn till elevers sociala bakgrund. För perioden 2015 till 2018 visar resultatet för Växjö kommun en positiv utveckling för de tre modellberäknade värdena; behörighet till gymnasiet, uppnådda kunskapskrav samt meritvärde. Dock ligger de faktiska värdena även under 2018 under de förväntade. Den förändring som märks jämfört med föregående år är en förbättring på två procentenheter för andelen elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen. Under 2018 har värdet gått från att vara - 3 till - 1. Det innebär att andelen elever som uppnår målen i alla ämnen närmar sig det förväntade värdet utifrån elevernas bakgrund. Även det genomsnittliga meritvärdet har en positiv riktning med en förändring från föregående år från - 7 till - 6. Andelen elever som är behöriga till yrkesprogram är oförändrad i relation till föregående år.

Nyckeltalet andelen nyinvandrade elever som uppnår gymnasiebehörighet ger en bild av i vilken omfattning nyanlända elever i Växjö kommunala skolor når gymnasiebehörighet.

Med nyinvandrade avses skolverkets definition "elever med kortare folkbokföringstid än fyra år i Sverige". Uppgifter för juni 2018 visar att 28,5 procent av de nyinvandrade eleverna når behörighet till yrkesprogram på gymnasiet. Då uppgiften uppdateras löpande i barn- och elevadministrativa systemet är uppgiften endast en ögonblicksbild.

Barn- och elevhälsans hälsofrämjande arbete har stärkts

Barn och elever upplevs i hög grad som trygga och att de trivs i verksamheterna. Det framkommer i skolornas analyser av förskole- och skolundersökningen samt skolornas egna uppföljningar av tryggheten. Ett aktivt arbete med värdegrundsfrågor och likabehandlingsplanen sker kontinuerligt.

Barn- och elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete har stärkts genom att barn- och elevhälsans resurser utökats. Utveckling av mötesformer för professionerna har lett fram till ett stärkt kollegialt lärande, men också ökad medvetenhet kring utvecklingsbehov för att skapa likvärdighet vad gäller kompetens och omfattning. Utvecklingen förbättrar förutsättningar för likvärdighet i barns och elevers tillgång till barn- och elevhälsa. Parallellt pågår den regionala samverkan i regionen Barnens bästa gäller! i Kronobergs län. Särskilt fokus läggs på tidiga insatser för att upptäcka och förebygga särskilda behov.

Alla förskolor och skolor inom Växjö kommun har under året utvecklat likabehandlingsarbetet utifrån ny lagstiftning. Under 2018 gjordes en fördjupad uppföljning av anmälan om kränkande behandling. Resultatet visade en ökning av antalet anmälningar i jämförelse med tidigare år. Även antalet grundskolor, gymnasieskolor och förskolor som anmäler kränkande behandling har ökat. Under 2018 har nya rutiner och förenklat arbetssätt prioriterats för att anmäla kränkande behandling. Även arbetet med att systematiskt hantera rapportering och

uppföljning av frånvaro har utvecklats vilket har lett till ett intensifierat arbete med skolfrånvaro.

Insatser för kultur, läslust och fysisk aktivitet i skolan

I samverkan mellan kultur- och fritidsförvaltningen och skolbiblioteken har Växjö kommun under året arbetat med att inspirera barn och ungas läslust. Det har bland annat skett genom nätverksgrupper för arbete med litteratur och samarbete med pedagoger på förskolorna. I samverkan mellan skolan och föreningslivet har ett flertal insatser genomförts för att stimulera barn och ungdomar till daglig fysisk aktivitet. Under året har Växjö kommun även ökat tillgången till kultur i skolan genom klassbesök på konstlabb i Konsthallen. Växjö kommun har också erbjudit tematillfällen på temat yttrandefrihet och källkritik samt skolföreställningar till samtliga elever i Växjö kommuns skolor.

Hållbara måltider, god miljö och hög kvalitet på livsmedel

Växjö kommuns ambitioner för måltider innebär att de ska serveras i trivsamt miljö och utmärkas av hållbarhet, likvärdighet och god smak. Valfrihet är en viktig komponent och eleverna på kommunens skolor erbjuds två rätter varav en är vegetarisk.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar löpande tillsyn och kontroll över skolor och förskolor för att säkerställa en bra miljö och säker mat i skolorna. Jämfört med tidigare tillsynsombesök på förskolorna ses en utveckling där kunskapen kring miljöbalkens krav har ökat. Fokus vid årets tillsyn hos förskolorna var städning, ventilation och att stödja förskolornas eget arbete utifrån kemikalieplanen. Uppföljningar visar att graden av egenkontroll och hantering av kemikalieplan varierar mellan förskolorna.

Framtid och omvärld

Att arbeta för alla barns och elevers möjlighet att lyckas oavsett bakgrund är fortsatt centralt. Växjö kommuns skolor visar en positiv riktning i fråga om att minska effekterna av olika

förutsättningar. Arbetet är dock inte utan utmaningar. Målet för en mer likvärdig skola där alla barn och elever får samma möjligheter att lyckas nå så långt det är möjligt såväl kunskapsmässigt som socialt är komplext.

Skillnader i skolornas storlek och elevsammansättning, ökande antal barn och elever och svårigheter att rekrytera lärare leder till att skolors kvalitet skiljer sig åt. Skolan har ett långtgående ansvar för att möta varje elev inom ramen för undervisningen i klassrummet. Att stärka skolans kunskapsresultat och likvärdighet är nationellt prioriterat. Statsbidrag som syftar till att förstärka likvärdighet och jämlikhet införs. OECD identifierar områden där Sverige kan förbättra kunskapsresultaten för invandrare genom att motverka negativa effekter av skolval, bygga ut undervisningskapaciteten, utveckla språkutbildning och ledarskap för mångfald.

Flerspråkiga elever såväl som större kunskapskillnader mellan eleverna förstärker lärarens utmaning att anpassa undervisningen i klassrummet så att varje elev får den ledning och stimulans som den har rätt till. Behovet av individuella lösningar ökar.

2019 fortgår arbetet med studiero, trygghet och främjande och förebyggande barn- och elevhälsoarbete. Tillgängligheten till barn- och elevhälsa är central under kommande år för att öka måluppfyllelsen och välbefinnandet hos barn och elever. Arbetet med tidiga insatser förstärks och utvecklas. Särskilt fokus ligger på samverkan med socialtjänsten, hälso- och sjukvården och andra relevanta aktörer. I det fortsatta arbetet är det också centralt att utveckla förutsättningarna för nyanlända elever med begränsad skolbakgrund.

Uppdrag

● **Utveckla tidiga insatser med kompetensförstärkning inom elevhälsan**

Barn- och elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete har under 2018 stärkts genom att den förvaltningsövergripande barn- och elevhälsans resurser utökats. Detta har bland annat skett med förstärkta tjänster för skolläkare, verksamhetsutvecklare, skolpsykolog med ledningsansvar och logoped. Effekter av satsningen på elevhälsan är utökad tillgång till förebyggande och främjande arbete från skolläkare på grupp- och individnivå, bättre förutsättningar för patientsäker vård i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen samt bättre möjligheter att bedriva utvecklingsprojekt. De utökade resurserna har bidragit till säkrare myndighetsutövning genom att sårbarheten minskar. Områdescentrala elevhälsan har förstärkts med psykologer och specialpedagoger med inriktning mot neuropsykiatriska diagnoser.

Yrkesnätverk utifrån respektive profession har startats och arbetet leds av en tvärprofessionell processgrupp med representanter från varje område och profession. Detta har lett fram till en ökad medvetenhet kring utvecklingsbehov för att skapa likvärdighet vad gäller kompetens och omfattning i områdescentrala elevhälsan. Skillnader i både omfattning och kompetens mellan områdena tydliggörs i möten mellan områdena. Ett kollegialt lärande sker i yrkesnätverken genom att barn- och elevhälsans professioner möts och får möjlighet till utveckling utifrån sitt uppdrag.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Andelen nyinvandrade elever som når gymnasiebehörighet av det totala antalet nyinvandrade elever i åk. 9 (%)	2018	28,5*	—	●
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	2018	-1	→	●
Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	2018	-1	↗	●
Elever i åk. 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, meritvärdespoäng	2018	-6	↗	■

* Nyckeltalet är ett lokalt mått som saknar historisk data och indikerar därför inte utveckling över tid. Måttet går inte att jämföra med referensgruppen större stad och istället används hittills bäst inrapporterad data som bas för jämförelsen.

Foto: Mats Samuelsson

Utveckla och förvalta en växande stad, tätort och landsbygd

Bättre fungerande och mer miljösmart infrastruktur

● Riktningens utveckling

En sammanfattande analys visar att majoriteten av nyckeltalen påvisar antingen en positiv utveckling över tid eller en nivå som ligger över snittet av städerna i referensgruppen större stad. Några nyckeltal visar dock en negativ utveckling sedan förra mätningen eller ett sämre utfall än jämförbara städer. Utvecklingen av dessa nyckeltal följs noggrant.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Nöjd medborgar-index 2018

Av de grundskoleelever som är folkbokförda i Växjö kommun Under året presenterades utfallet i Nöjd medborgar-index 2018. Växjöbornas syn på Växjö kommuns gång- och cykelvägar, gator och vägar och renhållning och sophämtning har försämrats något sedan förra mätningen.

Försämringen som är tydligt urskiljbar både vad gäller gång- och cykelbanor samt gator och vägar handlar om vinterväghållningen. En tänkbar förklaring kan handla om de senaste årens nedprioritering vad gäller snöröjning på bostadsgator och omprioritering mot cykelbanor med exempelvis sopsaltning på huvudcykelstråk. Bilisterna kan uppleva detta som en försämring och cyklister som vill cykla på vintern kan anse att det vi gör inte är tillräckligt då en cyklist även måste nyttja bostadsgatorna i sin hela resa. Fortsatta analyser kommer att göras i denna fråga för att få en fördjupad bild av vad Växjöborna tycker är viktigt.

Den lilla försämring som kan urskiljas vad gäller renhållning och sophämtning generellt är nära oförändrad sedan föregående mätning.

Förtätning och grönytor i ett hållbart och attraktivt samhälle
Växjö kommun växer i snabb takt och kommer enligt befolk-

ningsprognosen att uppnå hundratusen invånare runt år 2024. För att skapa ett hållbart och attraktivt samhälle måste förtätning ske med hänsyn tagen till grönstrukturprogrammet och med beaktande av hur vi kan integrera ekosystemtjänster i samhällsbyggandet.

Det sker i dag en förtätning av bostäder inom delar av staden som har längre än 300 meter till tillräckligt stora gröna miljöer. Ett exempel på ett sådant område är stationsområdet. Förtätning inom dessa delar av staden bidrar till att bostadsbeståndet ökar och att fler bostäder byggs i attraktiva lägen. Samtidigt påverkar ett ökat bostadsbyggande i dessa områden andelen Växjöbor som har högst 300 meter till ett tillgängligt park- eller naturområde. Mot bakgrund av denna problematik kommer uppdraget om att ta fram ett förslag till hur gröna miljöer kan skapas alternativt kompenseras inom områden där boende idag inte har tillgång till tillräckliga gröna miljöer inom 300 meter att utföras under 2019.

Ett arbete med att ta fram ett förslag på en övergripande grönstruktur för Västra mark har påbörjats under året. Förslaget kommer att presenteras under 2019 och kommer att öka kunskapen om hur gröna miljöer kan utvecklas och integreras i planeringen. I detta sammanhang beaktas även frågan om hur ekosystemtjänster kan integreras i samhällsbyggandet när nya områden utvecklas i kommunen.

Inom ramen för planprocessen pågår insatser för att i områden med rik biologisk mångfald identifiera naturvärden. När naturvärden är identifierade följer bedömningar om hur dessa kan bevaras och om eventuellt förstörda värden kan kompenseras genom att tillföra alternativa värden. Under 2018 fick Växjö ett nytt naturreservat, Hovshaga, med syfte att stärka friluftsliv, naturnära motion och rekreation.

Flera insatser som stärkt den konstnärliga gestaltningen i det offentliga rummet har genomförts. Bland annat har en multifunktionell mötesplats invid Trummen tillskapats och bostadsområdet Torparängen har fått en ny gestaltning.

Hållbar stadsplanering med träbyggnadsstrategi

Ett viktigt instrument i kommunens arbete med hållbar stadsplanering är träbyggnadsstrategin som beslutades av kommunfullmäktige i oktober. Ett av skälen till att en ny strategi togs fram är att det just nu sker förändringar på marknaden som kräver en uppdaterad strategi om Växjö fortsatt ska vara i framkant och behålla sin position när det gäller trähusbyggnation. Förändringar på marknaden som påverkar vårt arbete avser utvecklingen av produktions- och byggprocesser, Boverkets regelsystem och krav på ökat klimatperspektiv i byggandet. Teknik- och byggsystemutvecklingen samt antalet aktörer på träbyggnadsmarknaden är ytterligare faktorer som har en inverkan på träbyggnadsstrategins tillämpning.

Kommunkoncernen medverkar i många forum för att öka kunskapen och sprida inspiration kring träbaserat byggande. Många träbyggnationer pågår både internt i kommunkoncernen och på mark som kommunen har sålt. Bland annat färdigställdes kvarteret Docenten i augusti med nära 250 lägenheter. Projektet är träbaserat och husen har solceller på taket. Även byggnationen av Växjös nya stations- och kommunhus är ett träbaserat projekt som påbörjades under året. All nybyggnation i kommunkoncernen projekteras för att minst uppfylla kraven enligt Miljöbyggnad silvernivå.

Målet är att 50 procent av de kommunala bolagens nyproduktion ska vara träbaserad fram till 2020. Till och med 2018 är andelen 46,1 procent vilket är en ökning från året innan. Utfallet indikerar att målet kan nås om nyproduktionen av träbaserade bostäder fortskrider på liknande sätt framöver.

Cykelleder och kollektivtrafikkörfält växer fram

Ett kontinuerligt arbete pågår hos nämnder och bolag för att

utveckla och bygga ut den tekniska infrastrukturen i takt med att kommunen växer. Flera större satsningar har inletts under året för att få fler att cykla och åka buss. Utmed Söderleden har en ny cykelled färdigställts som utgör en viktig länk mellan Teleborg och Arenastaden. Utmed Storgatan och Sandsbrovägen har under hösten cykelöverfarter byggts som ger cyklister företräde framför bilister i korsningar. Kollektivtrafikkörfält på både Liedbergsgatan och Storgatan pågår är färdigställda. Både i Rottne och vid Elin Wagners skola har det satsats på cykelväg som gör det trafiksäkert för skolbarn.

Nyckeltalet som indikerar kommunens kostnad för vägar och parkering påvisar en markant ökning under 2017. Anledningen till denna ökning är en jämförelsestörande post avseende medfinansiering av trafikplats Fagrabäck som i bokslut 2017 belastade resultatet med en engångssumma. Dock är den påvisbara ökningen över tid att hänföra till den växande staden och alla de investeringar som genomförts och alltjämt planeras.

Körsträckorna med bil per invånare i Växjö fortsätter att öka. Även bilinnehavet per invånare ökar. Jämfört med andra större städer i Sverige ligger Växjös värde något högre i antal körda mil per invånare men samtidigt kör vi kortast sträcka bland kommunerna i Kronobergs län. Detta kan tyda på att ju större landsbygd som finns i kommunen desto längre tenderar körsträckan per invånare att bli.

Satsningar i infrastruktur kompletteras med beteendepåverkande åtgärder inom ramen för mobility management och insatser för att ta fram ett nytt trafiksäkerhetsprogram. Vidare förbereds införande av ett P-ledningssystem i Växjö stad. Det har under året tillskapats fyra nya laddplatser för elbilar i samband med byggnationen av hus O och hus Epic på Campusområdet.

Regional samverkan i Södra Smålands Avfall och Miljö

Växjö, Tingsryd, Älmhult, Lessebo och Markaryds bildade under 2019 det gemensamma renhållningsbolaget Södra Smålands Avfall och Miljö. Bolaget kommer att ansvara för sophämtning, återvinningscentraler och slamtömning för cirka 140 000 invånare i fem kommuner. Bolaget inledde sin operativa verksamhet i januari 2019. Kommunfullmäktige fattade under året beslut om att bygga en ny återvinningscentral i Växjö kommun som stod klar vid årsskiftet. Parallellt med förberedelserna inför bildandet av avfallsbolaget Södra Smålands Avfall och Miljö förbereds det för införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar. För Växjös del kommer detta att ske i inledningen av 2020.

Olika förutsättningar för VA-verksamhet i Sverige

Nyckeltalet som indikerar kostnad för vattenförsörjning och avloppshantering visar att Växjö kommun har en högre kostnad för VA per invånare än medelvärdet för jämförbara kommuner. Jämförelsegruppen inkluderar ett urval av åtta kommuner i referensgruppen större stad som driver verksamheten i förvaltningsform i motsats till bolagsform. Anledningen till att Växjö har en något högre kostnadsbelastning än övriga kommuner beror på närheten till vatten, anläggningarnas ålder, anläggningarnas status och beskaffenhet, räntebelastning på låneskuld och tillkommande kostnader som arrendeavgift för ledningar i kommunal mark.

Framgångsrik bottenbehandling av Växjösjön

Under 2018 slutfördes bottenbehandlingen av Växjösjön. Växjösjön mår bättre än någonsin och siktdjupet har efter att behandlingen slutfördes varit väsentligt bättre än tidigare. Även i Södra Bergundasjön där ett reduktionsfiske genomfördes under 2017 och 2018 syntes stora förbättringar i siktdjupet.

Framtid och omvärld

Att staden utvecklas till en attraktiv och hållbar plats blir allt viktigare för att attrahera människor och skapa en ökad till-

växt. Idrott, kultur och attraktiva boendemiljöer är exempel på faktorer som är viktiga för stadens långsiktiga utveckling och attraktionskraft.

På grund av den högkonjunktur som har varit i bostadssektorn och det faktum att det finns få producenter av flerfamiljshus i trä har tillverkarna haft svårt att hålla rimliga leveranstider. Under 2018 beslutade Södra, StoraEnso och SetraTrä att starta produktion av korslaminerat trä och limträ i södra Sverige. Denna tillverkning leder troligtvis till större konkurrens och kortare leveranstider inom denna sektor vilket sannolikt kan främja en ökad byggnation i trä.

En trend inom fastighetsbranschen är digitalisering och byggnation av smartare hus med exempelvis sensorer för mätning och styrning av olika tekniska funktioner. Användandet av nya e-tjänster ökar och förväntas fortsätta öka inom stadsbyggnadsområdet. Även arbetet med digital transformation i syfte att arbeta smartare och mer digitalt är något som utvecklas ständigt.

Vilken utvecklingsstrategi kommunen väljer i den nya översiktsplanen och hur kommunen fortsatt förtätas påverkar utvecklingen av infrastrukturen. Den samhällseliga infrastrukturen behöver utvecklas för att tillgodose behov ur både ett tekniskt och hållbarhetsmässigt perspektiv.

Uppdrag

● **Genomföra tillväxtinvesteringar och barmarksunderhåll**

Arbetet med tillväxtinvesteringar och barmarksunderhåll i generell mening ingår i den ordinarie verksamheten som tekniska förvaltningen bedriver i enlighet med upprättad verksamhetsplan och är inte att se som ett uppdrag i styrmodellens mening.

Genomförandet av tillväxtinvesteringar pågår och arbetet med lekplatsen vid Limnologen, Geometriparken, är i full gång. En del av Geometrikeplatsen är klar och togs i anspråk innan jul. Resterande del av Geometriparken färdigställs under våren 2019. Komplettering av tak på cykelparkeringar vid stationsområdet har färdigställts likaså cykeltunnlarna vid Bredvik.

Försök har genomförts med hetvatten vid ogräsbekämpning under våren 2018. Åtgärden avbröts under sommaren då den extrema värmen gjorde att ogräset inte växte. Försöken kommer att återupptas under 2019.

▶ **Genomföra hållbara mobilitets- och infrastruktursatsningar**

Tekniska nämnden driver tävlingen Cykelvänlig arbetsplats med syftet att stimulera arbetsgivare till åtgärder för att få medarbetarna att välja cykel framför bil som transportmedel. Under hösten 2018 startade byggandet av Växjös första cykelöverfarter på Storgatan och Sandsbrovägen. Parallellt med byggandet har en omfattande informationskampanj om cykelöverfarter också genomförts. Växjö kommun är medlem i föreningen Cykla mer. Föreningen genomförde under våren en kampanj för att påverka kommuninvånarna till en positiv inställning till cykling. Kampanjen innehöll informationsblad och filmer som visades bland annat på biografen, teve och annonser i Smålandsposten.

I maj 2018 anordnades mötesplatsen, Hållplatsen, på Teatertorget i samband med Vårstad. Fokus var på trafik, cykling och klimat i vår stad. Tjänstepersoner och politiker från Växjö kommun fanns tillgängliga för frågor och synpunkter från allmänheten. En ny gång- och cykelväg genom Rottne centrum till rondellen på Växjövägen har byggts. Den ansluter till den gång- och cykelväg som Trafikverket byggt från Rydet mot Brittorp.

▶ **Säkerställa stamnätsutbyggnaden av bredband i hela kommunen**

Veab arbetar kontinuerligt för att bygga ut och underhålla ledningsnätet för el, fjärrvärme, fjärrkyla och fiber. Arbetet sker förebyggande och reinvesteringar görs för att förebygga oplanerade driftstörningar. Tillgängligheten av fiberinfrastruktur ökar kontinuerligt över hela kommunen genom egen utbyggnad och samverkan med övriga aktörer. I Wexnets ägarkommuner sker en snabb bredbandsutbyggnad. Denna snabba utbyggnad underlättas av det gemensamma ägandet av Wexnet.

Wexnet har kraftfullt fortsatt fiberutbyggnaden med stora utbyggnadsområden i samtliga fyra ägarkommuner. Till färdigställda områden hör bland annat Helgevärma och Rottne i Växjö kommun samt Moheda i Alvesta kommun. Både

försäljning och leverans av fiberanslutningar nådde under 2018 rekordnivåer, med drygt 4 400 nya anslutningar i respektive kategori.

Wexnets målsättning är att möjliggöra minst 100Mbit/s till 95 procent av hushåll och företag år 2020 och därmed följa regeringens bredbandsstrategi. Denna målsättning räknar Veab med att kunna uppfylla.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	2017	79	↗	■
Nöjd Medborgar-Index -Gång- och cykelvägar	2018	57	↘	■
Nöjd Medborgar-Index - Gator och vägar	2018	58	↘	●
Nöjd Medborgar-Index - Renhållning och sophämtning	2018	69	↘	●
Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än ett hektar (%)	2018	89,1	↘	■
Andel av kommunal nybyggnation som är träbaserad (%)	2018	46,1	↗	■
Energianvändning per invånare, kWh/inv	2017	26 799	↗	●
Antal mil per invånare när det gäller biltrafiken	2017	676	↘	■
E Fjärrvärmepris inkl. moms för typfastighet enligt Nils Holgersson-modellen, kr/kvm	2018	135	↘	●
E Kostnad väg- och järnvägsnät, parkering, kr/inv	2017	2 276	↘	■
E Kostnad vattenförsörjning och avloppshantering, kr/inv	2017	1 985*	↘	■
E Kostnad avfallshantering, kr/inv	2017	971*	↘	●

* Nyckeltalets jämförelsebas i Koladas kommungrupp större stad har justerats. De städer i gruppen som bedriver VA- och renhållningsverksamhet i bolagsform har tagits ur jämförelsegruppen för att få ett rättvisande jämförelsevärde.

Fler bostäder och minskad segregation

● Riktningens målets utveckling

Växjö kommun har under de senaste åren varit inne i en kraftig expansionsfas med exploatering av främst bostäder. Detta avspeglar sig i samtliga nyckeltal för resultat och kvalitet som både påvisar en positiv utveckling sedan senaste mätning och ligger över genomsnittet för jämförbara städer.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Hållbar nyproduktion av bostäder i och utanför Växjö stad

Hållbar nyproduktion av bostäder i och utanför Växjö stad
Växjö kommun har högt ställda ambitioner när det gäller nyproduktion av bostäder. Arbetet med att skapa god bebyggd miljö, sunda hus samt säkra och trygga miljöer uppmärksammandes av Sveriges Arkitekter i och med att Växjö utsågs till Årets Arkitektkommun 2018. Utbyggnad och planering pågår för närvarande på stationsområdet, Arenastaden, Vikaholm, Bredvik, Hovshaga Centrum, Torparängen, Bäckaslöv och Välle Broar.

Det finns även flera utbyggnadsområden i orterna utanför Växjö. I Gemla/Öpestorp pågår planläggning och i Braås, Rottne samt Gemla/Öpestorp ska detaljplanerna projekteras så att utbyggnad kan ske och försäljning utföras under 2019. De framtagna detaljplanerna för bostäder i Braås, Rottne och Gemla/Öpestorp innehåller både kvarter för flerbostadshus och villatomter. Under året har ett bostadsområde med nio villatomter byggts ut vid Kavallerivägen i Ingelstad och fem av dessa har sålts under året. Tillgången på villatomter i orterna utanför Växjö är god och vid årsskiftet fanns 34 tomter till försäljning.

Under året har det sålts fem villatomter på Torparängen, 23 tomter på Vikaholm samt 12 tomter i orterna utanför Växjö. Växjöbostäder har under året färdigställt 248 träbaserade

lägenheter i kvarteret Docenten. Produktion pågår även av 85 träbaserade bostäder i kvarteret Arken med inflyttning under 2019.

Antalet färdigställda bostäder under året blev 1 487 stycken vilket är en ökning jämfört med 2017 då 730 lägenheter färdigställdes. Denna siffra ligger i nivå med bostadsprognosen för 2018. Antal påbörjade lägenheter är dock betydligt lägre under 2018. Under året påbörjades byggnation av 424 lägenheter vilket är en minskning med 843 lägenheter jämfört med 2017. Detta sammanvägt tyder på att byggnationstakten under de närmaste åren framöver kommer att minska.

God planberedskap och tillräcklig markreserv möjliggör långsiktig tillväxt

Planberedskapen är god. Under 2018 har detaljplaner för 580 bostäder fått laga kraft. Detaljplanerna finns inom stadsdelarna Räppe, Centrum, Hovshaga, Väster och Öster. Tre detaljplaner som medger 1 000 bostäder på Väster, Hovshaga och Teleborg var vid årsskiftet överklagade. I dagsläget finns 3 000 planerade bostäder i tecknade avtal som ännu inte är påbörjade. Detta visar att förutsättningarna för en fortsatt hög takt i bostadsproduktionen finns men marknaden styr i vilken takt de kommer att byggas ut. Genom att ligga i framkant med att ta fram nya detaljplaner för fler bostäder ökar också möjligheten att fler bostäder verkligen byggs. Därmed kortas ledtiderna i samhällsbyggnadsprocessen.

En viktig faktor för att kunna växa långsiktigt över tid är att ha en markreserv. Under året har det utförts strategiska markförvärv både för bostads- och verksamhetsmark. I den växande staden behöver även kommunala nyttolokaler tas fram och en ny lokalförsörjningsprocess har införts för att säkerställa en ändamålsenlig hantering. I och med denna nya arbetsordning läggs ett större fokus på att få fram ett samordnat underlag för ändamålslokaler för hela kommunen och därmed

få en tydlig bild av helheten och det samlade behovet. Markanvisningar har även skett till privata byggherrar för förskolor. Det är ett nytt arbetssätt där privata byggherrar förbinder sig att både bygga och driva förskolor istället för att det sker i kommunal regi.

Uppdrag om en ny kommunövergripande översiktsplan har givits och arbetet pågår. Det har tagits fram ortsanalyser för staden och kommundelarna, omvärlds- och framtidspaning, regional analys och analys av mål, planer och program. Översiktsplanen ska vara helt klar år 2020. Ett strategiskt arbete pågår även med en övergripande struktur för bland annat området från Telestad i södra Växjö stad till Tävelsås för att se hur Växjö kan växa söderut. Att ha en strategisk plan på hur kommunen ska växa långsiktigt och hållbart är en förutsättning för att kunna planera nya bostads- och verksamhetsområden.

För att förbättra arbetet med samhällsplaneringen har en utredning kring arbetsflödet i huvudprocessen Förvalta en växande stad, tätorter och landsbygd utförts. Utredningen färdigställdes under hösten och ett förbättringsarbete är igångsatt.

Blandade upplåtelseformer bidrar till social hållbarhet och minskad segregation

En behovsanalys för bostadsförsörjning 2019 är framtagen och beslutad. Åtgärder och förslag beskrivs i internbudgetar och affärsplaner. Arbetet med bostadsförsörjningsfrågorna är av stor vikt för att minska segregationen i samhället. I projektet VäxjöBo har samverkansformer mellan de kommunala bostadsbolagen och nämnden för arbete och välfärd med syfte att bosätta nyanlända tagits fram och prövats. Projektet har lett till att privata hyresvärdar har identifierats som hyr ut till nyanlända och andra grupper både inom Växjö stad och Lammhults tätort.

I de markanvisningar som utförts under 2018 har de av kommunfullmäktige antagna riktlinjerna för markanvisningar, optioner och exploateringsavtal i Växjö kommun tillämpats. I dessa riktlinjer anges att bland annat kriterier för mångfald i boendet, miljö, konkurrens och mångfald på marknaden samt gestaltning ska utgöra beslutsunderlag vid markanvisningstävlingar. Dessa kriterier främjar en hållbar stadsutveckling. Nya områden planeras med blandade upplåtelseformer och med olika typer av bostäder för att skapa socialt hållbara bostadsområden. Den bostadsprognos som gjordes för 2018 visade att det som skulle färdigställas bestod av 58 procent bostadsrätter, 38 procent hyresrätter och 4 procent äganderätter. Fördelningen av upplåtelseformer i Växjö kommun är 48 procent hyresrätter, 37 procent äganderätter och 15 procent bostadsrätter. De lägenheter som färdigställdes under 2018 fördelade sig på 82 småhus och resterande del består av rad/parhus, kedjehus och flerbostadshus. En blandning av upplåtelseformer och hustyper i bostadsområdena är en viktig faktor för att minska segregationen.

Växjöbostäder håller på att projektera för 100 nya bostäder inom Arabyområdet där möjligheten att bygga med upplåtelseformerna bostadsrätt eller ägarlägenhet ska prövas. Ytterligare 50 nya bostäder projekteras på ägd mark i området. En blandning av upplåtelseformer i bostadsområdena är en viktig faktor för att minska segregationen och underlättar även möjligheten att kunna göra en bostadskarriär inom sitt bostadsområde.

Under året har Vidingehem initierat en rad byggprojekt i egen regi och tillsammans med utbildningsnämnden och omsorgsnämnden. Det har exempelvis färdigställts ett särskilt boende för omsorgsförvaltningen i Bramstorp och en ny gymnastiksal på Sandsbro skola.

Framtid och omvärld

Växjö kommun har en fortsatt stark befolkningsutveckling och var stadens nya invånare bosätter sig har stor inverkan

på utbyggnaden av bostadsområden, skolor, förskolor och äldreomsorg. Det är en utmaning att planera för nya stadsutvecklingsprojekt och bygga bostäder och ändamålslokaler samtidigt som framkomligheten ska fungera och förväntningarna på Europas grönaste stad ska tillgodoses.

Högkonjunkturen inom byggsektorn tenderar nu att mattas av. I Växjö kommuns bostadsprognos noteras att antalet påbörjade bostäder har minskat under 2018. Det får till följd att färre nyproducerade bostäder kommer att färdigställas under kommande år jämfört med rekordåret 2018. En tendens runt om i landet är att också att bostadspriserna inte ökar i samma takt som de senaste åren och att bostadsköpen i regel tar lite längre tid. Bostadsutbudet behöver också i högre grad motsvara behovet och utvecklas på ett sådant sätt att fler Växjöbor kan efterfråga bostäderna. Dagens situation med en orolig omvärld ställer och kommer att ställa stora krav på

många olika delar av kommunens verksamhet, bland annat att få fram ändamålslokaler, boenden och bostäder i olika former. Att möta detta behov med ökad nyproduktion då betalningsförmågan inte alltid matchar boendekostnaden är svårt.

Att använda livscykelkostnader som bas för investeringsbedömning och driftkostnadsanalys tillämpas i allt högre grad även i kommunal byggverksamhet. Det innebär att hänsyn tas till alla de kostnader som kan uppstå under en byggnads nyttjandetid, istället för att enbart se på den initiala investeringskostnaden. Ofta visar kalkylerna att miljöanpassade produkter är bättre ur ett totalekonomiskt perspektiv.

Arbetet med en ny översiktsplan för Växjö kommun pågår och ska vara klar under 2020. Vilken utvecklingsstrategi kommunen väljer kommer att påverka hur staden och kommunen kommer att växa och förtätas framöver.

Uppdrag

Hantera bosättningslagen och ansvara för uppföljning av etableringsboende

Bostadsbolagen sköter uppdraget avseende bosättningslagen och hanterar aviseringar från Migrationsverket, matchning av bostad, upprättande av tvååriga hyresavtal med avsägande av besittningsrätt och krav på deltagande i etableringsprogram och uppföljning. I rådande bostadsbrist har det varit en stor utmaning att hitta bostäder och att samtidigt eftersträva en spridning av etableringsboenden för att undvika segregerade områden.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv.	2017	6	↗	●
Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv.	2017	2	↗	●
FOKUS ranking Här är det bäst att bo, plats i ranking	2018	10*	↗	●
FOKUS mått på boendepremie, placering	2018	15*	↗	●
Boendesegregationsindex	2016	37,5	↗	●
Fysisk tillgänglighet - sammanlagt resultat, andel (%) av maxpoäng (-2016)	2016	76	↗	●
E Kostnad fysisk o. teknisk planering, bostadsförbättringar, krl/inv	2017	711	↘	●

* Nyckeltalet kan inte jämföras med referensgruppen större stad varför jämförelsebas utgörs av hittills bäst inrapporterad data för Växjö kommun.

Stödja individen för ett tryggt och självständigt liv

Tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov

● Riktningens utveckling

Den sammantagna bedömningen är en positiv utveckling mot målet om en tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov. Analysen av 2018 års resultat visar att nyckeltalen för resultat och kvalitet har en positiv utveckling där brukarbedömningen inom kommunens hemtjänst visar på en fortsatt hög nivå strax över snittet för andra större städer. Brukarbedömningen inom äldreomsorg särskilt boende visar på en smärre nedgång men med en sammantaget stor andel nöjda och ett resultat som ligger fortsatt över snittet jämfört med andra större städer.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Nöjda omsorgstagare och ökat fokus på det systematiska kvalitetsarbetet

Växjö äldreomsorg har under flera år visat goda resultat i brukarundersökningar. I både särskilt boende och hemtjänst upplever sig omsorgstagarna sammantaget nöjda och de upplever sig även få ett bra bemötande från personalen (92 procent respektive 96 procent). Den nationella brukarundersökningen inom omsorg funktionsnedsättning visar överlag goda resultat som går i linje med riket. De enheter som har en lägre måluppfyllelse utarbetar handlingsplaner med insatser som ska förbättra den upplevda nöjdheten. Sammantaget bedöms kvaliteten i äldreomsorgen och omsorg funktionsnedsättning ha varit god utifrån goda resultat i brukarundersökningar och de granskningar som gjorts. Arbete med kvalitetssäkring och fortsatt utveckling av utmärkelsen Omsorg i toppklass har fortgått. I slutet av året beslutades att under 2019 inrätta kvalitetsråd på samtliga enheter inom omsorgen som en del i att förbättra måluppfyllelsen ytterligare med fokus på ökad delaktighet och att föra kvalitetsresultaten närmare verksamheten.

Som ett led i att förbättra verksamheten har det under året även genomförts brukarundersökningar inom följande områden: socialpsykiatrins boenden och boendestöd, träffpunkterna, missbruks- och beroendevården, försörjningsstöd samt den sociala barn- och ungdomsvården (ungdomar 13 år eller äldre, vårdnadshavare, ensamkommande). En brukarundersökning har gjorts gällande ensamkommande ungdomar och deras boendesituation. Under året har det för dessa verksamheter inrättats ett förvaltningsövergripande kvalitetsråd med syfte att få till stånd ökad systematik i det samlade kvalitetsarbetet.

Under 2018 har ett processorienterat utvecklingsarbete genomförts som syftar till att förbättra flöde och effektivitet i processen för myndighetsutövning gentemot invånare med sammansatta behov av omsorg och stöd där handläggning från flera förvaltningar är aktuell. År 2019 planeras för fortsatt utveckling inom området.

Samarbete mellan daglig verksamhet och IKEA

Samarbetet mellan de dagliga verksamheterna Papperian och Textilgruppen och IKEA inleddes 2016. Alster från daglig verksamhet återfinns på produkter så som keramikfigurer, kökshanddukar och servetter. Med start i februari 2019 kommer unika och färgstarka mönster, utformade av deltagare vid daglig verksamhet i Växjö synas i IKEA-varuhus över hela världen.

Utvecklade måltidsrutiner för en förbättrad måltidsupplevelse, säker mat med variation och kvalitet

Under året har arbetet för att ge omsorgstagare en förbättrad måltidsupplevelse fortsatt genom flera insatser. Bland annat har en metod för att utarbeta måltidsrutiner och utveckla måltiden på särskilt boende tagits fram. Inom omsorg funktionsnedsättning finns utbildade måltidsombud på 27 gruppbofasta och korttidsboenden. Kommunen arbetar fortlö-

pande med utveckling av gemensamma matsedlar, variation och kvalitet. 2018 års enkät för matdistribution visade ett gott resultat där 82 procent av omsorgstagarna är nöjda.

Goda möjligheter för löpande styrning mot en förbättrad kontinuitet

Under året har flera insatser genomförts för att förbättra kontinuiteten inom framför allt hemvården. Målnivåerna nås ännu inte men det finns bra hjälpmedel för att löpande kontrollera och styra kontinuiteten via planeringssystem och mobilt system för utförande av hemtjänst (mobil hemtjänst). Orsaker som försvårar goda resultat är bland annat sjukfrånvaro och för stora hemtjänstgrupper. För att förbättra kontinuiteten behövs under 2019 fortsatt fokus på utbildning, handledning och löpande uppföljning.

Ett samlat förebyggande arbete och bästa effektiva omhändertagningsnivå (BEON)

Inom äldreomsorgen har stort fokus riktats mot ett samlat förebyggande arbete och en utveckling mot bästa effektiva omhändertagningsnivå (BEON). Målbild och strukturer har byggts upp för att successivt under 2019 i högre grad hänvisa till förebyggande insatser och göra hemtjänsten än mer trygg bland annat genom ökad kontinuitet. Myndighetsutövningen ska med följsamhet och mer likvärdigt utgå från vägledningen. För att stödja målet har det på myndighetssidan skapats en ny organisation med förstehandläggare som kan utgöra stöd och support i handläggarnas bedömningar utifrån vägledningen. Genomslaget resultatmässigt i myndighetsutövningen och hemtjänsten är än så länge litet. Detta är förväntat då organisationerna är stora och frågornas komplexitet hög. För att bädda för goda resultat långsiktigt fortsätter projektet under 2019 och samarbetet med seniorlotsen fördjupas. Under året har kommunens seniorlotsen permanentats. Seniorlotsen är ett stöd för äldre som bor kvar i det egna hemmet att hitta rätt i samhället, både inom kommunens verksamheter och bland andra aktörer.

En modell för förebyggande hembesök har arbetats fram under året. Arbetet har inneburit många besök hos äldre som inte har insatser från omsorgen. De äldre har fått information om bland annat säkerhet i hemmet, vikten av god nutrition och om seniorlotsen. Uppföljningen visar på ett gott resultat då de flesta personerna aktivt gjort någon förändring utifrån tipsen efter besöket.

Effektivitet

Nyckeltalen för effektivitet (2017) indikerar en utveckling i rätt riktning för äldreomsorgen som efter att nettokostnadsavvikelsen ökade 2016 återigen har närmat sig referenskostnaden. Växjö ligger också på samma nivå som snittet för större städer. Nettoavvikelse för LSS har åren 2015–2016 legat strax under referenskostnaden, för 2017 noteras ett något högre kostnadsläge än statistiskt förväntat (0,4 procent) och i relation till utfallet för andra större städer. Resultatet tycks påverkas av främst två saker; dels en ökning av kostnaderna för boendeplatser för vuxna där Växjö dock fortfarande ligger på en nivå under snittet per plats för större städer, dels en ökning i kostnaderna för personlig assistans vilket till viss del beror på en faktisk ökning av kostnaderna jämfört med föregående år. Det beror även på att intäkterna på området har också minskat på grund av det osäkra läget kring rätten till ersättning ifrån Försäkringskassan för utförda arbetstimmar.

E-tjänster för ökad delaktighet

Under året har det genomförts vidareutveckling och informationsspridning av Mina sidor för försörjningsstöd för att individer ska kunna följa sitt eget ärende och därmed öka sin delaktighet. Det har införts digitala lösningar för att öka effektivitet och förenkla i syfte att frigöra tid och resurser. Exempel på detta är intern orosanmälan, anslutning till nationell e-tjänst FamiljehemSverige.se, samt anslutning till Migrationsverkets nationella tjänst gällande redovisning kopplade till arbetet med ensamkommande ungdomar.

Upphandling – serviceboende

Under 2018 undertecknades två nya avtal kring boende. Det är första gången Växjö kommun genomfört upphandling som omfattar både nybyggnation och drift av serviceboende enligt lag om stöd och service (LSS) och i viss mån Socialtjänstlagen (SoL). Nästa steg i processen är att utförarna ansökt om bygglov, uppföra byggnad samt söka tillstånd från IVO.

Ställföreträdarskap utifrån behov

Under året har det genomförts insatser för att den enskilde ska ha ställföreträdarskap som motsvarar behovet genom att bland annat hänvisa de som ansökt om att få god man till den nya möjligheten att använda sig av anhörigbehörighet. Fokus har även legat på att ställföreträdare ska ha rätt kompetens genom bland annat utbildning av nya ställföreträdare, boken Den gode mannens ABC, mentorering via godmansföreningen och föreläsning och stöd i samband med upprättande av årsredovisning. Utifrån granskning av årsredovisningar har ställföreträdarna även fått information om hur de ska hantera redovisningen och uppdraget på ett korrekt sätt.

Framtid och omvärld

Omvärldsanalysen visar flera utmaningar med fler äldre, kompetensförsörjning och förändrade och ökade krav och förväntningar på kommunens service och tjänster. Antalet vård- och omsorgsaktörer som den enskilde behöver ha kontakt med ökar och en generell utmaning inför framtiden blir att samordna myndighetsutövning och insatser på ett effektivt sätt. En utveckling som påverkar verksamheten är att antalet patienter med avancerad hemsjukvård har ökat vilket ställer nya krav på kompetens och organisation. Det pågår också flera nationella utredningar som kan få stor betydelse för verksamheten: God nära vård samt översynerna av Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service (LSS). Dessa följs noggrant för att kunna möta eventuellt föreslagna förändringar.

Att arbeta förebyggande och för en utveckling mot bästa effektiva omhändertagarnivå är grunden för att kunna hantera såväl utmaningar i framtidens kompetensförsörjning som att möta de demografiska utmaningarna. Projektet BEON fortsätter 2019 med fortsatt fokus för en effektiv myndighetsutövning och ökad trygghet i hemvården. En nyckelfråga för ökad trygghet är god kontinuitet där måluppfyllelsen behöver öka under 2019.

Ny teknik skapar möjligheter att förbättra och komplettera insatser/processer samt utveckla nya effektiva arbetssätt. Ett exempel är nattinsyn via digitala kameror som har potential att öka såväl den enskildes trygghet som att bidra till effektivare arbetssätt. En av utmaningarna ligger i att kunna anpassa verksamheten och dra nytta av den teknik som finns. Inom omsorgen fortsätter automatisering med fler administrativa processer och automatiseringen av ekonomiskt bistånd under 2019. Vad gäller ekonomiskt bistånd är förhoppningen att ha en e-tjänst på plats under våren 2019 och en digital medarbetare i slutet av 2019.

Uppdrag

● **Utred om ansvaret och resurserna för öppen förskola bör finnas hos utbildningsnämnden eller nämnden för arbete och välfärd**

En utredning har genomförts av öppna förskolans syfte och funktion för en ökad förståelse för om och hur verksamheten kan stärkas genom organisering. Nuvarande organisering av öppna förskolan på familjecentralen i Araby fungerar väl och skapar kontaktvägar och kunskapsutbyten mellan utbildningsförvaltningen och förvaltningen för arbete och välfärd samt Region Kronoberg. De utmaningar som har identifierats bedöms kvarstå även om en gemensam organisering skulle bildas, bland annat genom att Region Kronoberg är en ytterligare samverkansaktör. I utredningen bedöms det finnas fler fördelar med att behålla nuvarande organisering för att inte tappa viktiga ingångar och kontaktvägar i förvaltningarna som gör familjecentralen unik och som bedöms vara vital för familjecentralens och öppna förskolans funktion.

● **Minska risken för över- och underkapacitet i hemtjänsten och i särskilt boende**

Sedan hösten 2017 finns ett överutbud av platser i särskilt boende. Resursen särskilt boende har som en konsekvens begränsats till riktvärdet 725 - 750 platser. I nuläget är cirka 50 platser tomma. Tomplatserna återfinns huvudsakligen på det nya särskilda boendet Vintergatan, men under året även många tomma platser på de kommunala boendena. En spridd tomplats kostar cirka 500 tkr per år efter arbete med att anpassa bemanningen. Ytterligare åtgärder för att hantera överutbudet planeras 2019. Under året har det genomförts flera insatser inom ramen för uppdraget:

Samtliga enheter inom äldreomsorg och omsorg funktionsnedsättning ska arbeta med systemet Time Care Planering (TCP) vilket fungerar väl på många enheter men ännu inte på alla. I ett optimalt läge råder balans mellan bemaningsbehov och schemalagd tid. Då används personalresurser när och där de behövs och ekonomisk hushållning sker. Implementeringsarbetet med särskild resurs fortsätter under 2019 med fokus på vissa enheter.

Hemtjänsten, som per definition är en rörlig verksamhet, har under året emellanåt haft både över- men framförallt underkapacitet på en del enheter. För att bättre möta detta har en modell tagits fram för att byta personal mellan enheter och få full effekt av systemet mobil hemtjänst, bland annat genom systematiskt trimmad planerad tid utifrån faktiskt utförd tid. Modellen väntas ge effekt under 2019.

● **Öka mobilitet i hemtjänst och hemsjukvård, exempelvis trygghetskameror i hemmet**

Under 2018 har intern digital vårdplanering startat. Syftet är att öka möjligheten att enklare delta vid en vårdplanering samt att anhöriga kan delta på distans. Effekten är minskad körtid och effektivare vårdplaneringar. Arbetssättet används dock inte i den utsträckning som var tänkt vilket delvis kan bero på en svår bemanningssituation inom vissa delar av verksamheten.

I hemvården finns en arbetsgrupp kring digitala inköp med läsplattor som visar goda resultat. Vidare har förvaltningen arbetat med hemtjänstgrupper för att försöka utveckla avlösning och social samvaro med aktiviteter kring iPads. Därtill finns även möjlighet för omsorgstagarna att få tillsyn via trygghetskamera. Detta har dock hållits tillbaka under delar av sommar och höst 2018 och de privata utförarnas omsorgstagare har inte möjlighet att erbjudas insatsen i nuläget. Åtgärder har gjorts för att underlätta för medarbetarna och fortsatta åtgärder planeras för 2019, bland annat sätta fasta tider för när e-tillsynerna kan utföras under natten.

Det finns nu möjlighet för mobila arbetssätt för handläggare, chefer och legitimerad personal. Detta öppnar upp för effektivare arbetssätt och är säkert med rätt information tillgänglig när det behövs. Färre än förväntat nyttjar möjligheten och det krävs ett arbete i organisationen för att få till ett ökat användande av den mobila lösningen.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2018	89	→	●
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2018	81	↓	●
E Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	2017	0	↓	■
E Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	2017	1	↗	●
E Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare	2017	201 824	↓	●

Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet

● Riktningens utveckling

Den sammantagna bedömningen är en positiv utveckling mot målet att pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet. I majoriteten av nyckeltalen för resultat och kvalitet visas ett bättre resultat än jämförbara städer. Nyckeltalet avseende ej återaktualiserade barn upp till tolv år indikerar en positiv utveckling från föregående år och ligger över jämförbara städer. Kostnaderna för försörjningsstödet minskar och visar en positiv trend. Andelen som lämnar för egenförsörjning ett år efter avslutat försörjningsstöd sjunker något under 2018, men ligger högre i jämförelse med större städer. Även andelen som ej återaktualiseras efter missbruksproblem minskar något under 2018. Resultatet ligger dock över snittet för större städer. De prioriterade uppdragen är till stora delar genomförda.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

I arbetet med att pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet har det under året arbetats med flera strategier och utvecklingsområden. Ambitionen är att ha ett helhetsperspektiv och utvecklad samverkan med såväl externa aktörer som internt i kommunen. Arbetet med Växjömodellen har fortsatt att utvecklas. Samarbetet gäller arbetet med familjer där det förekommer missbruk och beroende. En övergripande ambition är att arbeta utifrån gemensamma resurser, utvecklandet av tidiga insatser och bra metoder för att kunna växla utanförskap till innanförskap.

Tidiga insatser

Att arbeta med tidiga insatser kan ses som ett proaktivt arbete som innebär att möta familjers och barns behov och på så sätt undvika senare, mer omfattande och ingripande interventioner. Under året har det skett ett arbete med tidiga och förebyggande insatser utifrån olika perspektiv, bland annat genom arbetet med Tidiga insatser/Barnens bästa i samarbete med Barnens bästa gäller i Kronoberg. Syftet är att i så stor

utsträckning som möjligt arbeta förebyggande och motverka utanförskap. Utvecklandet av tidiga insatser har även inneburit att förskolepersonal exempelvis har utbildats i lågaffektivt bemötande.

Socialpsykiatri

I linje med kommunfullmäktiges mål har en arbetsgrupp tillsatts för att arbeta fram förutsättningar för att boendestöd inom socialpsykiatrin och behandlingsassistent inom missbruksvården ska kunna ge ett gemensamt stöd i ärenden som innefattar samsjuklighet. Arbetet syftar till att fokusera på individens samtliga behov. Inom modellen Familjeorienterat arbetssätt har fortsatt utveckling skett av modell för samverkan för familjer som är i behov av både insats inom öppenvård barn och insats boendestöd.

Missbruk

Fler insatser har sammantaget bidragit till utveckling av ett helhetsgrepp kring missbrukarvård genom att gemensamma resurser och utveckling av effektiva insatser för att nå bättre resultat för den enskilde. Några centrala delar är integrerad missbruks- och beroendemottagning, förstärkt samarbete mellan myndighetsutövning och verkställighet inom missbruksvården samt ett ökat fokus på sysselsättning för målgruppen och ett förebyggande arbete efter placeringar.

När det gäller andel vuxna med missbruksproblem som inte återaktualiserats inom ett år uppgick resultatet till 72 procent (77 procent kvinnor och 69 procent män). Jämfört med 2017 är det en nedgång på fyra procentenheter. I relation till större städer ligger Växjö över snittet och har gjort så under en femårsperiod.

Barn och familj

Under året har arbete genomförts med såväl metodutveckling som riktade insatser till familjer samt barn och unga. Det har

också skett en fortsatt implementering av Signs of safety som är en modell för att utreda, bedöma och följa upp barns säkerhet och skydd inom den sociala barnvården.

Andel barn 0-12 år som inte återaktualiserats inom ett år efter avslutad insats eller utredning visar på en positiv utveckling i jämförelse med föregående år. Resultatet för 2018 visar att 80 procent (85 procent flickor och 77 procent pojkar) inte kommer tillbaka efter insats eller utredning. Såväl flickor som pojkar ökar från föregående år. Resultatet ligger över större städer. Från att haft nedåtgående utveckling under senaste åren pekar resultatet för 2018 i positiv riktning.

Antalet anmälningar avseende barn som far illa har fortsatt att öka under 2018. Mot bakgrund av det ökade inflödet har det gjorts en översyn av flödet mellan mottagningsfunktionen och stöd- och utredningsenheterna samt en översyn av öppenvårdsinsatserna för att effektivisera insatserna i syfte att möta barn, ungdomar och familjers behov av insatser på bästa sätt.

Försörjningsstöd

Enheten för ekonomiskt bistånd har under större delen av 2018 haft en svår situation vilket uppmärksammats genom flera inkomna Lex Sarah-anmälningar om brister i handläggningen. Utredningarna har visat att detta inte har fått allvarliga konsekvenser för Växjöborna, men att det under en längre tid har varit svårt att få kontakt med handläggare. Det finns flera orsaker till att arbetssituationen inom myndighetsenheten blivit bekymmersam och det har skett ett aktivt arbete med lösningar. Förstärkt introduktion in i arbetet, externa konsulter för att arbeta med ärendehantering och stöttning från andra enheter är exempel på åtgärder för en förbättrad arbetssituation. Frågan är prioriterad och arbetet följs upp regelbundet.

Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutad försörjningsstöd ger en indikation och resultat på hur många individer beroende av ekonomiskt bistånd som

kommit ut i varaktig försörjning efter insats hos socialtjänsten. Resultatet för 2018 visar på att en stor andel individer kommer ut till varaktig egenförsörjning. Från 2015 till och med 2018 har andelen som ej återaktualiserats ökat med 12 procentenheter. Något fler kvinnor än män, 78 respektive 74 procent, är ej återaktualiserade ett år efter avslutad försörjningsstöd.

Nyckeltalen för effektivitet visar en positiv utveckling där nettokostnaden för ekonomiskt bistånd under flera år har gått ner samtidigt som Växjö kommun ligger under snittet för större städer.

Kultur- och fritidssatsningar i prioriterade områden

Under året har det genomförts särskilda satsningar för lo-vaktiviteter i områdena Araby, Braås, Teleborg och Lammhult i form av kostnadsfria aktiviteter inom kreativt skapande, bibliotekshäng, skrivarläger, e-sportläger och MakerSpace-verksamhet. Nytt för 2018 var också genomförandet av två Arenastadsdagar där totalt närmare 170 barn fick prova på gymnastik, innebandy, friidrott och fotboll. Det ordnades busstransporter från de prioriterade områdena Lammhult, Braås, Teleborg och Araby för att möjliggöra för så många som möjligt att kunna delta. Även stadsbiblioteket och konsthallen har bidragit med insatser genom bl.a. språkcaféer, konstlabb och workshops.

Framtid och omvärld

Socialstyrelsen pekar i sin lägesrapport för 2018 på att antalet barn och unga som utreds inom Individ- och familjeomsorgen ökar nationellt. Allt fler barn har även en komplex problematik vilket kräver utveckling av nya metoder och flexibla lösningar för att möta deras behov. Framför allt är det viktigt att öka och förbättra samverkan mellan socialtjänst, landsting och skola för en helhetssyn kring barn och unga. Därtill pekas på behov av förbättrad systematisk uppföljning inom alla områden i socialtjänstens verksamheter. En god samverkan bidrar till en mer effektiv användning av gemensamma resurser och är till nytta för den enskilda individen. Den systematiska uppfölj-

ningen är en del av socialtjänstens kvalitetsarbete och behövs för att utveckla evidensbaserad praktik. För att säkra kvaliteten behöver arbetet med systematiska uppföljningar göras både på individnivå och verksamhetsnivå för att bedöma om behoven tillgodoses. Under 2017 påbörjade Socialstyrelsen ett test kring systematisk uppföljning med stöd av variabelistan i BBiC (barns behov i centrum) där Växjö kommun medverkar.

För att klara att möta de framtida behoven kring psykisk ohälsa är det viktigt att det strukturella arbetet kring tidiga insatser och det förebyggande arbetet fortsätter att utvecklas i fråga om kompetensbehov, systematiskt arbete, utvecklade

av metoder samt samverkan med andra förvaltningar och andra myndigheter. Att verka för tidiga insatser, hemmaplanlösningar, öppenvårdsinsatserna inom den sociala barn- och ungdomsvården i tidigt skede har visat sig effektivt för att minska risken framtida psykosociala svårigheter.

Antalet ensamkommande barn som söker asyl i Sverige minskar men dessa barn fortsätter vara en stor behovsgrupp inom den sociala barn- och ungdomsvården som ställer krav på stöd och samverkan för de ungas hälsa, utbildning, boende och arbete.

Uppdrag

● **Stärk samverkan med civilsamhället för att ge stöd åt ensamkommande barn och unga**

Bostadsbolagen sköter uppdraget avseende bostättningslagen och hanterar aviseringar från Migrationsverket, matchning av bostad, upprättande av tvååriga hyresavtal med avsägande av besittningsrätt och krav på deltagande i etableringsprogram och uppföljning. I rådande bostadsbrist har det varit en stor utmaning att hitta bostäder och att samtidigt eftersträva en spridning av etableringsboenden för att undvika segregerade områden.

Stärk samverkan med civilsamhället för att ge stöd åt ensamkommande barn och unga.

Verksamheten för ensamkommande barn och unga har löpande samverkan och dialog med civilsamhället och flera föreningar bidrar med stöd i samband med att unga vuxna slussas ut från HVB-hem till eget boende och introduceras till samhälls- och föreningsliv. Civilsamhället är också en viktig part i samverkan för att skapa goda förutsättningar för planering inför arbete och utbildning.

● **Utreda social impact bonds**

Ett kunskapsunderlag om social impact bonds har tagits fram. Det kan i förlängningen verka som en del av ett beslutsunderlag för modellens eventuella införande i Växjö kommun. Social impact bonds – på svenska sociala utfallskontrakt – är en modell för att förebygga utanförskap genom rätt insatser i rätt tid. Arbets sättet innebär att en aktör utanför det offentliga finansierar sociala insatser riktade till en målgrupp som bedöms löpa särskilt hög risk för ett sämre utfall. På ett strukturerat sätt samordnas evidensbaserade, effektiva och långsiktiga insatser som förväntas ge bättre resultat än ordinarie arbets sätt. Beroende på insatsernas effekt finns möjlighet för finansören att få avkastning på investerat kapital. Kunskapsunderlaget visar att sociala utfallskontrakt har två funktioner: ett nytt arbets sätt och en ny finansieringslösning.

Utreda vidareutveckling av tidiga insatser med inspiration från Skottlandsmodellen tillsammans med Region Kronoberg

Det länsövergripande samarbetet kring Barnens bästa gäller! har under hösten tagit nästa steg genom att två processledare anställts. Tidigare under året genomfördes en gemensam chefsdag för chefer inom arbete och välfärd samt utbildningsförvaltningen med fokus på tidiga insatser. En styrgrupp har bildats med uppdraget att lägga fram förslag till verksamhetsbeskrivning för hur ett gemensamt arbete ska bedrivas kring Barnens bästa gäller i Växjö. Övergripande mål för arbetet är ett ökat välbefinnande för barn och elever som leder till att fler klarar sin förskola/skola bättre. Arbetet ska skapa tidig samverkan kring enskilda barn/elever så behov av stöd/insatser upptäcks tidigt. Det ska även leda till en ökad kvalitet i arbetet kring orosanmälningar, ansökningar och serviceärenden till arbete och välfärd. Arbetet är långsiktigt med många intressenter inblandade vilket gör processen komplex och tidskrävande.

Utveckla mobila medborgarkontoret i Lammhult, Braås och på Teleborg

Medborgarkontoret i Lammhult befinner sig nu i nya lokaler och finns numera i Träffpunkt Lammhult. I Braås fortgår medborgarkontorets arbete i samlokalisering med biblioteket och under hösten har kontoret omlokaliseras till en mer central plats i orten. Medborgarkontoret Teleborg är under planering, där det arbetas med att lösa lokalfrågan. Besöksantalen till medborgarkontoren har under 2018 har legat på cirka 13 500 besök.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
<i>Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)</i>	2018	76	↘	●
<i>Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)</i>	2018	80	↗	●
<i>Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)</i>	2018	72	↘	●
E <i>Nettokostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv</i>	2017	917	↗	●
E <i>Nettokostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv</i>	2016	3 763	↗	●

Möjliggöra en aktiv fritid

Ett kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets

● Riktningens målets utveckling

Indikatorerna för måluppfyllelse i detta mål utgörs av medborgarnas syn på Växjö kommuns kultur- och fritidsutbud. I senaste mätningen från 2018 är utvecklingen entydigt positiv och Växjö kommun klättrar i ranking och ligger på en något högre nivå än snittet i referensgruppen större städer.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Ökad tillgång till kultur- och fritidsutbud

Flera uppdrag inom processens riktningens mål har genomförts med positivt resultat och stärker kommunens attraktivitet för invånare, företag och besökare. Under året har kommunen ökat tillgången till kultur- och fritidsutbudet genom scenkonstarrangemang, utökade program- och aktivitetsutbud så som Makerspace, e-sport och vidareutveckling av Karl-Oskar Ung samt idrottsskola för barn och unga.

Även det digitala utbudet har vidareutvecklats under året. Externa initiativ har genom stöd möjliggjorts och interna investeringar har gjorts för att utöka verksamhetens digitala utbud. Som exempel kan nämnas ny app som ska presentera Växjös musikhistoria, streaming av film via biblioteket och digitala bokcirklar.

Evenemangsområdet i utveckling

Evenemangsområdet är under utveckling och styrning, samordning och säkerhet har varit i fokus under 2018. Ett förslag på styrkedja har tagits fram och en evenemangsstyrgrupp har etablerats. En första kartläggning kopplat till säkra och trygga evenemang har genomförts. Som framkommit av tidigare utredningsarbete bör prioriteringar av evenemang utgå från kärnvärden. Här finns ett tydligt beroende till kommunens svarumärkesarbete och kommande besöksnärsstrategi.

Besöksnärsstrategin har dock skjutits framåt i tiden för att gå i takt med näringslivsstrategin som tas fram under 2019.

Nya mötesplatser i Växjö

Under försommaren invigdes två nya mötesplatser i Växjö. Den nya trätrappan vid Växjösjön blev direkt en populär samlingsplats för såväl gammal som ung. Vid Trummens östra strand stod den nya träningsplatsen Tetraedern färdig i början av sommaren. Uppdraget Skapa god kunskap om anläggningsförsörjningens behov vad gäller kultur- och fritidsverksamhet har påbörjats under 2018 och kommer ha en avgörande betydelse för en positiv utveckling av riktningens mål på sikt. Den samlade bilden är att det finns stora behov av fler tränings-, match- och spontanytor. Det finns även stora behov av utrustning och utveckling av lokaler och anläggningar som möjliggör kultur- och fritidsverksamhet med bredd och spets vilket även analysen av nyckeltalet Nöjd Medborgar-Index - Idrott- och motionsanläggningar visar. Det har tagits fram en strategisk fastighetsplanering som kartlagt var de befintliga anläggningar ligger geografiskt och hur kommunens befolkningsprognos kommer påverka framtida behov.

Tillsyn och kontroll

Under året har det genomförts livsmedelskontroller vid fyra tillfälliga evenemang. Identifierade avvikelser hade åtgärdats vid återbesök. Uppföljningarna visar att det som uppmärksammats och lyfts till arrangören fungerar betydligt bättre nästkommande år. Under året genomfördes en oanmäld tillsyn av ljudnivån på en konsert. Uppmätt ljudnivå var långt under riktvärdet.

Tillsyn har under året också genomförts på gym och bassångbad. Resultatet visar att det nu finns egenkontroll på bassångbad men att det finns ett fortsatt behov av löpande tillsyn på gym av rutiner för ventilation, städning och märkning av rengöringsmedel.

Årets strandbadsprovtagning har löpt på utan otjänliga prover. Några prover har varit tjänliga med anmärkning vilket får betraktas som ett normalt resultat. Alla omprover har varit tjänliga. Det är endast vid ett fåtal tillfällen som algblooming uppmärksammats i samband med provtagningen.

Framtid och omvärld

En betydelsefull faktor för kultur-, fritids- och friluftsförfrågor är närhetsprincipen. Det innebär att det ska finnas aktiviteter i individers geografiska omgivning som kräver små resurser för genomslag. Vikten av att ha tillgång till aktiviteter i sin närhet är något som efterfrågas. I de orter utanför Växjö som fått nya anläggningar ser man en positiv utveckling vad gäller en aktiv fritid. Baserat på prognoser för befolkningstillväxt kommer Växjö 2040 ha stora behov av nya ytor och lokaler för att uppfylla behoven hos invånarna. Under 2019 kommer kommunen fortsätta kartläggning över kultur- och fritidsverksamhetens behov av nya anläggningar samt utveckling och upprustning av befintliga anläggningar för god resursanvändning.

Under 2019 fortsätter kommunens arbete med att skapa nya mötesplatser och höja kvalitén på befintliga för att öka Växjös attraktivitet och locka fler att vistas utomhus. Exempel på detta är satsningen på stationsparken i Lammhult, upprustning av

lekplatser och insatser i kommunens grönområden. Vidare kommer projektet "Meröppna bibliotek" fortsätta.

Ett rikt kultur- och fritidsliv har god inverkan på den fysiska, psykiska och sociala hälsan. Under 2019 kommer flera riktade insatser göras för att vidareutveckla aktiviteter och upplevelser inom kommunen. Scensommar Kronoberg erbjuder kostnadsfria kulturarrangemang för barn och familj i hela regionen. Arbetet med en ny biblioteksplan ska påbörjas och utvecklingsinsatser utifrån Friluftsprogrammet ska genomföras. Vidare görs en fortsatt satsning på att höja barns vattenvana. Under året ska den konstnärliga gestaltningen i det offentliga rummet stärkas och en plan för hantering av kommunens befintliga konst tas fram.

Växjö växer och kan räknas till en av de städer som stått värd för flera nationella och internationella evenemang. För att öka attraktionskraften hos besökarna och konkurrenskraften behöver arbetssättet med evenemang vidareutvecklas och tydliggöras. Under 2019 kommer kommunen tillsammans med andra nämnder etablera en koncerngemensam styrning, samordning och marknadsföring av interna och externa evenemang.

Uppdrag

Skapa digital tillgång till kulturutbudet

Kultur- och fritidsnämnden har bidragit till ett kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets genom att stödja externa digitala initiativ och vidareutveckling av verksamhetens digitala utbud. Som exempel kan nämnas ny app som ska presentera Växjös musikhistoria samt streaming av film via biblioteket och digitala bokcirklar.

Utveckla E-sporten som ett led i Växjös styrka som it-kuster

Kultur- och fritidsnämnden har breddat utbudet genom att utveckla e-sporten. En e-sportslokal har inretts i stadsbiblioteket vilket resulterat i att spelklubben Girl Gamers startat på Växjö stadsbibliotek. Vidare har det anordnats e-sportläger och flera nya samarbeten har initierats.

Ge goda förutsättningar för hästsportens utveckling

Ridskoleföreningarna har från och med 2018 berättigats ett högre lokal- och anläggningsstöd. Därutöver har ytterligare stöd beviljats riktade till prioriterade insatser för att förbättra säkerhet och standard på föreningarnas anläggningar. Regelverket för ansökan av investeringsstöd har anpassats och ger nu möjlighet för föreningar att ansöka om investeringsstöd för inköp av ridskolehästar, vilket inte tidigare var möjligt.

Föreningarna beviljades att arrangera ponnyhopptävlingen Karl-Oskar cup på Arenastaden – tävlingen är mycket populär och därför ett viktigt arrangemang.

Rekrytera en tredje fristadsförfattare

Den tredje fristadsförfattaren, en journalist från Yemen, anlände till Växjö under våren. Under hösten fortsatte hen att etablera sig i Växjö och skapade ett kontaktnät inom det lokala kulturlivet. Fristadsförfattarens stipendietid löper fram till 2020.

Förbättra standard på befintliga anläggningar och anordningar enligt friluftsprogrammet

Nämndernas planerade insatser för förbättrad standard på befintliga anläggningar och anordningar enligt friluftsprogrammet är genomförda. Åtgärder vad gäller upprustningar av stigar, spänger, trummor och grillplatser har genomförts i bland annat Fylleryd, Bokhultet, Teleborg, Ekeberg och i Lammhult vid Lammen.

Under året har badplatser tillgänglighetsanpassats och projektering och planering av ny badplats vid Trummens sydvästra strand är genomförd.

Flera insatser för att förbättra informationen vid kommunens anläggningar och anordningar både i form av skyltning och informationsmaterial. Vidare har det genomförts ledsträckning, kantgallring vid elljusspår samt betesmarksrestaurering och bekämpning av invasiva arter. Effekten av uppdraget är att det skapats goda möjligheter för invånarna att njuta av kommunens friluftsliv.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Nöjd Region-Index - Fritidsaktiviteter	2018	73	↗	●
Nöjd Medborgar-Index - Kultur	2018	72	↗	●
E Kostnad kulturverksamhet, kr/inv	2017	1 399	↗	●
E Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv	2017	1 732	↗	●

Ett engagerat civilsamhälle och starkare föreningsliv

● Riktningens målets utveckling

Riktningens målet bedöms utvecklas i rätt riktning. Båda indikatorerna för måluppfyllelse har dock försämrats marginellt sedan förra mätningen men ligger alltså över snittet för jämförbara städer.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Nyckeltalet Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år hämtas från Riksidrottsförbundet och publiceras andra kvartalet. Utfallet från 2017 visar en mycket liten nedgång jämfört med kommunens resultat tidigare år men är högre jämfört med större stad. Trenden är att deltagandet i idrottsföreningar har minskat främst bland pojkar men att det inte är någon skillnad utifrån ålder.

Utfallet av Nöjd Inflytande-Index - Helheten visar att invånarnas upplevelse av insyn och inflytande har minskat med en indexenhet sedan 2016 men ligger fortfarande något högre än större stad. Det är ingen skillnad på män och kvinnors upplevelse. En djupare analys visar att förbättringar främst behöver göras inom områdena påverkan och förtroende.

En väg in med digital ansökan om föreningsstöd

Föreningslivet får support genom olika typer av stöd från kommunen. En väg in för föreningar handlar om att etablera ett samordnat arbetssätt för hantering, bedömning och uppföljning av föreningsstöd. Arbetet är omfattande, implementeringen löper etappvis och arbetet går som förväntat. Till vinsterna hör bland annat digital ansökan, standardisering, transparens och helhetssyn.

Arbetet har gått som förväntat men utifrån uppföljning och analys konstateras att det krävs ytterligare koordinering framledes då fler stöd kopplas på. En del bestämmelser och ramar måste genomlysas och säkras och kommunikationsinsatser

måste samordnas för att underlätta för invånarna och för fortsatt implementering.

Alla ska ha möjlighet till en aktiv fritid

Under året har kommunen erbjudit öppna aktiviteter i framförallt de prioriterade områdena i samverkan med föreningslivet och externa aktörer. Detta har skett inom ramen för exempelvis Aktivt lov, idrottsskola och Araby park arena. Insatsen har lett till ett större urval av aktiviteter och ett ökat deltagande. Ett avtal med föreningen Goda krafter har tecknats i syfte att engagerade familjer ska fungera som faddrar för ungdomar som går i gymnasieskolan. Föreningen och faddrarna har nått ett femtiotal ungdomar med sina insatser.

Det nya stödet Stöd till en aktiv fritid har gett föreningar möjlighet att bredda sin verksamhet för exempelvis ledarledd spontanidrott, det vill säga idrott utan krav på tävling eller prestation. Stöden Direktservice och Stöd till en aktiv fritid har hjälpt föreningar att genomföra prova-på-dagar och bredda sin verksamhet vilket i sin tur kan bidra till att behålla befintliga och få nya aktiva.

Athletic development och Prestationscentrum Kast främjar elitidrotten

Kommunen har skrivit avtal tillsammans med Linnéuniversitetet och Svenska Friidrottsförbundet för fortsatt satsning på Athletic Development Center som ger elitidrottande ungdomar möjlighet att kombinera studier med sin elitidrottsutövning.

Under året har gjort en upprustning av Värendsvallen som friidrottsanläggning både inom- och utomhus. En särskild satsning har gjorts inom friidrottsgrenen kast genom att bygga en kastbur och ett förråd samt förlänga avtalet med Svenska Friidrottsförbundet avseende Prestationscentrum kast. Kommunen har även byggt en hybridfotbollsplan på Värendsvallen.

Dessa insatser gör anläggningen än mer attraktiv vilket lockar utövare från hela Sverige och även internationellt till Växjö.

Framtid och omvärld

Omvärldsanalysen visar att unga rör sig snabbt mellan det fysiska och det digitala samt att färre unga engagerar sig i föreningar. En utmaning är att finna vägar att fånga upp invånarens nya uttryck för engagemang och utveckla förmågan att förstå det nya civilsamhället som växer fram. Det är också av betydelse att stödja både gamla och nya organisationsformer. Att arbeta förebyggande med säkerhet och trygghet i både

verksamheten och den fysiska miljön är en förutsättning för att våra invånare ska känna sig trygga och är en grund för att vilja ta sig till och utöva kultur- och fritidsaktiviteter.

Under 2019 kommer ett särskilt fokus att läggas på projektering av ny simhall, översyn av principer för föreningsbidrag i syfte att främja inkludering samt förbättrade förutsättningar för hästsporten. Likt tidigare kommer insatser att göras genom översiktsplan och övergripande planering för att säkerställa bland annat naturmark för rekreation och andra allmänna ytor samt lokaler och anläggningar.

Uppdrag

▶ Utveckla föreningars möjlighet att delta i att förverkliga ambitionshöjningar för Araby Park Arena

Araby park arena har under våren påbörjat en dialog och fördjupat samarbete med externa aktörer (Ensamkommandes, Röda Korset och Araby IF). Arbetet fokuserar nu på att hitta samarbete med föreningar inom området friluftsliv. Under hösten kommer verksamheten fokusera på att hitta samarbete med föreningar inom området friluftsliv.

▶ Etablera En väg in för föreningar som söker stöd från kommunen

Sedan årsskiftet 2017/18 hanteras samtliga stöd till funktionsföreningar och pensionärsföreningar via bidragssystemet Interbook Go. Implementeringen har fungerat bra, men en del rutiner, regelverk och krav behöver ses över för att få bättre enhetlighet och likvärdighet. Under våren har kultur- och fritidsnämndens kulturstöd (Direktservice, Projektstöd kultur och Långsiktigt kulturstöd) lagts in i Interbook Go och kan nu sökas digitalt. Under 2018 har föreningsstöd som kommunledningsförvaltningen ansvarar för införts så att de kan sökas via bidragssystemet. I ett första steg är det Driftsstöd till samlingslokaler som införts och efter årsskiftet kommer Byapeng, Representationsstöd, Vänortsstöd och Hemsändningsstöd att kunna sökas i Interbook GO. Stöd till Studieförbund kommer också från årsskiftet att kunna sökas i Interbook GO.

Utifrån uppföljning och analys konstateras att samordningen kring kommunikationsinsatser behöver förbättras för att invånaren att hamna rätt när de vill ansöka om stöd. Här krävs ytterligare koordinering framledes då fler stöd kopplas på.

Nyckeltal	Period	Utafl	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
<i>Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antall/inv 7-20 år</i>	2017	37	↘	●
<i>Nöjd Inflytande-Index - Helheten</i>	2018	45	↘	●

Foto: Anders Bergön

Ett tryggt och hållbart samhälle för alla

Ledande inom miljö- och klimatarbete

● Riktningens målets utveckling

Alla nyckeltal utom det som indikerar andel närproducerade livsmedel i de kommunala köken uppvisar sitt bästa utfall sedan mätningar påbörjades. Den sammantagna utvecklingen av riktningens målet är positiv.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Under 2018 var Växjö kommun vinnare av European Green Leaf Award som är en utmärkelse som EU-kommissionen står bakom. Priset bekräftar Växjös framskjutna position inom miljö- och klimatarbetet. Priset har riktat uppmärksamhet mot Växjö kommun både nationellt och internationellt.

Implementering av Agenda 2030

Arbetet med hållbarhetsprogrammet Hållbara Växjö 2030 påbörjades under 2018. Arbetet ska leda till att kommun-koncernen får en gemensam bild av Växjös nuläge och vad kommunen vill utveckla inom ramen för det globala ramverket Agenda 2030. Hållbarhetsprogrammet ska tydliggöra den gemensamma visionen och målsättningarna och vara en integrerad del i Växjö kommuns övergripande styrsystem.

Alla processer har varit involverade i arbetet med att ta fram en nulägesbeskrivning för Växjös hållbarhetsarbete. Nulägesbeskrivningen syftar till att identifiera utvecklingsbehov kopplat till mål och utmaningar i Agenda 2030. Arbetet har bidragit till att fler i kommunkoncernen fått förståelse för Agenda 2030 och dess innebörd. Nulägesanalysen och resultaten från invånar- och forskningsdialogerna kommer ligga till grund för Hållbara Växjö 2030.

Minskad klimatpåverkan genom strategiskt och långsiktigt arbete

Flera av förvaltningarna och bolagen har under året tagit fram eller påbörjat planer för att bli fossilbränslefria. Många har

också vidtagit direkta åtgärder för att minska sin klimatpåverkan i detta hänseende. De åtgärder som hittills genomförts avser huvudsakligen byte av fordon och ökad användning av förnybara drivmedel. Utsläppen av koldioxid är de lägsta sedan uppföljningen började såväl för kommunkoncernen som för det geografiska området. I båda fall är det utsläpp från transportsektorn som är den stora utmaningen då energisektorn väntas vara helt förnyelsebar inom några år.

Kommunkoncernens inköp av ekologiska livsmedel ökade med nästan tio procentenheter under 2018. Måltidsorganisationen som står för merparten av dessa inköp har framgångsrikt arbetat med tydlig styrning och konsekventa inköp av säsonganpassade råvaror vilket fått stor effekt. Samtidigt syns en liten minskning av inköp av närproducerade livsmedel i de kommunala köken.

Den insamlade mängden hushållsavfall som skickas till förbränning har minskat avsevärt under året. Växjöborna har reducerat mängden hushållsavfall som skickas till förbränning från 185 kg per invånare år 2017 till 178 kg per invånare år 2018. En bidragande orsak till denna utveckling kan antas vara att andelen hushåll och verksamheter som sorterar ut sitt matavfall fortsätter att öka. Det återstår att se vilken effekt den nya kretsloppsparken på Norremark får på avfallsmängderna.

Under 2018 påbörjades arbetet med att aluminiumbehandla botten i Växjösjön i syfte att fastlägga fosfor. Resultatet av satsningen är mycket positivt inte enbart på fosforhalten utan också på siktdjupet.

Framtid och omvärld

Intresset för Växjö som miljökommun väntas fortsätta under de kommande åren dels som ett resultat av att Växjö vann European Green Leaf Award 2018 och dels för att Växjös arbete med Agenda 2030 anses vara bland de ledande i Sverige.

Under 2019 kommer programmet Hållbara Växjö 2030 att antas. Det är ett styrande dokument som pekar ut riktningen för Växjös hållbarhetsarbete. Arbetet med att integrera hållbarhetsprogrammet i ordinarie styrsystem pågår.

Globalt sett är det tydligt att klimat, transporter, konsumtion och biologisk mångfald är viktiga frågor. Om Växjö ska fortsätta vara en ledande kommun inom miljö- och klimatarbete är det viktigt att kommunen är stark inom dessa områden.

Uppdrag

● **Implementering av lokal Agenda 2030**

Under 2018 har de första stegen med att översätta de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genomförts. En nulägesbeskrivning har gjorts där de olika processerna i kommunkoncernen har beskrivit sina utmaningar i förhållande till de globala målen. Vidare har invånardialoger genomförts för att stämma av vad allmänheten tycker är viktigt för framtiden. Hållbarhetsprogrammet med den lokala anpassningen av Agenda 2030 väntas beslutas hösten 2019.

● **Alla förvaltningar och bolag ska ha en plan för att bli fossilbränslefria till 2020**

Arbetet med att minska de fossila koldioxidutsläppen från kommunkoncernens verksamhet har fortsatt under året. Resultat för 2018 finns inte tillgängligt förrän under våren 2019 men utfallet för 2017 visar de lägsta utsläppen sedan beräkningarna började.

Alla förvaltningar och bolag har under året fått underlag för att kunna ta fram reviderade planer för fossilbränslefrihet. Ungefär hälften av förvaltningarna och bolagen har skickat in sina planer eller meddelat att planerna är under framtagande. Det arbete som gjorts under 2018 visar att verksamheterna arbetar för att minska sina utsläpp oavsett om det finns en plan eller inte.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Fossila koldioxidutsläpp per invånare, kg/inv	2017	1 908*	↗	●
Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton	2017	3 991*	↗	●
Andel certifierade ekologiska livsmedel i de kommunala köken (%)	2018	41,6	↗	●
Andel närproducerade livsmedel i de kommunala köken (%)	2018	22,8 *	↘	■
Andel av hushåll och verksamheter som sorterar sitt matavfall (%)	2018	89 *	↗	●
Ekologisk status med avseende på fosforhalten i Mörrumsåns huvudfåra, Växjösjön, Trummen, Södra Bergundasjön, Norra Bergundasjön och Aggåå**	2018		—	—

* Nyckeltalet saknar möjlig jämförelse med städer i gruppen större stad. Istället används hittills bäst inrapporterad data som bas för jämförelsen.
** Nyckeltalet består av fem olika snittvärden för nämnda sjöar och vattendrag. Data kan inte visualiseras och värderas i enlighet med uppsatt måttmall. Nyckeltalet följs upp och redovisas inom ramen för miljöprogrammet. Nyckeltalet återfinns inte i budget 2019.

Ökad trygghet i hela kommunen

● Riktningens utveckling

Senaste mätningen avseende Nöjd Region Index Trygghet genomfördes 2018 och påvisade då en negativ utveckling och ett sämre utfall för Växjö i förhållande till jämförelsegruppen. Detta till trots bedöms riktningens utveckling i rätt riktning. Övriga indikatorer för riktningens utveckling pekar på såväl en positiv utveckling sedan förra mätningen som ett bättre utfall i förhållande till referensgruppen.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Aktivitet pågår för att öka tryggheten i hela kommunen. Arbetet kring trygghet och säkerhet bedrivs utifrån de tre perspektiven riskhantering, kontinuitet och krishantering. Inom riskhantering analyseras vilka risker som kan ge negativ påverkan för kommunen och hur detta ska förebyggas. Av de risker som inte kan förebyggas ska det finnas möjlighet att kunna hantera dem genom kontinuitetsplanering. Även om

risker hanteras genom kontinuitetsplanering kommer negativa händelser att ske. Därför är det viktigt att ha en god kris- hanteringsförmåga så att konsekvenserna av dessa händelser blir så begränsade som möjligt. Trygghets- och säkerhetsar- betet stärks genom god samverkan, en gemensam lägesbild och gemensamma mål inom kommunkoncernen och med våra samarbetsparter som exempelvis Polisen och Länsstyrelsen.

Fältgruppen och mobila team möter ungdomarna där de är

I arbetet med att öka tryggheten i kommunen har bland annat bemanningen inom fältgruppen förstärkts och utökats. Det finns en etablerad och god samverkan mellan fältverksam- heten, Araby park arena, fritidsgårdarna och andra mötes- platser.

Araby park arena har skapat en ny och tydligare struktur i sin verksamhet. En tydlig ledningsstruktur för uppdraget Fria tiden Araby är etablerad. Styrgrupp, ledningsgrupp och verk- samhetsteam är skapade och ledningsstrukturen inkluderar nämnden för arbete och välfärd, kultur- och fritidsnämnden och utbildningsnämnden samt deltagare från mötesplatserna Panncentralen och Tallgården. Arbetet bedrivs inom fokusom- rådena miljö, idrott, friluftsliv, kultur, lärande och sysselsätt- ning. Målet är att också inkludera externa aktörer i arbetet. Under 2018 har en modell för mobila team tagits fram tillsam- mans med utbildningsnämnden. De mobila teamen bidrar till ökad trygghet, trivsel och säkerhet på skolor och på kommu- nens olika arenor. Genom att ta ett helhetsgrepp på de insat- ser som riktas till ungdomar i olika åldrar nås ungdomarna på alla sina arenor. Denna insats är förebyggande och säkerställer att nödvändiga insatser sätts in i god tid.

Trygghet och säkerhet i samhället

I alla plan- och byggärenden lyfts frågor fram rörande tryg- ga gång- och cykelvägar och trafiksäkerhet. Kartering pågår kontinuerligt för att ajourhålla kartan så att planering av säkra och trygga cykeltransporter kan ske till och från skola och förskola. Inventering av trafikmiljöer genomförs i sam-

band med om- och nybyggnationer på skolor och förskolor. Trafikinformation till vårdnadshavare för barn och elever på förskolor och grundskolor har getts under hösten. Översyn av säkerhetskraven när det gäller om- och nybyggnationer av skollokaler har genomförts i mindre skala. Kostnader för säkerhetshöjande åtgärder ingår i projektkostnaden vid om-, till- och nybyggnation av lokaler för förskolor och skolor.

En översyn av belysningen runt Växjösjön och på kommunens lekplatser har gjorts under våren 2018. Genom samarbete med verksamheterna och polisen anpassas belysning och skötsel av buskar och träd för ökad trygghet och säkerhet. Under hösten har en trygghetsbesiktning i Araby utförts.

Inom området för krisberedskap kommer en kommunikatör i beredskap att underlätta det akuta informationsarbetet vid händelser. Det saknas dock fortfarande en tjänsteman i bered- skap för att samordna kommunens krishanteringsarbete.

Framtid och omvärld

Enligt Nationella trygghetsundersökningen 2018 uppger 42 procent av kvinnorna i åldern 20-24 år att de valt en annan väg eller annat färd sätt för att de känt sig otrygga och oroliga för att utsättas för brott. Motsvarande andel för män är 16 procent. På samma sätt visar Polisens trygghetsundersökning att medborgare i Växjö upplever samma sak. Det är viktigt att arbetet med att skapa en trygg och säker kommun fortsätter i bibehållen takt och att den goda samverkan inom kommun- koncernen och med andra myndigheter förstärks ytterligare.

Säkerhetsläget i vår del av världen har försämrats de senaste åren. Det har gjort att regeringen 2015 beslutade att återupp- ta totalförsvarsplaneringen. Med anledning av detta har kom- munen påbörjat ett arbete med säkerhetsskydd, kontinuitets- planering och kompetenshöjning gällande totalförsvar. Detta arbete bör intensifieras och kommunen bör stärka sin för- måga att bedriva samhällsviktig verksamhet genom kontinui- tetsplanering. Under kommande år kommer även ett förstärkt

fokus att läggas på krigsorganisation och beredskapsplanering av verksamheter som ska fungera under krig.

En stor del av den information som Växjö kommuns hanterar i sin verksamhet är värdefull och inte sällan livsviktig för olika grupper av individer. Om informationen går förlorad eller

hanteras på ett felaktigt sätt kan det få allvarliga konsekvenser. Idag går digitaliseringen fort och det är nödvändigt att Växjö kommun skyddar känslig data mot manipulation. Ett systematiskt informationssäkerhetsarbete är av stor vikt för att skapa en robust och säker informationshantering.

Uppdrag

▶ **Utveckla trygghetsvandringar i egen regi och med boende och föreningar i särskilt utsatta områden**

För att skapa trygghet och minska brottsligheten krävs att kommunen arbetar både med social och situationell prevention. Trygghetsvandring är en form av situationell prevention som syftar till att identifiera platser som upplevs som särskilt utsatta och otrygga. Det kan handla om belysning, vacker grönska, välbehållna gångbanor, papperskorgar och parkbänkar, ibland bevakningskameror eller bra lås.

Växjöbostäder har under 2018 genomfört trygghetsvandringar i fem områden under hösten då det är mörkt kvällstid. Berörd personal från fastighetsbolagen, hyresgäster, föreningar och organisationen i området har bjudits in att delta. På Campus har Växjöbostäder ett avtal med Linnéstudenterna som innebär att de samordnar och kallar till trygghetsvandringar. Där har en trygghetsvandring gjorts.

Kommunledningsförvaltningen har utfört en trygghetsanalys på Araby. Denna analys innehåller bland annat en trygghetsbesiktning av området med positiv påverkan på tryggheten.

▶ **Säkerställ en hög närvaro i utsatta områden och ett nära samarbete med olika mötesplatser via fältverksamhet**

Från och med våren 2018 finns en etablerad och god samverkan mellan fältverksamheten, Araby park arena, fritidsgårdarna och andra mötesplatser. Fältverksamheten har ökat bemanningen och har möjlighet att utökas vid särskilda händelser. Varje vecka träffas olika verksamheter för att skapa en operativ gemensam lägesbild tillsammans med Polisen.

▶ **Skapa ny och tydligare struktur för arbetet på Araby Park Arena**

Det finns en tydlig ledningsstruktur för uppdraget Fria tiden Araby. Styrgrupp, ledningsgrupp och verksamhetsteam som inkluderar nämnden för arbete och välfärd, kultur- och fritidsnämnden, utbildningsnämnden samt deltagare från mötesplatserna Panncentralen och Tallgården är etablerade. Sex arbetsgrupper jobbar för att utveckla och planera inom fokusområdena miljö, idrott, friluftsliv, kultur, lärande och sysselsättning.

Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
Anmälda brott om skadegörelse per 1 000 inv.	2017	11	↗	●
Anmälda stöld- och tillgreppsbrott, antal/1000 inv	2017	41	↗	●
Nöjd Region-Index - Trygghet	2018	54	↗	■
Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter	2018	10	→	●

Bättre tillvarata olikheter och mångfald

● Riktningens utveckling

Alla kommunfullmäktiges nyckeltal som kan delas upp på kön ska analyseras och beaktas i verksamheternas drift och utveckling. Den könsuppdelade statistiken redovisas inom respektive huvudprocess i de fall där skillnaderna i utfall mellan män och kvinnor är väsentlig eller bedöms vara betydelsefull för fortsatt utveckling och måluppfyllelse.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Ett exempel på skillnader i utfall av könsuppdelad statistik är deltagande i idrottsföreningar. Statistiken visar att pojkar deltar i större utsträckning än flickor samtidigt som trenden är att deltagandet i idrottsföreningar minskar främst bland pojkar. Ett annat exempel är att fler flickor än pojkar tar gymnasieexamen inom fyra år och utfallet är 81 procent för flickor och 77 procent för pojkar. Ansvariga förvaltningar beaktar dessa skillnader i sina verksamheter.

Växjö kommuns mångfaldsprogram

Växjö kommuns mångfaldsprogram är en av grundstenarna i arbetet för ett hållbart Växjö. Mångfaldsprogrammet beskriver hur Växjö kommun ska vara en kommun där alla medborgare

växer, utvecklas, älskar och lever utifrån sina egna önskemål och individuella förutsättningar. Mångfaldsprogrammet har identifierat tre olika nivåer för utveckling och tar hänsyn till såväl samhällsperspektivet, verksamhetsperspektivet som medarbetarperspektivet.

Vad gäller åtgärder inom ramen för samhällsperspektivet noteras att arbetet med att tillgänglighetsanpassa kommunens offentliga lokaler fortsätter enligt plan. Tillgänglighetsvandringar med berörda intressenter genomförs och ger värdefull information för förbättring och utveckling inom området. I projektet Vision 2050 har invånardialoger genomförts på sju olika orter i kommunen. Totalt har Växjö kommun under året mött och samtalat med drygt 1 500 personer i syfte att ta del av medborgarnas bild av Växjö och framtiden.

Utifrån verksamhets- och medarbetarperspektivet hanterar Växjö kommuns förvaltningar och bolag mångfaldsfrågorna på flera olika sätt. Mångfaldsprogrammet ligger i linje med Växjö kommuns värdegrund och genomsyrar hela kommunkoncernen. Goda exempel på proaktiva insatser inom mångfaldsområdet är hbtq-utbildningar samt inkluderande kommunikation och dialog med invånare och föreningsliv. Härutöver är

inkluderande och jämlik utbildning på högstadieskolor och gymnasieskolor ett viktigt instrument för att motverka diskriminering och kränkande särbehandling.

Etnisk och kulturell mångfald omhändertas särskilt i ett koncerngemensamt arbete med genomförande av integrationsplanen samt genom intern samordning i integrationsrådet. Variationen av insatser speglar det breda omfånget av mångfaldsbegreppet. Verksamheterna tycks främst arbeta med mångfald integrerat i ordinarie verksamhet snarare än särlösningar och punktinsatser. Det breda omfånget av mångfaldsuppdraget bidrar sannolikt till egna tolkningar av vilket eller vilka mångfaldsperspektiv som integreras och i viss mån att det uppstår perspektivträngsel.

Framtid och omvärld

Den ökade mångfalden vad gäller människors nationella, sociala och kulturella bakgrund innebär en utmaning för den

sociala sammanhållningen. Utmaningen är dock inte själva mångfalden utan den rumsliga och mentala segregationen, bristen på kontakt och umgänge mellan människor från olika grupper samt utanförskap på arbetsmarknaden. I detta sammanhang är det väsentligt att skapa förutsättningar för mänsklig interaktion såväl i den kommunala verksamheten som i civilsamhället och föreningslivet.

FN:s konvention om barnets rättigheter blir svensk lag från och med 1 januari 2020. En viktig del i det fortsatta arbetet kommer vara att i än högre grad tydliggöra barnperspektivet och barns rättigheter i kommunens olika uppdrag.

Ett jämlikt samhälle där alla har samma möjligheter att delta i samhällsprocesserna betonas i Agenda 2030. Detta kommer att få genomslag i det fortsatta arbete med hållbarhetsprogrammet Hållbara Växjö 2030.

Uppdrag

Ta fram verksamhetsspecifika åtgärdsplaner för att implementera mångfaldsprogrammet i hela koncernen

Kommunkoncernen arbetar på olika sätt med att realisera mångfaldsprogrammets ambitioner. Arbetet med specifika åtgärdsplaner för att implementera mångfaldsprogrammet är påbörjat.

Genomför Förstärkt medmänniska och utveckla verksamhet likt det framgångsrika ambassadörsprojektet

Planering pågår för val av lämpliga orter och områden för Förstärkt medmänniska. Värends räddningstjänstförbund följer den provverksamhet som bedrivs i syfte att dra nytta av andras erfarenheter. Under hösten har förbundet kontaktat ett par bygdeföreningar för att hitta en intresserad pilot. Bedömning är att förbundet bör kunna starta Förstärkta medmänniska på någon eller ett par platser under 2019. En faktor som fördröjt starten är den så kallade larmappen från SOS Alarm. I och med fördröjningen av tekniken har förbundet sett över möjlighet till interimslösning med SMS-larm. Valet har varit att avvakta appen vilken bedöms ge rätt struktur på en gång med fördelar i navigationshjälp och möjlighet till kvittens samt tvåvägskommunikation.

Foto: Anders Bergön

Räkenskaper

Resultaträkning

mkr	Not	KOMMUN		KONCERN	
		2017	2018	2017	2018
Verksamhetens intäkter	1, 3	1 578	1 706	3 104	3 464
Verksamhetens kostnader	2, 3	-6 135	-6 536	-6 770	-7 192
Av- och nedskrivningar	11-12	-127	-144	-563	-583
Verksamhetens nettokostnader		-4 684	-4 974	-4 229	-4 311
Skatteintäkter	4	3 751	3 872	3 751	3 872
Generella statsbidrag	5	267	264	267	264
Skatteutjämning	6	653	726	653	726
Finansiella intäkter	7	200	254	27	35
Finansiella kostnader	8	-28	-34	-139	-117
Resultat efter skatteintäkter och finansiella poster	9	159	108	330	469
Skattekostnader	10	-	-	-45	-45
Årets resultat		159	108	285	424

Balansräkning

mkr	Not	KOMMUN		KONCERN	
		2017	2018	2017	2018
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar		-	-	-	-
Materiella anläggningstillgångar		1 697	1 813	12 616	12 948
varav mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	1 370	1 358	9 153	9 426
varav maskiner och inventarier	12	208	211	2 527	2 508
varav pågående investeringar	13	119	244	936	1 014
Finansiella anläggningstillgångar	14	1 776	1 949	1 396	1 379
Summa anläggningstillgångar		3 473	3 762	14 012	14 327
Omsättningstillgångar					
Förråd med mera		357	300	390	336
Fordringar	15	540	725	604	741
Kortfristiga placeringar		-	-	1	1
Kassa och bank	16	1 555	1 195	1 331	1 155
Summa omsättningstillgångar		2 452	2 220	2 326	2 233
Summa tillgångar		5 925	5 982	16 338	16 560

Balansräkning

mkr	Not	KOMMUN		KONCERN	
		2017	2018	2017	2018
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	17				
Årets resultat		159	108	285	424
Ingående eget kapital		3 031	3 190	5 351	5 634
Övrigt		-	-	-2	-
Summa eget kapital		3 190	3 298	5 634	6 058
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	332	376	382	423
Övriga avsättningar	19	90	89	378	419
Summa avsättningar		422	465	760	842
Skulder					
Långfristiga skulder	20	847	688	6 368	6 274
Kortfristiga skulder	21	1 466	1 531	3 576	3 386
Summa skulder		2 313	2 219	9 944	9 660
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		5 925	5 982	16 338	16 560
Panter och ansvarsförbindelser					
Borgensåtaganden och ställda säkerheter	22	6 466	6 286	506	44
Pensionsförpliktelser	23	1 643	1 624	1 662	1 674
Övriga ansvarsförbindelser	24	-	-	1	-

Kassaflödesanalys

mkr	Not	KOMMUN		KONCERN	
		2017	2018	2017	2018
Årets resultat		159	108	285	469
Justering för ej likviditetspåverkande poster:					
av- och nedskrivningar	11-13	127	145	563	583
avsättningar		93	43	133	57
realisationsvinster/förluster		0	-1	-57	-261
Övriga ej likviditetspåverkande poster		-34	10	-3	2
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		345	305	921	850
Förändring kortfristiga fordringar (-ökn, +minskn)		133	-184	54	-31
Förändring förråd (-ökn, +minskn)		2	57	-3	16
Förändring kortfristiga skulder (-minskn, +ökn)		50	65	-5	-90
Medel från den löpande verksamheten		530	243	967	745
Investeringar materiella anläggningstillgångar	inv.red.	-289	-269	-1 569	-1 159
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	inv.red.	178	0	264	399
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-	-3	-	-
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		-	-	41	35
Nettoinvestering immateriella anläggningstillgångar		-	-	-	-
Medel från investeringsverksamheten		-111	-272	-1 264	-725
Nyupptagna lån/ amortering		9	-160	-395	-196
Förändring långfristiga fordringar		-120	-170	-	-
Medel från finansieringsverksamheten		-111	-350	-395	-196
Årets kassaflöde		308	-359	-692	-176
Likvida medel vid årets början		1 247	1 555	2 023	1 331
Likvida medel vid årets slut		1 555	1 196	1 331	1 155

Noter

mkr	KOMMUN		KONCERN	
	2017	2018	2017	2018
Not 1. Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter (material och varor)	112	119	128	773
Taxor och avgifter	434	445	962	399
Hyror och arrenden	100	97	906	917
Bidrag	705	629	739	661
Försäljning av verksamhet/entreprenader	180	168	193	166
Försäljning av exploateringsfastigheter	-	220	-	220
Realisationsvinster	27	1	84	263
Övriga intäkter	20	27	92	64
Summa	1 578	1 706	3 104	3 463
Not 2. Verksamhetens kostnader				
Löner och sociala avgifter	-3 289	-3 461	-3 616	-3 802
Pensionskostnader inkl. löneskatt	-267	-302	-291	-331
Köp av huvudverksamhet	-869	-882	-947	-832
Lämnade bidrag	-296	-221	-246	-208
Lokal och markhyror	-598	-628	-144	-143
Exploateringskostnader	-	-184	-	-184
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-104	-106	-300	-360
Bränsle, energi och vatten	-35	-35	-290	-235
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-94	-77	-181	-103
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-163	-171	-183	-230
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	-149	-158	-117	-166
Övriga tjänster	-132	-152	-176	-230
Realisationsförluster och utrangeringar	-6	-4	-6	-
Hyra/leasing av anläggningstillgångar	-20	-25	-25	-26
Övriga kostnader	-113	-130	-248	-344
Summa	-6 135	-6 536	-6 770	-7 194

mkr	KOMMUN		KONCERN	
	2017	2018	2017	2018
Not 3. Jämförelsestörande poster				
Bland verksamhetens intäkter respektive kostnader ingår följande poster hänförliga till kommunens exploateringsverksamhet:				
Intäkter sålda tomter	-	220	-	220
Kostnader sålda tomter	-	-184	-	-184
<i>Exploateringsresultat enligt tidigare redovisningsprincip</i>	20	-	20	-
Exploateringsverksamhetens nettokostnader	20	36	20	36
Övriga jämförelsestörande poster				
Medfinansiering statlig infrastruktur	-78	-	-78	-
Summa övriga jämförelsestörande poster	-78	-	-78	-
Not 4. Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	3 764	3 890	3 764	3 890
Definitiv slutavräkning föregående år	5	-13	5	-13
Preliminär slutavräkning aktuellt år	-18	-5	-18	-5
Summa	3 751	3 872	3 751	3 872
Not 5. Generella statsbidrag				
Bidrag för LSS-utjämning	35	30	35	30
Byggbonus	31	17	31	17
Bidrag välfärd	54	60	54	60
Kommunal fastighetsavgift	139	143	139	143
Preliminär slutavräkning	8	14	8	14
Summa	267	264	267	264

mkr	KOMMUN		KONCERN	
	2017	2018	2017	2018
Not 6. Skatteutjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	787	825	787	825
Kostnadsutjämningsbidrag	-133	-113	-133	-113
Regleringsbidrag	-1	14	-1	14
Summa	653	726	653	726
Not 7. Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar	116	165	11	21
Ränteintäkter	28	35	15	14
Borgensavgifter	56	54	-	-
Övriga finansiella intäkter	0	0	1	0
Summa	200	254	27	35
Not 8. Finansiella kostnader				
Ränta på pensionsavsättningar	-6	-7	-7	-9
Räntekostnader	-9	-12	-130	-105
Övriga finansiella kostnader	-13	-15	-2	-2
Summa	-28	-34	-139	-116
Not 9. Finansiella instrument och riskhantering				
För att hantera ränterisk vid upplåning av Sandvik 3 har Växjö kommun tecknat derivatavtal i form av ränteswappar. För säkring av elpriser och valutakurser använder dotterbolaget VEAB el- och valutaterminer. Tabellen visar verkliga värden per bokslutsdatum. För samtliga derivatinstrument tillämpas säkringsredovisning vilket innebär att verkliga värden inte bokförs.				
	2017	2017	2018	2018
Säkring av ränterisk	Swap- volym	Verkligt värde	Swap volym	Verkligt värde
Ränteswappar	600	-23	600	-18
Summa	600	-23	600	-18

Säkring av ränterisk, mkr	2017	2017	2018	2018
	Nominellt värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Verkligt värde
Elterminer, sälj	67	56	91	49
Elterminer, köp	10	12	13	21
Valutaterminer	0	0	2	2
Summa	77	68	106	72

mkr	KOMMUN		KONCERN	
	2017	2018	2017	2018
Not 10. Skatt				
Aktuell skatt för perioden	-	-	-8	-24
Uppskjuten skatt	-	-	-37	-21
Summa	-	-	-45	-45
Not 11. Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	2 802	2 850	13 754	14 446
Ackumulerade avskrivningar	-1 307	-1 361	-4 449	-4 803
Ackumulerade nedskrivningar	-125	-131	-214	-217
Bokfört värde	1 370	1 358	9 091	9 426
<i>Avskrivningstider</i>	<i>15-50 år</i>	<i>15-50 år</i>	<i>15-125 år</i>	<i>15-125 år</i>
Redovisat värde vid årets början	1 359	1 370	8 347	9 091
Investeringar	53	45	207	222
Försäljningar/utrangeringar	16	-11	-251	-155
Nedskrivningar (samt omklassificering nedskrivning annan tillgång)	0	-6	-59	-6
Återförda nedskrivningar	0	0	0	3
Avskrivningar	-74	-74	-321	-354
Omklassificeringar	16	34	1 168	712
Redovisat värde vid årets slut	1 370	1 358	9 091	9 426

Operationell leasing, mkr	Förfaller 2019	Förfaller 2020-2024	Förfaller 2025
Verksamhetsfastigheter	294	967	754

mkr	KOMMUN		KONCERN	
	2017	2018	2017	2018
Not 12. Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	1 067	1 130	5 505	5 708
Ackumulerade avskrivningar	-859	-915	-2 733	-2 951
Ackumulerade nedskrivningar	-	-4	-245	-249
Bokfört värde	208	211	2 527	2 438
<i>Avskrivningstider</i>	<i>3-15 år</i>	<i>3-15 år</i>	<i>3-20 år</i>	<i>3-20 år</i>
Redovisat värde vid årets början	164	208	2 664	2 527
Investeringar	83	65	176	159
Försäljningar/utrangeringar	-	-1	-27	-3
Nedskrivningar	-	-4	-8	-4
Återförda nedskrivningar	-	-	58	-
Avskrivningar	-49	-60	-177	-219
Omklassificeringar	10	3	-248	137
Redovisat värde vid årets slut	208	211	2 438	2 508
varav finansiell leasing:				
Anskaffningsvärde	-	-	920	920
Nedskrivning	-	-	-135	-135
Ackumulerade avskrivningar	-	-	-90	-113
Bokfört värde	-	-	695	672

Operationell leasing, mkr	Förfaller 2019	Förfaller 2020-2024	Förfaller 2025
Inventarier	4	8	-
Transportmedel	9	17	-
Summa	13	25	-

mkr	KOMMUN		KONCERN	
	2017	2018	2017	2018
Not 13. Pågående ny- och ombyggnad				
Redovisat värde vid årets början	85	119	844	998
Årets investering	55	159	886	866
Omklassificeringar	-21	-34	-728	-849
Utrangering/ försäljning/ nedskrivning	-	-	-4	-1
Redovisat värde vid periodens slut	119	244	998	1 014
Not 14. Finansiella anläggningstillgångar				
Värdepapper och andelar				
VKAB	0	0	-	-
Förlagsbevis Kommuninvest	14	14	14	14
Andelar i Kommuninvest	98	98	98	98
Övrigt	8	10	6	7
Långfristiga fordringar				
Utlåning till kommunens koncernföretag	383	567	-	-
Utlåning till föreningar i Arenastaden	508	495	508	495
Utlåning till SEB	736	736	736	736
Övrigt	29	29	34	29
Summa	1 776	1 949	1 396	1 379

mkr	KOMMUN		KONCERN	
	2017	2018	2017	2018
Not 15. Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	99	110	141	169
Fordran statsbidrag	103	105	103	105
Mervärdeskatt och övriga skattefordringar	-	-	57	9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	316	370	276	353
Kortfristig utlåning till kommunens koncernföretag	0	96	-	-
Övriga kortfristiga fordringar	22	44	27	104
Summa	540	725	604	740
Not 16. Kassa och bank				
Bank	1 555	1 195	1 331	1 155
Summa	1 555	1 195	1 331	1 155
Kommunen har enligt avtal med bank en checkkredit på 10 mkr som inte var utnyttjad vid bokslutstillfället.				
Not 17. Eget kapital				
Ingående eget kapital	3 031	3 190	5 385	5 634
Utdelning	-	-	3	-
Övriga förändringar	-	-	-39	-
Årets resultat	159	108	285	424
Utgående eget kapital	3 190	3 298	5 634	6 058

mkr	KOMMUN		KONCERN	
	2017	2018	2017	2018
Not 18. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse				
Ingående avsättning	317	332	366	382
Nya förpliktelse under året				
-nyintjänad pension	23	35	24	35
-ränte- och basbeloppsuppräknig	5	6	5	6
-övrigt	-3	6	-3	6
Årets utbetalningar	-13	-12	-13	-15
Förändring av löneskatt	3	9	3	9
Summa avsatt till pensioner	332	376	382	423
Specifikation avsatt till pensioner				
Förmånsbestäm d ålderspension	193	218	193	218
Ålderspension	55	63	93	102
Efterlevande	7	8	7	8
Särskild avtalspension	3	2	3	2
Livränta	4	4	4	4
Visstidspension/särskild avtalspension enligt överenskommelse	5	7	5	7
löneskatt	65	74	77	82
Summa avsatt till pensioner	332	376	382	423
Antal visstidsförordnanden	-	1	-	1

mkr	KOMMUN		KONCERN	
	2017	2018	2017	2018
Not 19. Övriga avsättningar				
Ingående avsättning	11	89	262	378
Nya avsättningar	78	0	116	41
lanspråktaga avsättningar	0	0	0	0
Outnyttjade belopp som återförts	0	-	0	-
Utgående avsättning	89	89	378	419
Specifikation övriga avsättningar				
Uppskjuten skatteskuld	-	-	289	314
Statlig infrastruktur (Åryd och Fagrabäck)	78	78	79	79
Återställning deponi Häringetorp	11	11	11	11
Övriga avsättningar (testamenten med mera)	0	0	0	15
Summa övriga avsättningar	89	89	379	419
Not 20. Långfristiga skulder				
Lån banker och kreditinstitut	796	628	5 446	5 364
Övriga långfristiga skulder	51	60	922	910
Summa långfristiga skulder	847	688	6 368	6 274
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta	0,4 %	0,3 %	1,9 %	1,2 %
Genomsnittlig räntebindningstid	0,3 år	0,3 år	2,2 år	2,9 år
Genomsnittlig ränta före beaktande av räntesäkringar	-	-	1,9 %	1,2 %
Lån som förfaller inom:				
0-3 år	25 %	5 %	23 %	44 %
3-5 år	2 %	6 %	22 %	31 %
senare än 5 år	73 %	89 %	55 %	25 %

mkr	KOMMUN		KONCERN	
	2017	2018	2017	2018
Not 21. Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	3	138	1 708	1 605
Leverantörsskulder	388	423	499	568
Preliminär skatt för anställda	50	53	56	54
Upplupna löner	29	30	33	34
Sociala avgifter	64	67	74	76
Upplupna pensionskostnader, individuell del	118	111	130	123
Upplupen särskild löneskatt, individuell del	29	27	30	30
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	548	419	720	583
Semesterlöneskuld samt okompenserad övertid	194	206	210	224
Övriga kortfristiga skulder	43	57	82	89
Summa kortfristiga skulder	1 466	1 531	3 542	3 386
Not 22. Borgensåtaganden och ställda säkerheter				
Proprieborgen för kommunägda bolag	6 465	6 286	–	–
Övriga borgensåtaganden	–	–	29	29
Kommunalt förlustansvar, egna hem, borätter	1	–	1	–
Fastighets- och företagsinteckningar	–	–	476	15
Summa borgensåtaganden och ställda säkerheter	6 466	6 286	506	44

mkr	KOMMUN		KONCERN	
	2017	2018	2017	2018
Not 23. Pensionsförpliktelser som ej har upptagits bland skulder/avsättningar				
Ingående pensionsåtagande	1 377	1 322	1 377	1 342
Pensionsutbetalningar	-72	-74	-72	-76
Nyintjänad pension	-6	30	14	30
Ränte- och basbeloppsuppräknig	34	26	34	26
Ändring av försäkringstekniska grunder	11	0	11	0
Övrigt	-22	3	-22	3
Utgående pensionsåtagande	1 322	1 307	1 342	1 325
Särskild löneskatt	321	317	320	321
Summa	1 643	1 624	1 662	1 646
Not 24. Ansvarsförbindelser				
Övriga ansvarsförbindelser	-	-	1	1
Summa	-	-	1	1

Kommuninvest

Växjö kommun har sedan 2003 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 medlemskommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått lika tydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun har lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på kommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Växjö kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse kan noteras att per 2018-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 405 miljarder kronor och totala tillgångar till 406 miljarder kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 6 917 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 6 975 miljoner kronor.

Pensionsredovisning enligt fullfondmodell

Enligt kommunallagen ska kommunerna använda "blandmodellen" vid redovisning av pensioner. Detta innebär att årets intjänade och årets utbetalningar av pensioner belastar resultatet. Fullfundsmodellen innebär att verklig kostnad för förändring av pensionskulden belastar resultatet. En del kommuner har valt att redovisa enligt fullfundsmodellen, vilken ger en mer sann bild av verkligheten. Nedan visas Växjö kommuns resultat- och balansräkning enligt fullfundsmodellen. Vid tillämpning av denna modell hade kommunens resultat förbättrats med 19 miljoner kronor.

Pensionsredovisning enligt fullfondmodell

RESULTATRÄKNING, mkr	Not	Fullfond	Blandmodell
Verksamhetens intäkter		1 706	1 706
Verksamhetens kostnader	2	-6 517	-6 536
Av- och nedskrivningar		-144	-144
Nettokostnader		-4 955	-4 974
Skatteintäkter		3 872	3 872
Generella statsbidrag		264	264
Skatteutjämning		726	726
Finansiella intäkter		254	254
Finansiella kostnader		-34	-34
Årets resultat		127	108
Balansräkning, mkr			
Materiella anläggningstillgångar		1 813	1 813
Finansiella anläggningstillgångar		1 949	1 949
Förråd med mera		300	300
Fordringar		725	725
Kassa och bank		1 195	1 195
Summa tillgångar		5 982	5 982
Eget kapital	1	1 674	3 298
varav årets resultat	2	127	108
Avsättningar		2 089	465
varav pensioner	3	2 000	376
Skulder		2 219	2 219
Summa skulder och eget kapital		5 982	5 982
Panter och ansvarsförbindelser			
Borgen och ställda säkerheter		6 286	6 286
Pensionsförpliktelser	4	-	1 624

Not 1) Eget kapital reduceras med pensionsförpliktelsen utanför balansräkningen.

Not 2) Årets resultat förändras på grund av att ej bokförda pensionsåtaganden (ansvarsförbindelsen) förändras.

Not 3) Pensionsskulden lyfts in som en avsättning.

Not 4) Ingenting redovisas utanför balansräkningen.

Särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretag

mkr	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning		Finansiella poster	
	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Köpare	Säljare
Växjö kommun	12					144		76
VKAB koncernen		12			144		76	
Växjö Småland Airport AB								
Växjö Teater AB								
Värends Räddnings-tjänstförbund								
AB Regionteatern Blekinge - Kronoberg								
Kulturparken Småland AB								
mkr	Försäljning		Lån		Borgen		Kortfristiga poster	
	Köpare	Säljare	Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Fordran	Skuld
Växjö kommun	601	112	663		6 286		115	17
VKAB koncernen	112	549		657		6 286	16	111
Växjö Småland Airport AB	0	2		6			0	4
Växjö Teater AB								
Värends Räddnings-tjänstförbund	6	54					1	
AB Regionteatern Blekinge - Kronoberg	1	1					0	
Kulturparken Småland AB	0	2					0	

Driftredovisning

tkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Budget- avvikelser
Byggnadsnämnd	40 305	27 627	12 678	4 470
Kommunfullmäktige	11 243	6	11 237	98
Kommunens revisorer	3 227	502	2 725	228
Kommunstyrelse	654 587	186 427	468 160	32 322
Kultur- och fritidsnämnd	218 846	37 400	181 446	7 312
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	19 497	8 779	10 718	1 206
Nämnd för arbete och välfärd	969 524	327 469	642 055	8 512
Omsorgsnämnd	1 596 455	292 627	1 303 828	-47 424
Teknisk nämnd				
-skattefinansierat	252 116	97 282	154 834	2 927
-produktion	180 379	182 160	-1 781	1 781
-parkeringsköp	-	-	-	-
-skog och natur	7 762	5 771	1 991	-1 991
-taxefinansierat	289 569	289 576	-7	7
-biogas	36 824	29 744	7 080	-7 080
Utbildningsnämnd	2 577 931	497 703	2 080 228	-6 945
Valnämnd	3 556	1 707	1 849	333
Överförmyndarnämnd	5 286	632	4 654	746
Fastigheter förvaltade av kommunens bolag	3 586	2 198	1 388	-1 388
Summa nämnder	6 870 693	1 987 610	4 883 083	-4 885
Gemensam finansiering	492 743	5 484 063	-4 991 320	106 139
Summa totalt	7 363 436	7 471 673		101 254
Årets resultat	108 237			
Omslutning driftredovisning	7 471 673	7 471 673		

Investeringsredovisning

tkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Byggnadsnämnd	265	0	265
Kommunstyrelse	34 421	2	34 419
Kultur-och fritidsnämnd	2 289	0	2 289
Nämnd för arbete & välfärd	2 443	0	2 443
Omsorgsnämnd	144	0	144
Utbildningsnämnd	26 587	0	26 587
Teknisk nämnd			
- skattefinansierat	144 369	38 460	105 909
- taxefinansierat	117 149	23 717	93 432
- biogas	1 600	0	1 600
Övrigt			
Aktier, andelar, borätt	3 304	0	3 304
Fastighetsförsäljning	0	316	-316
Fastighetsförvärv	2 393	0	2 393
Totalt	334 964	62 495	272 469

Exploateringsredovisning

mkr Exploateringsprojekt	Grundkalkyl		Utfall per bokslutsdatum		varav avr/ res. period samt totalt	Total proj.-progn Netto
	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto		
6001 Västra mark handelsområde	-23 842	-	92	92	-	-25 651
6002 Bredvik Industri	-1 247	-	3 600	3 600	-	-1 246
6003 Ekeberg Norra	-37 732	-2 400	56 948	54 548	-	-17 939
6004 Öjabymotet	-	-	1 174	1 174	-	-
6005 Nylanda industriområde	-23 825	-50 397	28 295	-22 102	-28 242	-20 324
6006 Övriga verksamhetsområden	0	-9 565	198	-9 366	-9 366	-
6101 Telestadshöjden	5 684	-144	2 228	2 083	-	5 684
6102 Hagavik etapp 2	-	-	1 061	1 061	-	-
6103 Bredvik bostäder	-15 897	-19 498	52 722	33 224	-	-15 598
6104 Sjöbågen Tbg Limnologen	-34 931	-48 322	35 050	-13 272	-15 111	-26 499
6105 Hovshaga centrum	-6 000	-23 246	16 731	-6 515	-3 761	-5 846
6106 Vikaholm	-71 866	-178 465	186 177	7 711	-	-58 996
6107 Stationsområdet	16 911	-96 270	141 171	44 901	43 190	54 647
6108 Ymer kv Skärvet	-30 204	-59 698	36 684	-23 013	-20 712	-27 826
6109 Torparängen Tbg	-10 782	-42 907	50 511	7 604	-84	-10 007
6110 Bäckaslövsområdet	2 830	-107	77 309	77 202	-	17 810
6111 Arenastaden	-29 207	-42 264	93 432	51 168	-	-17 196
6112 Ingelstad	3 265	-241	8 941	8 700	3 349	5 114
6113 KDC	-	-	195	195	195	-
6114 Övriga bostadsområden	-	-6 271	695	-5 575	-5 575	-
6115 Hovsdal	-	-	24	24	-	-
6116 Bergunda skjutvallar	-	-	66	66	66	-
6117 Rottne	-	-	47	47	-	-
6118 Braås	-	-	28	28	-	-
Summa	-256 843	-579 795	793 377	213 582	-36 051	-143 873
Varav VA verksamheten	1 154	-55 701	144 451	88 750	-	19 711
Varav tillväxtinvesteringar	101 708	-	5 873	5 873	-	111 652

Driftredovisning per verksamhet

BYGGNADSNÄMND tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto budget	Avv.	Netto budget 2017
Politisk verksamhet	-	1 544	1 544	1 617	73	1 541
Plan/Bygglov/Stab	16 265	21 830	5 565	10 064	4 499	9 509
Mät- och GIS	5 306	10 120	4 814	5 378	564	5 570
Lantmäterimyndighet	6 056	6 811	755	89	-666	-
Summa	27 627	40 305	12 678	17 148	4 470	16 620

Kommentar byggnadsnämnden

Nämnden redovisar ett positivt resultat på 4,5 mkr. Merparten av överskottet beror på högre intäkter än budgeterat till följd av en stark byggkonjunktur.

Gemensam finansiering tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto budget	Avv.	Netto budget 2017
Bidrag till Värends räddningstjänst	0	66 039	66 039	65 748	-291	62 574
Försäkringskostnader, intern självrisk	0	2 097	2 097	1 000	-1 097	1 000
Förvaltade fastigheter	2 198	3 586	1 388	0	-1 388	0
Skog och Biogas	0	0	0	6 500	6 500	9 100
Exploatering	220 310	184 437	-35 873	0	35 873	0
Bidrag till infrastruktur	0	0	0	0	0	0
Statsbidrag flyktingar	0	0	0	0	0	-48 000
Pensioner	0	108 850	108 850	128 500	19 650	140 000
Intern ränta	35 252	0	-35 252	-40 000	-4 748	-37 500
LSS-utjämning	30 348	0	-30 348	-35 000	-4 652	-35 600
Kommunal fastighetsavgift	157 215	0	-157 215	-160 000	-2 785	-143 000
Statsbidrag välfärd	59 614	0	-59 614	-51 000	8 614	-70 000
Byggbonus	16 566	0	-16 566	-20 000	-3 434	0
Skatter	3 871 568	0	-3 871 568	-3 900 000	-28 432	-3 812 000
Kommunalekonomisk utjämning	838 574	113 274	-725 300	-671 000	54 300	-616 000
Finansiella intäkter, kostnader	254 529	27 384	-227 145	-211 200	15 945	-172 000
Anslag för oförutsett, po	87	-9 338	-9 425	1 271	10 696	30 945
Summa	5 486 261	496 329	-4 989 932	-4 885 181	104 751	-4 690 481

KOMMUNENS REVISORER tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto budget	Avv.	Netto budget 2017
Kommunens revisorer	502	3 227	2 725	2 953	228	2 925
Summa	502	3 227	2 725	2 953	228	2 925

Kommentar kommunens revisorer

Kommunens revisorer redovisar ett överskott i förhållande till budget med 0,2 mkr. Detta beror på lägre kostnader för arvoden, personalkostnader, lokalhyra och utbildningar/konferenser än budgeterat.

KOMMUNFULLMÄKTIGE tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto budget	Avv.	Netto budget 2017
Politisk verksamhet	6	6 287	6 281	6 377	96	7 578
Stöd till politiska partier	0	4 956	4 956	4 958	2	4 900
Summa	6	11 243	11 237	11 335	98	12 478

Kommentar kommunfullmäktige

Överskottet beror främst på lägre kostnader för hederbelöningar än budgeterat.

KOMMUNSTYRELSE tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto budget	Avv.	Netto budget 2017
Kommunstyrelsen	605	13 286	12 681	12 588	-93	12 328
Förbundsavgift SKL	184	2 471	2 287	1 951	-336	1 951
Samlingslokaler	0	2 973	2 973	2 982	9	2 982
Smaland airport	0	4 200	4 200	4 200	0	4 200
Kollektivtrafik	443	2 031	1 588	0	-1 588	0
Särskild kollektivtrafik (färdtjänst)	3 132	23 293	20 161	18 412	-1 749	18 412
Arenastaden	0	29 110	29 110	29 506	396	29 506
Bidrag (kulturpark, BoJ, huseby mfl)	470	8 780	8 310	9 549	1 239	9 384
Stadsutvecklingskonto	0	4 258	4 258	3 200	-1 058	3 200
Earkiv	0	-3 016	-3 016	2 400	5 416	2 400
Förvaltningsledning	0	15 425	15 425	18 450	3 025	23 479
Juridik	1 515	2 961	1 446	1 664	218	1 580
Säkerhet	2 740	5 687	2 947	4 288	1 341	2 226
Planering	17 684	18 020	336	912	576	582
Ekonomi	10 136	21 082	10 946	10 949	3	9 755
Kommunkansli	2 108	14 518	12 410	13 631	1 221	12 361
Personal inkl kommunhälsa	3 434	36 535	33 101	35 158	2 057	34 153
Näringsliv	1 433	18 601	17 168	16 912	-256	17 727
Kommunikation	2 467	13 246	10 779	11 953	1 174	9 878
Upphandling	7 858	8 334	476	1 415	939	1 217
IT	114 284	131 457	17 173	21 306	4 133	21 322
Hållbarhet	3 357	10 463	7 106	7 036	-70	4 849
Kontaktcenter	3 947	16 510	12 563	13 239	676	12 228
Utveckling	1 113	6 145	5 032	6 317	1 285	3 693
Måltid	9 517	248 046	238 529	252 464	13 935	230 620
Särredovisning beviljade medel digitaliseringsfond	0	171	171	0	-171	
Reservation budget 2017						21 100
Summa	186 427	654 587	468 160	500 482	32 322	491 133

Kommentar kommunstyrelse

Kommunstyrelsens redovisar ett positivt resultat på 32 mkr. De största budgetavvikelserna finns inom måltidsorganisationen med ett överskott på 14 mkr, IT noterar ett överskott på 4 mkr, anslag för e-arkiv redovisar ett överskott på 5,4 mkr och försenade rekryteringar har inneburit en besparing på 6 mkr. Överskott på grund av vakanser beror sammantaget dels på svårigheter att rekrytera, dels på beslutade omfördelningar och dels på felbedömning av rekryterings brådskande karaktär. Ett par större projekt har blivit försenade. Resurser har saknats och budgetmedel har blivit över men kommer förbrukas under 2019. Exempel på sådana projekt är e-arkiv, intranät och extern webb. Överskottet inom IT-enheten beror bland annat på lägre projektkostnader och försenade investeringar. Överskottet inom måltidsverksamheten beror främst på ökade intäkter, försenade skol- och förskoleprojekt som påverkat hyres-, personal- och transportkostnader positivt, brist på och en effektivare vikariehantering samt utebliven förväntad kostnadsökning under året.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto budget	Avv.	Netto budget 2017
Politisk verksamhet	2	1 251	1 249	1 323	74	1 179
Administration	1 328	11 188	9 860	14 444	4 584	11 993
Fritidsverksamhet	29 564	116 734	87 170	92 282	5 112	94 786
Kulturverksamhet	6 506	89 673	83 167	80 709	-2 458	79 966
Summa	37 400	218 846	181 446	188 758	7 312	187 924

Kommentar kultur- och fritidsnämnd

För verksamhetsåret 2018 visar kultur- och fritidsnämnden ett överskott på 7,3 mkr mot budget. Nämnden har fokuserat på budgetdisciplin och effektiviseringar under året. Förutom effektiviseringar beror budgetavvikelsen på högre intäkter än budgeterat avseende kommunens idrottshallar. Beläggningsgraden är högre än den budgeterade. Personalstyrkan på förvaltningen har inte varit fulltalig mer än fyra av årets tolv månader vilket inte bara påverkat arbetssituationen utan också ekonomin.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto budget	Avv.	Netto budget 2017
Politisk verksamhet	0	877	877	923	46	909
Miljö- och hälsoskyddskontoret	8 779	18 620	9 841	11 001	1 160	10 764
Summa	8 779	19 497	10 718	11 924	1 206	11 673

Kommentar miljö- och hälsoskyddsnämnd

Miljö- och hälsoskyddsnämnden går med ett överskott på 1,2 mkr. Livsmedels- och hälsoskyddsenheten visar överskott med 0,3 mkr och miljöskyddsenheten ger överskott med 0,2 mkr. Störst överskott har ledningsfunktionen med 0,7 mkr. Överskottet beror på två tjänster som inte blivit tillsatta under året samt att funktionen haft något lägre kostnader än beräknat.

NÄMND FÖR ARBETE OCH VÄLFÄRD tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto budget	Avv.	Netto budget 2017
Etableringsschablon	-35 440	-	-35 440	-35 440	-	-144 740
Politisk verksamhet	-6	2 433	2 427	2 793	366	2 794
Förvaltningsövergripande	-55 661	90 598	34 937	52 383	17 446	59 637
Avdelning Arbete och lärande	-108 406	311 249	202 843	211 847	9 004	205 496
Avdelning Vuxna	-33 869	276 199	242 330	222 916	-19 414	200 606
Avdelning Barn och familj	-94 087	288 528	194 441	196 069	1 628	289 585
Särredovisning beviljade medel digitaliseringsfond	-	517	517	-	-517	-
Summa	-327 469	969 524	642 055	650 568	8 513	613 378

Kommentar nämnd för arbete och välfärd

Nämnden redovisar ett positivt resultat på 8,5 mkr. Förvaltningsövergripande redovisas ett överskott på drygt 17 mkr som till stor del kan hänföras till intäktsposter av engångskaraktär; bonusmedel för extratjänster, äldre statsbidrag samt intäkter för att minska segregationen. Även avdelning Arbete och lärande redovisar ett större överskott vilket främst återfinns inom områdena arbetsmarknadsanställningar, personalkostnader (vakanta tjänster) samt vuxenutbildningen sammantaget. Dock redovisas ett underskott motsvarande 5 mkr för försörjningsstödet. Avdelning Vuxnas underskott kan främst hänföras till externa placeringskostnader samt bostadsbristen i kombination med ett ökat behov av akuta och tillfälliga boenden/vård i nära relationer. Dessutom har inflödet av ansökningar/anmälningar ökat på missbrukssidan vilket genererar fler placeringar. Jämfört med föregående år har kostnaderna för externa placeringar ökat med 10 mkr inom avdelning Barn och familj. Ett ökat inflöde i kombination med dyrare placeringar, både enligt LSS och SoL, har bidragit till kostnadsökningen och ett budgetöverskridande. Avdelningen har genomfört ett effektivt omställningsarbete gällande ensamkommande barn och ungdomar vilket är en bidragande orsak till att ekonomin för avdelningen sammantaget visar ett positivt resultat.

OMSORGSNÄMND tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto budget	Avv.	Netto budget 2017
Omsorgsnämnden övergripande 331*	212 925	97 003	-115 922	-145 670	-29 748	-74 252
Centralförvaltning 336*	1 505	68 205	66 700	71 998	5 298	95 632
Avdelning sjuksköterskor 3332*	1 601	88 589	86 988	81 123	-5 865	76 359
Avdelning Rehab 3338*	2 444	53 724	51 280	53 028	1 748	52 832
Äldreomsorg och hemvård, kommunal regi	38 448	640 333	601 885	592 984	-8 901	538 552
Äldreomsorg och hemvård, entreprenad	13 927	187 208	173 281	174 608	1 327	150 050
Omsorg funktionsnedsättning, kommunal regi	15 385	379 058	363 673	354 519	-9 154	333 516
Omsorg funktionsnedsättning, entreprenad	6 392	82 335	75 943	73 814	-2 129	66 447
Särredovisning beviljade medel digitaliseringsfond						
Summa	292 627	1 596 455	1 303 828	1 256 404	-47 424	1 239 136

Kommentar omsorgsnämnd

*För avvikelse se kolumn netto. Kolumn netto visar avvikelse för resultat mot budget till följd av resursfördelningen som görs. Omsorgsnämnden visar ett underskott på 47,4 mkr. I underskottet ingår beslutade satsningar mot eget kapital med 9,5 mkr, satsningar såsom utvecklingsprojekt och utbildning av personal. Den största delen av underskottet, 29,7 mkr, ligger på omsorgsnämnden övergripande och beror på att behovet av vård har varit högre än budgeterat. I beloppet ingår också 6 mkr för förskjutning av personlig assistans från stat till kommun. Centralförvaltningen gör ett överskott på 5,3 mkr. Överskottet beror främst på vakanta tjänster samt lägre it-kostnader än budgeterat. Avdelning sjuksköterskor visar ett underskott på 5,9 mkr. Det är framför allt bemanning över semesterperioden samt upplärning av vikarie för att täcka frånvarande personal som lett till ökade kostnader. Avdelning rehab visar ett överskott på 1,7 mkr. Vakanta tjänster är största anledningen till överskottet. Äldreomsorg och hemvård och entreprenad äldreomsorg och hemvård visar sammantaget ett underskott på 7,6 mkr. För särskilda boenden finns det en överkapacitet på marknaden som uppstod i samband med övergång till LOV, vilket gör att flera boenden har haft enstaka tomma platser. Detta har gjort att enheten får mindre ersättning i resursfördelningssystemet, men har haft svårt att sänka bemanningen i motsvarande omfattning. Under året har Hovslund stängt. Extra kostnader i samband med stängningen belastar resultatet med 1,3 mkr. Omsorg funktionsnedsättning och entreprenad funktionsnedsättning gör ett underskott på 11,3 mkr. Behov av utökad bemanning både dag och natt har gjort att kostnaderna överstiger budget.

UTBILDNINGSNÄMND tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto budget	Avv.	Netto budget 2017
Politisk verksamhet	-	1 940	1 940	2 100	160	1 878
Förvaltningskontoret	-658	53 795	53 137	57 136	3 999	53 217
Kulturskolan	-8 285	28 234	19 949	19 608	-341	20 027
Fritidsgårdsverksamhet	-5 200	13 673	8 473	8 614	141	7 206
Förskoleverksamhet	-93 182	652 903	559 721	576 418	16 697	506 957
Fritidshem	-43 312	150 115	106 803	119 546	12 743	108 478
Förskoleklass	-1 242	52 466	51 225	55 420	4 195	49 102
Grundskola	-122 451	978 233	855 782	858 698	2 917	811 949
Grundsärskola	-4 436	47 438	43 001	37 725	-5 276	35 345
Gymnasieskola	-168 335	475 929	307 594	318 608	11 013	299 507
Gymnasiesärskola	-10 054	28 850	18 796	18 995	198	17 031
Nyanlända	-40 548	77 030	36 482	417	-36 066	-6 014
Ankomstregistrerade fakturor	-	31	31	-	-31	-
Särredovisning beviljade medel satsningar från Eget kapital	-	11 753	11 753	-	-11 753	-
Särredovisning beviljade medel digitaliseringsfond	-	5 541	5 541	-	-5 541	-
Summa	-497 703	2 577 931	2 080 228	2 073 285	-6 945	1 904 683

Kommentar utbildningsnämnd

Nämnden visar underskott på 7 mkr. I kostnaderna återfinns kostnader för digitaliseringsfond 5,5 mkr, satsningar från eget kapital 11,8 mkr samt merkostnader för nyanlända med 36,1 mkr. Utan dessa resultatstörande poster hade nämnden visat på ett överskott om 46,2 mkr. Detta i sin tur förklaras till stor del av att antalet barn och elever har varit lägre än de demografital som budgeten baserats på. Förskola, fritidshem, grundskola och förskoleklass visar överskott som främst är kopplat till demografi men även lokaler. Även gymnasieskola visar överskott som kopplas till demografi, interkommunala ersättningar och projekt. Förvaltningskontoret visar överskott och har haft vakanser men också ökade kostnader för olika typer av avtal och abonnemang. Tidsförskjutningar i rekryteringar och systeminförande samt andra projekt har lett till en lägre kostnadsnivå. Grundsärskolans underskott förklaras med att antalet barn ökat. Underskottet för nyanlända beror på att statsbidragen från migrationsverket inte täcker kostnaderna.

TEKNISK NÄMND skattefinansierade verksamheter tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto budget	Avv.	Netto budget 2017
Politisk verksamhet	0	1 785	1 785	1 900	115	1 859
Teknisk planering	10 517	31 951	21 434	19 113	-2 321	19 427
Näringslivsbefrämjande åtgärder	0	2 316	2 316	1 800	-516	1 800
Gator o vägar samt parkering	64 597	150 767	86 170	80 672	-5 498	80 267
Parker	10 013	47 654	37 641	38 496	855	40 194
Miljö-, hälsoskydd m m	1 839	6 702	4 863	6 462	1 599	7 023
Kommersiell verksamhet	9 317	9 493	176	-162	-338	-484
Elförsörjning	620	1 104	484	425	-59	425
Övriga verksamheter	379	344	-35	-5	40	-299
Kapitalkostnader	0	0	0	9 050	9 050	3 865
Summa	97 282	252 116	154 834	157 751	2 927	154 077

Kommentar teknisk nämnd, skattefinansierade verksamheter

Den skattefinansierade verksamheten redovisar en positiv budgetavvikelse med 2,9 mkr. Budgeterade medel avseende sjömiljörensningen har inte nyttjats fullt ut under 2018. Under året har Växjösjön färdigbehandlats. De samlade personalkostnaderna för de skattefinansierade verksamheterna visar en positiv avvikelse motsvarande 2 mkr mot budget. Avvikelsen förklaras huvudsakligen av fördröjningar i rekrytering av vakanser. I samband med Geometriparkens utbyggnad påträffades massor i behov av sanering. Projektet gällande kollektivtrafikåtgärder på Sandsbrovägen har under året avbrutits. Det har inneburit att kostnader för projektering och utredningar som redan uppkommit inom projektet belastar driften för 2018. Vinterväghållning och efterföljande sandupptagning visar underskott för gatudriften. En del av underskottet möts av positiv avvikelse för gatubelysning. Parkeringsverksamheten har genererat ett överskott jämfört med budget. Skötseln av Arenastaden har utökats med ökad yta efter budgetläggningen. Detta har lett till ökade kostnader och en negativ budgetavvikelse. Tack vare outnyttjade kapitalkostnader har en del engångsinsatser kunnat genomföras och täcka underskott inom den skattefinansierade verksamheten.

TEKNISK NÄMND övrig verksamheter tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto budget	Avv.	Netto budget 2017
Parkeringsköp	0	0	0	0	0	0
Vatten och avlopp	191 225	191 225	0	0	0	0
Renhållning, taxa	88 967	88 967	0	0	0	0
Renhållning, marknad	9 384	9 377	7	0	7	0
Biogas	29 744	36 824	-7 080	0	-7 080	0
Teknisk produktion	182 160	180 379	1 781	0	1 781	0
Skogsvård och natur	5 771	7 762	-1 991	0	-1 991	0
Summa	507 251	514 534	-7 283	0	-7 283	0

Kommentar teknisk nämnd, övriga verksamheter

Biogasens driftresultat visar ett mindre underskott på 0,4 mkr. Med bildandet av renhållningsbolaget SSAM AB övergår förbehandlingsanläggningen på Häringetorp i bolagets ägo från 2019. Då det bokförda värdet enligt extern värdering överstiger det kommersiella värdet med 6,7 mkr sker en nedskrivning av anläggningen med detta belopp. Verksamheterna inom teknisk service redovisar jämfört med årsbudgeten ett förbättrat resultat på 1,8 mkr. Verksamhetens mest betydande avvikelse är knuten till en retroaktiv justering av lönekostnader. Skogsvård och natur redovisar underskott med 2 mkr. Underskottet är lägre än planerat till följd av goda virkespriser.

VALNÄMND tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto budget	Avv.	Netto budget 2017
Nämnd och allmänna val	1 707	3 556	1 849	2 182	333	179
Summa	1 707	3 556	1 849	2 182	333	179

Kommentar valnämnd

Under 2018 hölls allmänt val. Nämnden redovisar överskott med 0,3 mkr vilket beror på högre statsbidrag än budgeterat för valet.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMND tkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto budget	Avv.	Netto budget 2017
Politisk nämnd	–	340	340	359	19	451
Överförmyndarvht	–	137	137	167	30	175
Gode män mm	632	4 780	4 148	4 873	725	4 855
Ankomstregistrerade fakturor	–	29	29	–	-29	–
Summa	632	5 286	4 654	5 399	745	5 481

Kommentar överförmyndarnämnd

Nämnden redovisar överskott med 0,7 mkr. Den största anledningen beror på lägre kostnader för arvode till gode män och förvaltare.

Resultat- och balansräkning vatten och avlopp

Resultaträkning	Not	2017	2018
Verksamhetens intäkter	1	187	191
Verksamhetens kostnader	2	-126	-134
Av- och nedskrivningar	5,6	-43	-42
Verksamhetens nettokostnader		18	15
Finansiella intäkter	3	0	0
Finansiella kostnader	4	-18	-15
Årets resultat		0	0

Balansräkning, tkr		2017	2018
Tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5	825	822
Maskiner och inventarier	6	11	8
Pågående investeringar	7	27	103
Summa materiella anläggningstillgångar		863	933
Omsättningstillgångar			
Förråd med mera		0	0
Fordringar	8	-2	116
Kassa och bank	9	-	-
Summa omsättningstillgångar		-2	116
Summa tillgångar		861	1 049
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Grundkapital		10	10
Skulder			
Långfristiga skulder	12	758	1 015
Kortfristiga skulder	13	93	24
Summa skulder		851	1 039
Summa eget kapital avsättningar och skulder		861	1 049

Resultat- och balansräkning avfallshantering

Avfallshantering, taxa		Avfallshantering, marknad			
Resultaträkning	Not	2017	2018	2017	2018
Verksamhetens intäkter	1	85	89	18	9
Verksamhetens kostnader	2	-82	-85	-15	-8
Av- och nedskrivningar	5,6	-3	-4	-2	-1
Verksamhetens nettokostnader		0	0	1	0
Finansiella intäkter	3	0	0	0	0
Finansiella kostnader	4	0	0	0	0
Årets resultat		0	0	1	0

Avfallshantering		2017	2018
Balansräkning, tkr			
Tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5	14	13
Maskiner och inventarier	6	14	14
Pågående investeringar	7	4	45
Summa materiella anläggningstillgångar		32	72
Omsättningstillgångar			
Förråd med mera		0	0
Fordringar	8	12	46
Kassa och bank	9	16	-
Summa omsättningstillgångar		28	46
Summa tillgångar		60	118

Avfallshantering

Balansräkning

Not

2017

2018

Eget kapital, avsättningar och skulder

Eget kapital

Årets resultat

1

0

Ingående eget kapital

2

3

Summa eget kapital

10

3

3

Grundkapital

5

5

Avsättningar

Övriga avsättningar

11

11

11

Summa avsättningar

11

11

Skulder

Långfristiga skulder

12

25

25

Kortfristiga skulder

13

16

74

Summa skulder

41

99

Summa eget kapital avsättningar och skulder

60

118

Noter vatten och avlopp samt avfallshantering

mkr	Vatten och avlopp		Avfallshantering	
	2017	2018	2017	2018
Not 1. Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter (material och varor)	3	3	4	5
Taxor och avgifter	178	182	87	88
Hyror och arrenden	-	-	-	-
Bidrag	-	-	-	-
Försäljning av verksamhet/entreprenader	6	6	12	5
Övriga intäkter	-	-	-	-
Summa	187	191	103	98
Not 2. Verksamhetens kostnader				
Löner och sociala avgifter	26	29	18	20
Pensionskostnader inkl. löneskatt	1	2	1	1
Köp av huvudverksamhet	8	8	24	21
Lämnade bidrag	-	-	-	-
Lokal och markhyror	5	5	2	2
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	29	30	4	4
Bränsle, energi och vatten	17	17	1	1
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	8	9	2	2
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	2	3	-	-
Kostnader för transportmedel, transporter och resor	1	1	29	22
Övriga tjänster	17	17	10	13
Realisationsförluster och utrangeringar	-	3	-	-
Hyra/leasing av anläggningstillgångar	1	-	-	-
Övriga kostnader	11	10	6	7
Summa	126	134	97	93

mkr	Vatten och avlopp		Avfallshandtering	
	2017	2018	2017	2018
Not 3. Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	0	0	0	0
Summa	0	0	0	0
Not 4. Finansiella kostnader				
Räntekostnader	18	15	0	0
Summa	18	15	0	0
Not 5. Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	1 194	1 227	49	46
Akkumulerade avskrivningar	-369	-405	-35	-33
Akkumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Bokfört värde	825	822	14	13
<i>Avskrivningstider</i>	<i>15-50 år</i>	<i>15-50 år</i>	<i>15-50 år</i>	<i>15-50 år</i>
Redovisat värde vid årets början	855	825	13	14
Investeringar	11	39	3	0
Försäljningar/utrangeringar	-2	-3	0	0
Nedskrivningar	0	0	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0	0	0
Avskrivningar	-39	-39	-2	-1
Omklassificeringar	0	0	0	0
Redovisat värde vid årets slut	825	822	14	13

mkr	Vatten och avlopp		Avfallshantering	
	2017	2018	2017	2018
Not 6. Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	27	27	40	43
Ackumulerade avskrivningar	-16	-19	-26	-29
Ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Bokfört värde	11	8	14	14
<i>Avskrivningstider</i>	<i>3 -15 år</i>	<i>3 -15 år</i>	<i>3 -15 år</i>	<i>3 -15 år</i>
Redovisat värde vid årets början	7	11	16	14
Investeringar	10	0	2	3
Försäljningar/ utrangeringar	0	0	0	0
Nedskrivningar	0	0	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0	0	0
Avskrivningar	-6	-3	-4	-3
Omklassificeringar	0	0	0	0
Redovisat värde vid årets slut	11	8	14	14
Not 7. Pågående investeringar				
Redovisat värde vid årets början	2	88	3	4
Årets investering	25	15	1	41
Omklassificeringar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Redovisat värde vid årets slut	27	103	4	45
Not 8. Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	28	33	18	18
Mervärdesskatt, övriga skatter	-13	-21	-1	-4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1	0	1	1
Övriga fordringar	-18	104	-6	31
Summa	-2	116	12	46

mkr	Vatten och avlopp		Avfallshandtering	
	2017	2018	2017	2018
Not 9. Kassa och bank				
Bank	-	-	16	-
Summa	-	-	16	
Not 10. Eget kapital				
Ingående eget kapital	-	-	2	3
Årets resultat	-	-	1	0
Utgående eget kapital	-	-	3	3
Not 11. Avsättningar				
Återställning deponin Häringetorp	-	-	11	11
Summa	-	-	11	11
Not 12. Långfristiga skulder				
Övriga långfristiga skulder	758	1 015	25	25
Summa	758	1 015	25	25
Not 13. Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	11	13	6	8
Upplupna löner	0	0	0	0
Sociala avgifter	1	1	0	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1	4	5	4
Semesterlöneskuld, okompenserad övertid	1	1	1	1
Övriga kortfristiga skulder	79	5	4	61
Summa	93	24	16	74

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR. Detta innebär att intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Avvikelser och förtydliganden jämfört med RKR:s rekommendationer kommenteras i följande avsnitt.

Förändrade redovisningsprinciper

Kommunen har ändrat principen för redovisning av exploateringsverksamheten från och med 2018. Exploateringsinkomster och utgifter har tidigare nettoredovisats. Förändringen av redovisningsprinciper innebär nu att både inkomster och utgifter bruttoredovisas i resultat- och balansräkning. Den del av exploateringen som avser tomtmark till försäljning bokförs som en omsättningstillgång. Värdering görs till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde på balansdagen. Investeringar i allmän platsmark klassificeras som en materiell anläggningstillgång. Avskrivningar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Den del av inkomsten som avser allmän platsmark tas upp som en förutbetalad intäkt.

Ändrade redovisningsprinciper innebär att 350 mkr har omklassificerats till omsättningstillgångar, 312 mkr till förutbetalad

intäkt. Anläggningstillgångar har minskat med nettobeloppet av denna omklassificering.

Jämförelseåren i balansräkningen har omräknats enligt den nya principen. Vad gäller nyckeltal för investeringar har det inte gjorts någon retroaktiv omräkning av den del av exploateringsutgiften som istället skulle ha klassificerats som en omsättningstillgång. Det har inte heller gjorts någon retroaktiv vinstavräkning då nya regler tillämpas från 2018.

Sammanställd redovisning

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla en sammanställd redovisning som även innefattar den kommunala verksamheten som bedrivs i bolagsform och i form av kommunalförbund. De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelse i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen.

Den sammanställda redovisningen upprättas i enlighet med RKR 8.2. Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i förvärvat dotterbolag vid förvärvstidpunkten elimineras. I den sammanställda redovisningen ingår endast eget kapital som intjänats efter förvärvstidpunkten. Proportionell konsolidering innebär att kommunens ägarandel av koncernföretagets intäkter, kostnader, tillgångar och skulder inkluderas i den sammanställda redovisningen.

Den sammanställda redovisningen omfattar bolag där kommunen har en ägarandel på minst 20 procent. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av organisations-schemat i förvaltningsberättelsen.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande betraktas poster som uppgår till ett väsentligt belopp samt är av ett sådant slag att de inte för-

väntas inträffa ofta eller regelbundet. Realisationsvinster och realisationsförluster samt kostnader och intäkter för tomtförsäljning i samband med markexploatering redovisas alltid som jämförelsestörande. Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen.

Intäkter

Skatteintäkter

I enlighet med RKR 4.2 periodiseras kommunalskatten och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av de skattskyldiga. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos. SKL har publicerat en ny prognos i februari som är oförändrad mot decemberprognosen.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och ersättning för anslutning till allmän platsmark redovisas som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Kostnader

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgångar om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett basbelopp och gäller som en gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärde minskat med planliga avskrivningar. Avskrivningar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

I anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader enlighet med huvudregeln i RKR 15.1. Anläggningens värde och livslängd prövas under året för att se om nedskrivningsbehov finns.

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod där varje komponents anskaffningsvärde uppgår till ett väsentligt belopp tillämpas komponentavskrivning. För gator och vägar används sex olika komponenter (beläggning, obundna lager, isolering, brokonstruktion, gatuanordningar och slitlager) med avskrivningstider på mellan 5 till 75 år. För Va-anläggningar används fem olika komponenter (byggmaskin, el, styr/övervakning och anläggning/ledning) med avskrivningstider mellan 5 och 50 år.

Komponenter och schabloner används som riktlinjer vid uppdelning och aktivering av anläggningar. Individuella bedömningar görs när så är relevant för att på bästa sätt spegla nyttjandeperioden.

Kommunen har skärpt tillämpningen av komponentavskrivning från och med räkenskapsåret 2017 i enlighet med den uppdatering som gjordes av RKR 11.4. För gator och vägar har retroaktiv justering gjorts för anläggningar som aktiverats efter 2002, med ett restvärde på över 1,5 mkr och en återstående livslängd på minst 10 år. För Va-anläggningar har retroaktiv justering gjorts för anläggningar som har aktiverats efter 2002, med ett restvärde på över 5 mkr och med en återstående livslängd med minst 10 år.

Leasingavtal avseende bilar hanteras som operationella. En översyn av avtalens klassificering och kommunens redovisningsprinciper pågår.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar har tagits upp till lägsta värdets princip, det lägsta av anskaffningsvärdet eller det verkliga värdet. Kundfordringar äldre än ett år har skrivits ned med 100 procent. Kravåtgärder fullföljs även beträffande nedskrivna kundfordringar.

Avsättningar

Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen.

Pensioner

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt "blandmodellen", vilket innebär att all pension som intjänats före år 1998 i tidigare pensionsavtal inte tas upp som avsättning utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är från och med räkenskapsår 2017 beräknade enligt RIPS17 (tidigare RIPS07). Pensionsåtagande för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFN.

Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt, återfinns under raderna avsättningar för pensioner, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelser.

Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Redovisning av vatten- och avloppsverksamhet samt avfallshantering

Vatten- och avloppsverksamheten samt avfallshanteringen ingår i kommunens samlade verksamhet. Enheterna belastas med overheadkostnader och dessutom betalas ränta på avräkning mot kommunen. En särredovisning har upprättats över den taxefinansierade verksamheten.

Från och med det räkenskapsår som inleds den första januari 2017 hanteras överuttag där prissättning sätts genom självkostnad som en skuld till abonnenterna.

Revisionsberättelse för år 2018

Vi, av kommunfullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskingen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Vi **bedömer** sammantaget att styrelse och nämnder i Växjö kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi **bedömer** att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi **bedömer** att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Årsredovisningen redogör i allt väsentligt för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningsed. Redovisningen av sjukfrånvaron behöver dock utvecklas med sjukfrånvaro per åldersgrupp, vilket ska redovisas enligt lagen om kommunal redovisning.

Vi **bedömer** sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

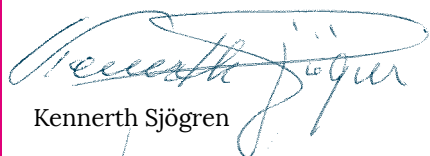
De finansiella målen för år 2018 är uppfyllda. Vi bedömer, utifrån redovisningen i årsredovisningen avseende indikatorerna, som används vid bedömning av god ekonomisk hushållning, att utvecklingen av måluppfyllelsen är god då 6 av 7 (86 %) har en positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner/accepterat värde. Hälften av uppdragen bedöms som uppfyllda.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder och de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2018.

Vi återoppar bifogade redogörelse och rapporter.

Växjö kommun den 10 april 2019

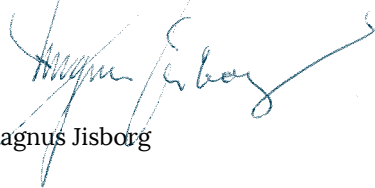
Kennerth Sjögren

Carl Geijer

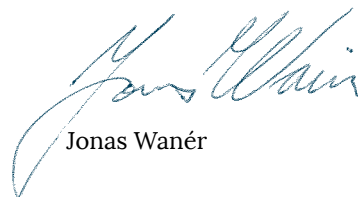
Eva R Ericsson

Magnus Jisborg

Bertil Olsson

Jonas Wanér

